

ICAC: MEMÒRIA 2016

Institut Català d'Arqueologia Clàssica

ICAC: MEMÒRIA 2016

Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Institut Català d'Arqueologia Clàssica
Plaça d'en Rovellat, s/n, 43003 Tarragona
Telèfon: 977 24 91 33 – Fax: 977 22 44 01
www.icac.cat – info@icac.cat

Tarragona, març del 2017

Coberta: Documentació d'un dels pedestals romans encastats a l'interior de l'església medieval de Santa Maria de Terrassa (antiga seu episcopal d'Ègara). Foto: Diana Gorostidi.

Disseny i maquetació: Indústries Gràfiques Gabriel Gibert

Dipòsit Legal: T. 507-2014

Índex

Presentació	5
Organització	7
Recerca	13
Investigadors	25
Sèniors	25
Júniors	49
Postdoctorals	57
Predoctorals	70
Sèniors adscrits	88
Júniors adscrits	100
Postdoctorals adscrits	115
Predoctorals adscrits	140
Serveis científicotècnics	147
Centre de documentació i biblioteca	147
Unitat de Documentació Gràfica	149
Unitat d'Estudis Arqueomètrics	151
Formació avançada	155
Publicacions	159
Activitats científiques	161
Difusió i transferència	163

Presentació

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica és una de les grans institucions de recerca del sud d'Europa en l'àmbit de les Humanitats. Vaig començar a conèixer en profunditat la seva activitat quan a tots els seus membres ens va tocar fer un procés d'auto-avaluació (i, després, d'avaluació externa), que és el que cada tres anys fan tots els instituts que pertanyen a la xarxa iCERCA de la Generalitat de Catalunya. Per tipus de recerca (en l'àmbit fonamental de l'arqueologia, des de la protohistòria fins a l'antiguitat tardana), per volum de persones que hi estem vinculades (de forma estable, quasi 40) i per capacitat de producció científica, ens vam comparar amb altres tres institucions europees (d'Alemanya, França i Holanda). I d'aquest

procés de comparació i avaluació en vaig aprendre una cosa fonamental: l'ICAC és un centre els membres del qual sabem treure un rendiment molt alt dels diners que rebem, tant dels competitius, al 100%, com dels de finançament basal. És impossible fer una reflexió monetària i de productivitat a partir de dades que no aixequin debat entre els especialistes en avaluació científica (en què convertim i com fem créixer allò que rebem), però sí que puc avançar la meua convicció: l'ICAC dóna molt en relació als diners que els ciutadans i els seus representants polítics inverteixen en nosaltres. Tinc una manera senzilla, tangible, de mostrar-ho. I una altra de més intangible, encara que tan important com la primera.

Vull emfasitzar la manera tangible, que es pot resseguir, any natural rere any natural (per allò dels pressupostos), en les dades de compliment dels contracte programes que l'ICAC signa amb la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili, tots dos d'acord amb el Pla d'actuació 2014-2020: la nostra producció científica (som, abans que cap altra cosa, un centre de recerca bàsica) en forma d'articles en revistes indexades i especialitzades, de tesis doctorals llegides, de projectes de recerca finançats, de presència en reunions científiques, de capítols de llibre i de llibres editats o coeditats per nosaltres, hauria d'haver arribat, el 2016, a la xifra prevista de 90 ítems, i en realitat hem assolit la quantitat de 117.

Més important: la difusió d'aquesta feina que fem possible tots els que treballem a l'ICAC ha estat més intensa que mai. I la difusió i l'impacte no són exigències nascudes del caprici d'un avaluador. Representen l'aprofitament real que la nostra feina té en el món sencer. I en aquest sentit, les eines de l'Accés Obert, Recercat i el Portal de la Recerca de Catalunya (molt ben usades a l'ICAC) ens permeten arribar a tot el món amb uns creixements espectaculars: un 48% més de persones ha descarregat els nostres treballs en comparació amb el 2015, i la ràtio entre descàrrega i consulta (la dada més significativa) ha crescut un 42%. Això vol dir que fem recerca bàsica, sí, però que cada vegada està més ben aprofitada per nodrir i informar, també, la recerca de la comunitat científica internacional.

A més, però, hi ha un intangible, encara que neixi d'un altre tipus de dada tangible: les activitats de difusió general i els projectes de valorització del patrimoni arqueològic. Podria senzillament dir que els indicadors mostren que hem fet el que estava previst (23 activitats en total), però no seria sincer amb el que els meus ulls han vist i el meu cap i cor han sentit aquest 2016. Hem treballat amb nens i nois de totes les edats; hem intuït i conegut les necessitats i voluntats de tots ells i els hem fet arribar, sempre en la mesura i intensitat que els calia, la passió pel saber i la llavor de la inquietud: cal preguntar de maneres diferents per arribar a respostes diferents amb la mirada posada en la diversitat. El 2016 ho hem fet en tots els esglaons que el concepte clau d'*ensenyament al llarg de tota la vida* ens proposa. I vull dir que compensa molt tota la feina i esforços fets quan veus la llum del somriure i l'alegria que provoca el coneixement generat i compartit.

El 2016 acaba, doncs, amb el bon regust de la feina bàsica ben feta, i el 2017 ha començat amb una flaire de consolidació (en diferents mesures i percentatges) de projectes que seran cabdals pel futur del nostre Institut: la fase final de debat sobre els estatuts de la nova Fundació que, en el procés SUMA, ha d'acabar unint l'ICAC amb l'IPHES i l'ICRPC; i l'inici de la redacció de les bases d'un pla funcional del complex de la Tabacalera de Tarragona. Si la primera qüestió ens pot acabar donant una nova entitat jurídica i una dimensió investigadora d'encara més valor pel món científic, la segona ens pot oferir la possibilitat d'un creixement físic en un entorn tarraconí renovat i privilegiat, sense el qual es fa difícil imaginar el nou ICAC que tots desitgem.

Joan Gómez Pallarès
Director

Organització

CONSELL DE DIRECCIÓ

- **President**

Hble. Sr. Jordi Baiget i Cantons
Conseller del Departament d'Empresa i Coneixement

- **Vicepresident**

Josep Anton Ferré Vidal
Rector Mgfc. de la Universitat Rovira i Virgili

- **Vocals representants de l'Administració de la Generalitat de Catalunya**

Sr. Francesc Subirada i Curcó
Director general de Recerca
Departament d'Empresa i Coneixement

Sr. Jusèp Boya i Busquet
Director general d'Arxius, Biblioteques,
Museus i Patrimoni
Departament de Cultura

- **Vocals representants de la Universitat Rovira i Virgili**

Dr. Josep Manel Ricart Pla
Vicerector de Política Científica i de Recerca

Dr. Antoni González Senmartí
Delegat del rector de Relacions Institucionals

- **Vocals representants del Consell Interuniversitari de Catalunya**

Dra. Glòria Munilla Cabrillana
Professora de la Universitat Oberta de Catalunya

Dr. Josep Maria Nolla Brufau
Professor de la Universitat de Girona

- **Dr. Joan Gómez Pallarès**

Director de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica

CONSELL CIENTÍFIC ASSESSOR

Prof. Dr. Vassilis Aravantinos
University of Athens, Grècia

Prof. Dr. Dirce Marzoli
Instituto Arqueológico Alemán, Madrid

Prof. Dr. Georges Fabre
Université de Pau, França

Prof. Dr. Ricardo Olmos Romera
Instituto de Historia - Consejo Superior de
Investigaciones Científicas, Madrid

Prof. Dr. Zahi Hawass

Prof. Dr. Paolo Sommella
Università degli Studi di Roma "La Sapienza",
Itàlia

Prof. Dr. Simon Keay
University of Southampton, Regne Unit

Prof. Dr. Emilio Marin
Catholic University of Croatia, Croàcia

Director

Joan Gómez Pallarès

Subdirector

Josep Maria Palet Martínez

Administrador

Jordi Peiret i Estrada

Àrea de Direcció

Esther Esquinas Torres

Àrea de recerca

Investigadors

Sènior (R4)

Maria Carme Belarte Franco (ICREA)

Jesús Carruesco Garcia (URV-ICAC)

José Ignacio Fiz Fernández (URV-ICAC)

Joan Gómez Pallarès

Ramon Járrega Domínguez

Josep Maria Macias Solé

Josep Maria Palet Martínez

Marta Prevosti Monclús

Joaquín Ruiz de Arbulo Bayona (URV-ICAC)

Júnior (R3)

Diana Gorostidi Pi (URV-ICAC)

Jordi López Vilar

Esther Rodrigo Requena

Postdoctoral (R2)

Lidia Colominas Barberà

Ana de Mesa Gárate*

Arnau Garcia Molsosa*

Pau Olmos Benlloch

Hernando Royo Plumed

Investigadors adscrits

Sènior (R4)

Aureli Àlvarez Pérez

Antoni González Senmartí (URV)*

Josep Guitart i Duran (UAB)

Graham Roderick Jones

Pilar Lapuente Mercadal (Unizar)

Ricardo Mar Medina (URV)*

Montserrat Reig Calpe

Isabel Rodà de Llanza (UAB)

Eva Subias Pascual (URV)*

Predocctoral (R1)

Raúl Aranda González*

Ivan Cots Serret*

Xavier Gonzalo Arango*

Julia Janicka*

Ada Lasheras González

Jesús Martínez Fernández*

Maria Jesús Ortega Pérez*

Núria Otero Herraiz*

Carles Padrós Gómez*

Manuel Parada López de Corselas

Tania Polonio Alaminio

Marc Prades Painous*

Francesc Rodríguez Martorell*

Júnior (R3)

Piero Berni Millet
Itxaso Euba Rementería
Sergi Grau Guijarro*
Jordi Hernández-Gasch*
Maria Teresa Magadán Olives
Jordi Miró Canals
Maria Isabel Panosa Domingo
Yolanda Peña Cervantes*
Meritxell Pérez Martínez
María Pérez Ruiz*
Josep Anton Remolà Vallverdú
(URV-MNAT)*
Joan Silva Barris

Postdoctoral (R2)

M. Pilar Camañes Villagrasa*
Joan Canela Gràcia*
Judit Ciurana Prast
Ada Cortés Vicente*
Moisés Díaz García
Marta Flórez Santasusana*
Arnau Garcia Molsosa*
Ana Garrido Elena
Horacio González Cesteros
Ferran Gris Jeremias*
Michele Matteazzi*
Ana de Mesa Gárate*
Meritxell Monrós González*
Andreu Muñoz Melgar (MBT)*
Joan Josep Mussarra Roca
Meritxell Oliach Fàbregas*
Arnau Perich Roca
Josep Francesc Roig Pérez
Núria Romaní Sala*
Mateu Riera Rullan*
Begoña Soler Huertas*
Serena Vinci*

Predoctoral (R1)

Anna Artina
Anna Bertral Arias
Meritxell Blay Boquera
David Camuña Pardo
Glòria Cot Reig
Abel Gallego Valle*
Maria Gemma Garcia Llinares
Maria Jesús Ortega Pérez*
Julio César Ruiz Rodríguez*
Imma Teixell Navarro

Serveis de suport a la recerca

Centre de documentació i biblioteca

Lydia Margarita Gil González
Raquel Muñoz Punzano (responsable)

Unitat de Documentació Gràfica

Paloma Aliende Garcia
Iván Fernández Pino (Projecte ARREL –
RecerCaixa)*
Iñaki Matías Santacoloma
Josep Maria Puche Fontanilles

Àrea de formació avançada

Responsable acadèmic

Josep M. Palet Martínez

Àrea de gestió i suport a la recerca

Suport a la recerca i activitats

Gemma Fortea i Domènech (responsable)*
Gilbert Frigola Olives
Ana Isabel Gallego Salas

Comunicació i publicacions

Carme Badia i Puig

TIC i audiovisuals

Miquel Àngel Colet Menasanch

Unitat d'Estudis Arqueomètrics

Aureli Àlvarez Pérez (codirector científic)
Ana de Mesa Gárate (responsable fins al
03/11/2016)*
Isabel Rodà de Llanza (codirectora científica)
Hernando Royo Plumed

Secretaria

Ana Isabel Gallego Salas

Personal i gestió juridicoadministrativa

Maria Palacios Rodríguez

Gestió econòmica

Montserrat Aleu Aixalà (responsable)
Jordi Masalias Veiga*
Teresa Masip Masip
Verónica Rodríguez Lera

Serveis generals

Miquel Àngel Colet Menasanch
Teresa Masip Masip

Personal de l'ICAC a la plaça del Fòrum de Tarragona.

*La vinculació és inferior a un any.

Personal laboral i vinculat

Classificació del personal*	Dones	Homes	Nombre	Percentatge
Investigadors (R2, R3 i R4)	6	10	16	41,31
Investigadors predoctorals (R1)	3	3	6	15,68
Serveis científicotècnics	3	3	6	14,83
Gestió i suport a la recerca	8	3	11	28,18
Total	20	19	39	100

* Inclou el personal d'alta direcció, laboral, vinculat i altres.

Les persones estan calculades en EJC (places equivalents a temps complet).

Personal investigador

Típus	Classificació dels investigadors	Dones	Homes	Nombre	Percentatge
Propi*	Sènior (R4)	2	7	9	14,52
	Júnior (R3)	2	1	3	4,84
	Postdoctoral (R2)	2	2	4	6,45
	Predocctoral (R1)	3	3	6	9,68
	Subtotal	9	13	22	35,48
Adscrit	Sènior (R4)	3	3	6	9,68
	Júnior (R3)	5	5	10	16,13
	Postdoctoral (R2)	6	6	12	19,35
	Predocctoral (R1)	6	6	12	19,35
	Subtotal	20	20	40	64,52
Total		29	33	62	100

Les persones estan calculades en EJC (places equivalents a temps complet).

PRESENCIA INSTITUCIONAL

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica és present en les institucions següents:

- Centres de Recerca de Catalunya (Institució CERCA)
- Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA)
- Associació Catalana d'Entitats de Recerca (ACER)
El director de l'ICAC és el secretari, i com a membre de la Junta Directiva, és membre del Patronat i de la Comissió delegada de la Institució CERCA.
- Associació Pol de Coneixement Catalunya Sud (APCC)
El director de l'ICAC és el vicepresident de la Junta Directiva.
- Consell Nacional d'Arqueologia i Paleontologia
- Comissió de Recerca d'Arqueologia i Paleontologia
- Consell Assessor del Patrimoni Históricoartístic de Tarragona
- Comissió de Seguiment del Pla Director Muralles Tarragona
- Comitè Científic de Tàrraco Biennal

L'ICAC pertany a aquestes entitats:

- Consell Internacional de Museus (ICOM España)
- Amigos del Instituto Arqueológico Alemán de Madrid (DAI Madrid)
- Sociedad Española de Estudios Clásicos (SEEC)
- Societat Catalana d'Arqueologia (SCA)

CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

Tipologia	Nombre	Percentatge
Universitats	10	37
Centres de recerca i museus	3	11
Adscripció investigadora	5	19
Administració pública	6	22
Altres	3	11
Total	27	100

L'ICAC té una estructura de recerca flexible organitzada per equips d'investigació que s'insereixen en el **Grup de Recerca Consolidat “Mirades sobre la Mediterrània a l'antiguitat. D'Orient a Occident, de la Protohistòria a l'Antiguitat Tardana” (MIRMED-GIAC) (2014 SGR 01197)**. Es tracta d'un grup interinstitucional en arqueologia clàssica dirigit pel director de l'ICAC, el Prof. Dr. Joan Gómez Pallarès, en el qual hi participen, a més de l'ICAC com a centre coordinador, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Rovira i Virgili.

La recerca la duen a terme més d'una seixantena d'investigadors que es reparteixen en vuit equips d'investigació d'acord amb la seva especialitat i amb les diverses línies i programes en què s'estructura la investigació a l'ICAC. Cada equip de recerca està dirigit per un investigador.

EQUIPS D'INVESTIGACIÓ DEL MIRMED-GIAC

Arqueologia del Paisatge (GIAP): Josep M. Palet (responsable) (ICAC). Caracteritzar els paisatges mediterranis com a elements culturals és el seu objectiu. L'arqueologia del paisatge és una disciplina essencial per estudiar les interaccions de les societats amb l'entorn i la formació de paisatges culturals. La recerca de l'equip contribueix al coneixement de les dinàmiques del paisatge i a la seva gestió. Treballa en tres grans àmbits: l'arqueomorfologia aplicada a l'estudi de les formes dels paisatges i d'ocupació del territori; les interaccions societat-medi i la seva incidència en la història ambiental i en la formació de paisatges culturals, i les aplicacions dels sistemes d'informació geogràfica (SIG) i les tecnologies digitals a l'estudi arqueològic del paisatge.

Poblament i territori al món romà: Josep Guitart (responsable) (UAB-ICAC). Aquest equip centra la recerca en la ciutat romana i la seva articulació amb el territori, des de la perspectiva de l'arqueologia urbana i del poblament rural. La recerca es porta a terme en tres àrees: el Camp de Tarragona (*Tarraco*), la Segarra i l'Urgell (*Iesso*), el Vallès Oriental, el Maresme, i la Cerdanya (*Iulia Libica*).

Seminari de Topografia Antiga (SETOPANT): Ricardo Mar (responsable) (URV). L'objectiu científic de l'equip és l'estudi de la complexitat de la ciutat i l'arquitectura al món antic. Mitjançant l'estudi de casos històrics com Roma i Cusco es pretén verificar hipòtesis sobre les formes urbanes complexes en contextos preindustrials. Per això l'equip treballa en la xarxa “Orígens Urbans”, que inclou universitats i centres de recerca dels dos costats de l'Atlàntic (Universidad de Cusco; NMAI-Smithsonian Institution of Washington; Universidad Nacional de Colombia; Universidade do Minho; Università di Roma “La Sapienza” i la URV).

Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA): Isabel Rodà (responsable) (UAB-ICAC). En aquest equip conflueixen diferents punts d'enfocament sobre un mateix tema: l'estudi dels materials inorgànics, amb especial èmfasi als materials lapidis utilitzats en l'antiguitat per a l'elaboració d'elements arqueològics manufacturats. El punt de convergència està constituït per les diferents disciplines i ciències que estudien aquests materials i les seves implicacions en el passat històric de la societat, des de la geologia fins a la història de l'art.

Economia i comerç al món antic (Aecma): Ramon Járrega (responsable) (ICAC). L'objectiu d'aquest equip és estudiar les àmfores produïdes a Hispània i els centres de producció més des-tacats per realitzar-ne mapes temàtics de distribució. Durant els propers tres anys començarà l'estudi de la difusió exterior de les àmfores hispàniques a la Mediterrània occidental i Europa.

Arqueologia Protohistòrica: Carme Belarte (responsable) (ICREA-ICAC). L'equip vol incrementar el coneixement sobre les societats complexes de la protohistòria de la Mediterrània occidental, a través de diversos projectes sobre el món ibèric septentrional, la Gàl·lia mediterrània i el nord d'Àfrica. Té com a objectiu principal l'anàlisi de l'aparició de les desigualtats socials, la compe-tència pels recursos, la pressió demogràfica, les formes de control del territori i la jerarquització sociopolítica. Un altre objectiu és l'anàlisi dels contactes entre cultures, tant des del punt de vista de les influències com de la resistència al canvi i la hibridació cultural, tant en el món ibèric com a la Gàl·lia mediterrània i a la civilització nùmida, en el moment de formar-se i en la romanització.

Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana: Josep M. Macias (responsable) (ICAC). La voluntat d'aquest equip és prosseguir la recerca de les basíliques cristianes de l'amfiteatre romà de Tarragona i de l'àrea arqueològica de la Catedral de Tarragona, a partir de la inclusió de representants del Museu d'Història municipal, de l'Arquebisbat de Tarragona i de la principal empresa d'arqueologia de la ciutat.

Mediterrània Oriental grecoromana: Eva Subías (URV) i Jesús Carruesco (URV-ICAC) (res-ponsables). Aquest equip investiga l'organització de l'espai i la seva simbologia en la Mediter-rània oriental d'època grecoromana, sobretot en l'àmbit cultural hel·lènic, a Grècia i en zones de contacte intercultural com l'Egipte postfaraònic. Fa una aproximació pluridisciplinar, incor-porant la recerca arqueològica, filològica, iconogràfica i antropològica, i també l'ús de les noves tecnologies (SIG), per abordar les relacions entre els diversos nivells de l'espai que configuren la realitat cultural hel·lènica i grecoegípcia, des de l'organització de l'espai físic (articulació d'es-pais urbans i extraurbans) fins a la interacció d'aquest espai amb diversos espais simbòlics, definits pel mite, el ritual, la literatura o la iconografia.

LÍNIES DE RECERCA

1. Arqueologia de la ciutat antiga

Programa. *Tarraco*

- ARREL: Aplicació de jocs seriosos en entorns col·laboratius per la transmissió del patrimoni cultural de Catalunya. 2016-2018. **NOU**
Investigadors principals: Josep M. Macias* i Juan J. Ramos (UAB).
Investigadors participants: Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC), Josep M. Puche, Pau de Solà-Morales (URV), Miquel À. Piera (UAB), Liana Napalkova (UAB), Meritxell Blay (APLEC-ICAC) i Gemma Fortea.
Investigadors col·laboradors: Iván Fernández i Francesc Rodríguez.
- El port de *Tarraco* a la desembocadura del riu Francolí (segles VII-VIII). 2015-2018.
Investigador principal: Josep M. Macias.
Investigadors participants: Moisés Díaz (CODEX-ICAC), Diana Gorostidi (URV-ICAC), Jo-sep Francesc Roig (CODEX), Oriol Olesti (UAB), Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC) i Francesc Rodríguez.

* Quan no s'especifica la institució, és l'ICAC.

- Projecte de recerca arqueològica al recinte de culte de la seu del *Concilium Prouvinciae Hispaniae Citerioris*. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior) (Projecte quadriennal 2014/100925). 2014-2017.
Investigador principal: Josep M. Macias.
Investigadors participants: Andreu Muñoz (MBT-ICAC), Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC), Miquel Àngel Cau (ICREA-UB), Ana de Mesa, Pau de Solà-Morales (URV), Josep M. Toldrà (URV), Josep M. Puche, Xavier Gonzalo i Francesc Rodríguez.
- MEDIGENE: Genetic and environmental factors of insulin resistance syndrome and its long-term complications in immigrant Mediterranean populations (Projecte Europeu Health-F2-2011-279171). 2011-2016.
Investigador principal: Josep M. Macias.
Investigadores participants: Judit Ciurana i Maite Salagaray (UIC).
- Estudi arquitectònic del circ romà de Tarragona, sector Pretori. 2008-2016.
Investigadors principals: Josep M. Macias, Pau de Solà-Morales (URV), Josep M. Toldrà (URV) i Josep M. Puche.
Investigadora participant: Serena Vinci.
Investigadora col·laboradora: Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC).
- Excavacions a la basílica paleocristiana de Sant Fructuós (Tarragona). 2014-2018.
Investigadors principals: Josep M. Macias, Andreu Muñoz (MBT-ICAC) i Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC).

Altres projectes

- Projecte de recerca arqueològica al conjunt de les esglésies de Sant Pere de Terrassa. Vallès Occidental. Antiga Ègara (Projecte quadriennal 2014/100748). 2014-2017.
Investigador principal: Josep M. Macias.
Investigadors participants: Gemma García, Antonio Moro (Museu de Terrassa), Ana de Mesa i Josep M. Puche.
- Implantació i model de ciutat del *conuentus Tarraconensis*. Els jaciments arqueològics de *Iesso* (Guissona), Can Tacó-Turó d'en Roina/*Mons Observans* (Montmeló-Montornès del Vallès) i *Iulia Libica* (Llívia). 2014 - 2017.
Investigador principal: Josep Guitart (UAB-ICAC).
Investigadors participants: Joaquim Pera (UAB), Cèsar Carreras (UAB), Esther Rodrigo, Oriol Olesti (UAB), Jordi Guàrdia (UAB), Núria Padrós (UAB), Núria Romaní, Josep Ros (Museu de Guissona Eduard Camps), David Castellana (Ajuntament de Guissona), Gemma de Solà (UAB) i Montse Tenas (Museu de Montmeló).
- La conquesta romana a la Catalunya interior: l'exemple de Puig Castellar (Biosca). 2012-2016.
Investigadors principals: Esther Rodrigo, Cèsar Carreras (UAB) i Joaquim Pera (UAB).
Investigadors participants: Josep Guitart (UAB-ICAC), Núria Romaní, Núria Padrós (UAB) i Josep Ros (Museu de Guissona Eduard Camps).
- Anàlisi històrica i arqueològica de l'evolució urbana de la ciutat de Tortosa des de la seva fundació fins a l'antiguitat tardana. 2012-2017.
Investigadors principals: Jordi Diloli (URV) i Ramon Járrega.
Investigadors participants: Ramon Ferré (URV) i Jordi Vilà (URV).
Investigador col·laborador: Piero Berni.

2. Arqueologia del paisatge, poblament i territori

Programa. Formes del paisatge i antropització dels espais de muntanya de la protohistòria a l'edat mitjana

- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. (I+D HAR2015-64636-P). 2016-2019. **NOU**
 Investigador principal: Josep M. Palet.
 Investigadors participants: Marta Flórez, Arnau Garcia, Lúdia Colominas, Michelle Matteazzi, Esther Rodrigo i Pere Castanyer (MAC-Empúries).
 Investigadors col·laboradors: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge), Rosa Plana (Université Montpellier 3), Helena Carvalho (Universidades do Minho), Graham R. Jones (University of Oxford), Paloma Aliende, Tania Polonio, M. Jesús Ortega i Anna Bertral.
- Romanització i pràctiques ramaderes: estudi de la conformació dels paisatges ramaders a la plana de l'Empordà i als Pirineus Orientals a través de l'arqueozoologia. 2016 - 2017. **NOU**
 Investigadora principal: Lúdia Colominas.
 Investigadors participants: Josep M. Palet, Tania Polonio i Abel Gallego.
 Investigadors col·laboradors: Enriqueta Pons (MAC-Girona), Josep Burch (UdG), Pere Castanyer (MAC-Empúries), Joaquim Tremoleda (MAC-Empúries), Oriol Olesti (UAB), Cèsar Carreras (UAB).
- Els orígens del pastoralisme intensiu i la creació de paisatges culturals al norddest de la Península Ibèrica. 2014-2017.
 Investigadors principals: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge) i Josep M. Palet.
 Investigadors participants: Santiago Riera (SERP-UB), Paul Halstead (University of Sheffield), Magí Miret (Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya), Arnau Garcia, M. Jesús Ortega i Tania Polonio.
 Investigadora col·laboradora: Sílvia Valenzuela (University of Sheffield).
- Paisatges culturals de l'Alt Congost. Recerca arqueològica, transferència de coneixement i proposta de socialització dels resultats. 2014-2017.
 Investigador principal: Arnau Garcia.
 Investigadors participants: Judit Ciurana, Josep M. Palet, Tania Polonio i Jaume Oliver (UAB).
 Investigadors col·laboradors: Fèlix Retamero (UAB), Santiago Giralt (ICTJA-CSIC), Hèctor A. Orengo (University of Cambridge), Santiago Riera (SERP-UB), Marta Flórez, Carles Padrós, Maria Jaime, Jordi Roig (Arrago, S.L.), Rocío Gómez (UPV), Antònia Díaz (In situ, SCP) i Bibiana Agustí (In situ, SCP).
- Estudi del paisatge cultural de l'Horta de València (Valentia Landscape Project VaLandPro). 2013-2016.
 Investigadors principals: Josep M. Palet, Hèctor A. Orengo (University Cambridge) i M. Jesús Ortega.
 Investigadors participants: Pilar Carmona (UV), Santiago Riera (SERP-UB) i Adrià Pitarch.
- Interaccions socio-ambientals durant l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). 2013 - 2017.
 Investigador principal: Josep M. Palet.

Investigadors participants: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge), Arnau Garcia, Michele Matteazzi, Lúdia Colominas, Tania Polonio, M. Jesús Ortega, Esther Rodrigo, Marta Prevosti, Pere Castanyer (MAC-Empúries), Marta Flórez i Santiago Riera (SERP-UB).
 Investigadors col·laboradors: Anna Bertral, Rosa Plana (Université Montpellier 3), Joaquim Tremoleda (MAC-Empúries) i Marta Santos (MAC-Empúries).

Programa. Les formes d'hàbitat rural: les vil·les i altres tipus d'assentaments

- *Conventus Tarraconensis*: una nueva perspectiva arqueológica de redes de vías, ciudades y villas. Un prototipo para la TIR-FOR online (I+D HAR2015-69655-P). 2016-2019. **NOU**
 Investigadora principal: Marta Prevosti.
 Investigadors participants: Josep Guitart (UAB-ICAC), Ada Cortés, Núria Romani, Antonio González Senmartí (URV-ICAC) i Ferran Arasa Gil (UV).
 Investigador col·laborador: Pau de Soto (University of Southampton).
- La vil·la romana de la Gran Via – Can Ferrerons (Premià de Mar, Maresme). 2008-2017.
 Investigadora principal: Marta Prevosti.
 Investigadors participants: Ramon Coll (Ajuntament de Premià de Mar) i Isabel Rodà (UAB-ICAC).

Altres projectes

- Estudi dels processos erosius i la vulnerabilitat del patrimoni arqueològic. 2016-2018. **NOU**
 Investigador principal: Pau Olmos.
 Investigadors participants: Josep M. Palet, M. Carme Belarte (ICREA-ICAC), Tania Polonio, Meritxell Monrós i Arnau Garcia.
 Investigador col·laborador: Santiago Giralte (ICTJA-CSIC).

3. Instrumentum domesticum. Materials i comerç en el món antic

- *Amphorae Ex Hispania*: Sistematización y Accesibilidad en red de los centros de producción (I+D HAR2015-68554-P). 2016-2019. **NOU**
 Investigador principal: Ramon Járrega.
 Investigadors participants: Piero Berni, Horacio González Cesteros, Jordi Miró, Joaquim Tremoleda (MAC-Empúries) i Carmen Berrocal (UNED).
 Investigadors col·laboradors: Darío Bernal (UCA), José Juan Díaz (UCA), Ramon Coll (Ajuntament de Premià de Mar), Jaume Massó (Museu de Reus), José Manuel Melchor (Ajuntament de Borriana), Daniel Mateo, Antonio Sáez (US), Josep Anton Remolà (MNAT-ICAC), Enrique García Vargas (US), Gerard Martí (Museu de Cambrils) i M. Rosa Pina.
- Les àmfores hispàniques del Castro Pretorio conservades als Mercats de Trajà. Aportació a l'estudi del comerç entre Hispania i Roma durant l'Alt Imperi. 2016-2018. **NOU**
 Investigador principal: Ramon Járrega.
 Investigadors participants: Piero Berni, Jordi Miró, Horacio González Cesteros i Giorgio Rizzo.
 Investigador col·laborador: Enric Colom.
- *Saguntum* i el comerç del sud del *conventus Tarraconensis*. Estudi de les àmfores trobades al solar de la plaça de la Moreria (Sagunt). 2016-2018. **NOU**

Investigador principal: Ramon Járrega.

Investigadors participants: Piero Berni i José Manuel Melchor (Museu Arqueològic de Borriana).

Investigadors col·laboradors: Jordi Miró i Andrea Zamarro (Museu Arqueològic de Borriana).

- L'assentament romà dels Masos (Cambrils). Estudi arquitectònic i de la cultura material d'un lloc rural de l'ager *Tarraconensis*. 2015-2018.

Investigador principal: Ramon Járrega.

Investigadors participants: Marta Prevosti, Jordi López Vilar i Lúcia Colominas.

Investigadors col·laboradors: Gerard Martí (Museu d'Història de Cambrils) i Pere Cots.

4. Arqueologia clàssica i produccions artístiques

- CSIR (*Corpus Signorum Imperii Romani – Hispania*). 2006-2016.

Investigadora principal: Isabel Rodà (UAB-ICAC).

Investigadors col·laboradors: Eva Koppel (UAB), Montserrat Claveria (UAB) i José Miguel Noguera (UM).

Programa transversal: Mètodes i tècniques de les ciències experimentals aplicades a l'arqueologia clàssica

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis (I+D HAR2015-65319-P). 2016-2019.

Investigadora principal: Diana Gorostidi (URV-ICAC). **NOU**

Investigadors participants: Ana de Mesa, Aureli Àlvarez, Isabel Rodà (UAB-ICAC), Ana Garrido, Jordi López Vilar, Yolanda Peña, María Pérez, Begoña Soler, Serena Vinci, Pilar La-puente (Unizar-ICAC), Hernando Royo, Josep A. Remolà (MNAT-ICAC), Silvia González (MICINN), Anna Gutiérrez (IRAMAT-CRP2A UMR 5060 CNRS - Université de Bordeaux Montaigne), Serena Zoia (Università degli Studi di Milano) i Adalberto Ottati.

Investigadors col·laboradors: Manuel Parada, Hugo Feliu, Iñaki Matias, Marie-Claire Savin (IRAMAT – CRP2A UMR 5060 CNRS - Université de Bordeaux Montaigne), Julio C. Ruiz, Elena Moreno, Jaume Massó (Museu de Reus) i Hilari Muñoz (Institut Joaquín Bau, Tortosa).

PROGRAMES ESPECÍFICS

1. Arqueologia de la protohistòria a la Mediterrània occidental

Programa. Formació i desenvolupament de societats complexes en la protohistòria catalana

- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructivas (I+D HAR2015-67946-C2-2-P). 2016-2019. **NOU**

Investigadora principal: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Investigadors participants: Pau Olmos, Pilar Camañes, Joan Canela, Jordi Hernández, Meritxell Monró i Meritxell Oliach.

Investigadors col·laboradors: Maite Miró, Núria Otero, Paloma Aliende, David Camuña.

- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). 2014-2017.
Investigador principal: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
Investigadors participants: Joan Canela, Núria Otero, Jordi López, Ignacio Fiz (URV-ICAC), Jordi Morer (MonIberRocs), Anna Gutiérrez (IRAMAT-CRPZA UMR5060-CNRS Université de Bordeaux Montaigne), Hernando Royo i Ana de Mesa.
Investigadors col·laboradors: Judit Ciurana, Meritxell Monrós, Pilar Camañes, Itxaso Euba, Jaume Noguera (UB), Jordi Principal (MAC), Maite Miró (Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya), Sílvia Valenzuela (University of Sheffield), Moisés Díaz (CODEX-ICAC), David Asensio (UB-UAB-MonIberRocs), Carme Rovira (MAC), Rafel Jornet (MonIberRocs), Daniel López, Pablo Loza (ICFO) i Mónica Marro (ICFO).

Programa Missió arqueològica a Althiburos (El Kef, Tunísia)

- Urbanización y desarrollo urbano en los márgenes del territorio de Cartago. La ciudad nómido-romana de Althiburos. 2013-2016.
Investigadora principal: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
Investigadors participants: Pau Olmos, Meritxell Monrós, Pilar Camañes, Joan Canela, Núria Otero, Joan Ramon Torres (Consell Insular d'Eivissa), Núria Tarradell (UB), Rosario Navarro (UB), Sílvia Valenzuela (University of Sheffield), Marta Monjo (Generalitat de Catalunya), Samir Guizani (Université de Tunis) i Amel Tekki (Institut Supérieur de Sciences Humaines de Jendouba).
Investigadors col·laboradors: Dani López Reyes i Ramon Álvarez Arza.

Programa. L'impacte de l'exèrcit romà sobre les comunitats indígenes del NE d'Ibèria

- Testimonis arqueològics de la segona Guerra Púnica al Camp de Tarragona. 2013-2017.
Investigadors principals: Jordi López Vilar i Jaume Noguera (UB).
Investigadors participants: Eduard Ble Gimeno (UB), Pau Valdés (UB) i Joan Canela.

Altres projectes

- Formas de ocupación y evolución del poblamiento en la Litera durante el período íbero-romano. 2016-2016. **NOU**
Investigadora principal: M. Pilar Camañes.
Investigadors participants: Carme Belarte (ICREA-ICAC), Jordi Principal (MAC-Barcelona), Ignasi Garcés (UB), Luís Fatás (Dirección General de Patrimonio Cultural del Gobierno de Aragón), Núria Otero, Carles Padrós, Joan Canela i Alba Castellano.
Investigadors col·laboradors: Aina Amat (UOC), Izaskun Ambrosio (UB) i Laia Castillo (UB).

2. Arqueologia grega

- Mecanismos de representación del pasado y dinámicas de la performance en la Grecia Antigua (I+D FFI2015-68548-P). 2016-2019. **NOU**
Investigador principal: Jesús Carruesco.
Investigadors participants: Sergi Grau, Montserrat Reig, Joan Josep Mussarra, Xavier Riu (UB), Jaume Pòrtulas (UB), Joan Silva i M. Teresa Magadán.
Investigadors col·laboradors: Bernardo Berruecos (Universidad Nacional Autónoma de México), Roger Aluja (UB), Adrián Castillo, Francesco Ghilotti, Rubén García, Julia Janicka, Glòria Cot i Cristiano Casà.

- Iberia Graeca – En-Grècia’t! 2011 - 2016.
Investigadors principals: Xavier Aquilué (Iberia Graeca) i Jesús Carruesco (URV-ICAC).
Investigadores participants: Gemma Fortea i Meritxell Blay (APLEC-ICAC).

3. Antiguitat Tardana

- Excavacions arqueològiques a València “la Vella” (Riba-roja de Túria). 2016-2020. **NOU**
Investigadors principals: Josep M. Macias, Albert Ribera (SIAM) i Miquel Rosselló.
Investigadors participants: Esperança Huguet (SIAM), Francesc Rodríguez i Iván Fernández.
- Parámetros analíticos-evolutivos de las técnicas constructivas del noreste de la *Tarraconense* en época tardoantigua: homogeneización, criterios de representación y calibración (I+D HAR2015-64392-C4-2-P). 2016-2020. **NOU**
Investigadors principals: Josep M. Macias i Josep M. Toldrà (URV).
Investigadors participants: Andreu Muñoz (MBT-ICAC), Moisés Díaz (CODEX-ICAC), Jordi López Vilar, Josep Francesc Roig (CODEX) i Josep M. Puche.
Investigadors col·laboradors: Pau de Solà-Morales (URV), Felipe Buill (EPSEB-UPC), Amparo Muñoz (EPSEB-UPC), Albert Ribera (UV), Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC), Agustí Costa, Gemma Garcia, Antonio Moro (Museu de Terrassa) i Míriam Ramon (MBT).

PROGRAMES TRANSVERSALS

Arqueologia clàssica i ciències de l’antiguitat. Fonts textuais, epigrafia i numismàtica

- Hacia un nuevo volumen del CIL XVIII/3: *Carmina Latina Epigraphica*. Las Galias, edición y comentario. Transferencia online de resultados. (I+D FFI2013 42725P). 2014-2017.
Investigadora principal: Concepción Fernández (US).
Investigadors participants: Alberto Bolaños (US), Hervé Belloc (Université Paris Sorbonne-Paris IV), José Antonio Correa (US), Eduardo Fernández (CSIC), Joan Gómez Pallarès, Javier del Hoyo (UAM), María Limón (US), Lidia Martín (IPEP Sevilla), Jesús Martín (IES Arroyo de la Miel), Philippe Moreau (Université Paris-Est Créteil), Miguel Rodríguez-Pantoja (UCO), Ricardo Hernández (UV) i M. Victoria Gonzalez (US).
- *Res Publica Tusculanorum*. Epigrafia llatina de la ciutat de *Tusculum* (Laci, Itàlia). 2010-2016.
Investigadora principal: Diana Gorostidi (URV-ICAC).

ALTRES PROJECTES EN QUÈ PARTICIPEN INVESTIGADORS DE L'ICAC

- Quel devenir pour le littoral Manche-Atlantique et son patrimoine ? Apport de l'interdisciplinarité et de la science participative.
Investigadora principal: Marie-Yvane Daire (UMR 6566 CReAAH-CNRS).
Investigadors participants: **Pau Olmos**, Chloë Martin (UMR 6566 CReAAH-CNRS), Grégor Marchand (UMR 6566 CReAAH-CNRS), Elías López-Romero (Université Bordeaux-Montaigne), Catherine Dupont (UMR 6566 CReAAH-CNRS), Jean-Baptiste Barreau (UMR 6566 CReAAH-CNRS), Jean-Marc Large (Grup Vendéen d'Études Préhistoriques).
- Rome's Mediterranean Ports. Seventh Framework Programme (SH6, ERC-2013-ADG) / ERC Grant Agreement no. 339123
Investigador principal: Simon Keay (University of Southampton)
Investigadors participants: Graeme Earl (University of Southampton), Nicolas Carayon (University of Southampton), Penny Copeland (University of Southampton), Kris Strutt (University of Southampton), Ferreol Salomon (university of Southampton), Mari Carmen Moreno (University of Southampton), Hembo Pagi (University of Southampton), Stephanie Mailleur (University of Southampton), Nuria Garcia (University of Southampton), Emilia Mataix (University of Southampton), Pascal Arnaud (Université Lumièr Lyon 2), Vristopher Smith (British School at Rome), Sophie Hay (British School at Rome), Joëan-Philippe Goiran (Centre National de la Recherche Scientifique), Hugo Delille (Centre National de la Recherche Scientifique), Felix Pirson (Deutsches Archäologisches Institut, Istanbul), Rabel (Deutsches Archäologisches Institut, Istanbul), Helmut Bruckner (Universität zu Köln), Martin Seeliger (Universität zu Köln), Renato Sebastiani (Soprintendeza Speciale per i Beni Archeologici di Roma), Costanza Gialanella (Soprintendeza Speciale per i Beni Archeologici di Roma), **Josep M. Macias**, Sabine Ladstatter (Österreichisches Archäologisches Institut), Sirri Seren (Österreichisches Archäologisches Institut), Dario Bernal (Universidad de Cádiz), Andrew Wilson (University of Oxford), Nicholas Purcell (University of Oxford) i Corinne Sánchez (CNRS, UMR 5140, ASM).
- Estudi del paisatge de Palaikastro (Creta) (*Palaikastro Landscape analysis project. Towards an integrated archaeological research*). 2012-2016.
Investigadors principals: Carl Knappett (University of Toronto, Canada) i Alexandra Livarda (University of Nottingham).
Investigadors participants: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge), Santiago Riera (UB), **Josep M. Palet** i **Arnau Garcia**.
- APAX. Archaeological Project at Abdera and Xanthi.
Investigadora principal: Constantina Kallintzi (Servicio Arqueológico de Xanthi).
Investigadors participants: Constantina Kallintzi (Servicio Arqueológico de Xanthi), **Arnau Garcia**, Eurydice Kefalidou (Universitat d'Atenes), Mercourios Georgiadis (University of Nottingham), Ioannis Xydopoulos (Universitat de Tessalònica), Chavdar Tzochev (Acadèmia de les Ciències de Bulgària) i Nerantzis Nerantzis (Université de Lille).
- Guerra i conflicte al NE de la península Ibèrica a l'època romano-republicana (segles III-I aC). (Projecte quadriennal 2014/100755)
Investigador principal: Jaume Noguera (UB).
Investigadors participants: **Jordi López Vilar**, Eduard Ble (UB) i Pau Valdés (UB).

* Quan no s'especifica la institució, és l'ICAC.

- Al-Andalus, los reinos hispanos y Egipto: arte, poder y conocimiento en el Mediterráneo medieval. Las redes de intercambio y su impacto en la cultura visual. (HAR2013-45578R). 2014-2016.
Investigadors principals: Susana Calvo (UCM) i Juan Carlos Ruiz (UCM).
Investigadors participants: Isabel Arias, Emilio González, Miguel Marañón, Antonio-Eloy Momplet, José Miguel Puerta, Alexandra Uscatescu.
Investigadors col·laboradors: Cynthia Robinson, Mariam Rosser-Owen, Irene González, Herbert González, Noelia Silva, Ángel Fuentes, Azucena Hernández, Francisco Hernández, Óscar Monterreal, Laura Molina, **Manuel Parada**, Elena Paulino, Ana Pérez i Víctor Rabasco.
- Espacios de integración en la Roma republicana: el N.E. de la Hispania Citerior (133-72 a.C.). HAR2014-59503-P. 2015-2017.
Investigador principal: Toni Naco del Hoyo (ICREA-UdG)
Investigadors participants: Joaquin Muñoz, Ignasi Garces i Jordi Principal.
Investigadors col·laboradors: Michael Dobson, Nathalie Barrandon, François Cadiou, Alfonso Alvarez-Ossorio, Nuria Molist, Immaculada Mestres, Montserrat Duran, Roger Riera i **Carles Padrós**.
- El primer mil·leni aC als territoris del curs inferior de l'Ebre: la formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica (Projecte quadriennal 2014/100756). 2014-2017.
Investigador principal: Joan Sanmartí (UB).
Investigadors participants: **M. Carme Belarte** (ICREA-ICAC), **Pau Olmos**, **Meritxell Monrós**, **Pilar Camañes**, **Meritxell Oliach**, **Joan Canela** i **Núria Otero**.
- Arqueología de la conquista e implementación romana en Hispania. Estrategias y modelos de control territorial en el NE de la Provincia Citerior (ss. II-I aC) (HAR2015-64601-C3-1-R). 2016-2018.
Investigador principal: Joaquim Pera (UAB).
Investigadors participants: César Carreras (UAB), **Josep Guitart** (UAB), **Esther Rodrigo**, **Núria Romani**, Núria Padrós (UAB) i Gemma de Solà (UAB).
- El Temple de Ramsés III a Medinet Habu
Investigador principal: Salvador Costa (IPOA).
Investigadora participant: **M. Teresa Magadán**.
- Contactes, relacions i influències en el II mil·lenari
Investigadora principal: **M. Teresa Magadán**.
Investigador participant: Salvador Costa (IPOA).
- Publicació de les col·leccions de ceràmica xipriota a l'estat espanyol
Investigadora principal: **M. Teresa Magadán**.
- Nacionalisme i restauració arqueològica a Grècia
Investigadora principal: **M. Teresa Magadán**.
Nacionalisme i arqueologia a l'illa de Xipre
Investigadora principal: **M. Teresa Magadán**.
- Estudi i publicació de les col·leccions del fons del Pare Bonaventura Ubach
Investigador principal: Pare Pius Ramón Tragán (Museu de l'Orient Bíblic de l'Abadia de Montserrat).

Investigadors participants: Javier Uriach (Fundació Abadia de Montserrat; Fundació Uriach) i **M. Teresa Magadán**.

- Arqueomagnetismo y otras técnicas analíticas aplicadas a la valorización del patrimonio arqueológico e histórico. (CGL2013-42167-P). 2014-2016.
Investigador principal: Lluís Casas (UAB).
Investigadors participants: Eugènia Estop (UAB), Carlota E. Auguet (UAB), Judit Ramí­rez (UAB), **Aureli Àlvarez**, Núria Guasch (UAB) i Manel Zamorano (UAB).
- *Marmora Hispaniae*. Explotación, uso y difusión de la caliza de Esejón en la Hispania romana (HAR2013-44971-P). 2014-2016.
Investigadora principal: Virginia García-Entero (UNED)
Investigadors participants: Sergio Vidal (MAN-UNED), María Pérez (UNED), Yolanda Peña, Ana Zarco i **Raúl Aranda**.
Col·laboradors ICAC: **Ana de Mesa** i **Hernando Royo**.
- Primers models d'ocupació romana a Catalunya (s.II-I aC). (Projecte quadriennal 2014/100904). 2014-2017.
Investigador principal: Joaquim Pera (UAB).
Investigadors participants: César Carreras (UAB), **Josep Guitart** (UAB-ICAC), **Esther Rodrigo**, **Núria Romaní** (UAB), Núria Padrós (UAB), Gemma de Solà (UAB-Museu de Guissona), Josep Ros (Museu de Guissona), David Castellana (Ajuntament de Guissona).
- El nucli fortificat de Puig Rom i el seu entorn immediat. Estudi sobre el poblament d'època visigoda a la serra de Rodes del segle VII-X dC (Projecte quadriennal 2014/100582). 2014-2017.
Investigadora principal: Eva Subias (URV).
Investigadors participants: **Ignacio Fiz** (URV-ICAC), Anna M. Puig (col·laboradora UB) i Dolors Codina.
- El jaciment de Sant Pau de Riu-Sec (Sabadell, Vallès Occidental) (Projecte quadriennal 2014/100905). 2014-2017.
Investigador principal: César Carreras (UAB).
Investigadors participants: Jordi Roig (Arrago SL), Joaquim Pera (UAB), **Esther Rodrigo**, Joan Manel Coll (Arrago SL) i **Josep M. Puche**.
- Un exemple d'implantació militar al territori. El *vicus* romà republicà del Camp de les Lloses (Tona, Osona). 2010-2016.
Investigadors principals: Montserrat Duran (Camp de les Lloses de Tona) i Imma Mestres (Camp de les Lloses de Tona).
Col·laborador ICAC: **Carles Padrós**.
- Excavació arqueològica al jaciment de l'antiguitat tardana de Son Peretó (Manacor, Mallorca). 2011-2015.
Investigador principal: **Mateu Riera**
Col·laborador ICAC: Josep M. Puche.
- Excavació arqueològica de la Cova del Molí d'en Gaspar de Ses Cases Noves (Sineu, Mallorca). 2014-2018.
Investigadors principals: **Mateu Riera** i **Josep M. Puche**.

- Recuperació, consolidació i museïtzació del monestir bizantí de Cabrera.
Investigadors principals: **Mateu Riera** i M. Riera Frau.
Entitats participants: Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, IBANAT i l'Ajuntament de Palma.
- Red de Excelencia Atlántico-Mediterránea del Patrimonio Pesquero de la Antigüedad (RAMMPA) (HAR2015-71511-REDT).
Investigador principal: Darío Bernal (UCa).
Investigadors participants: Pilar Corrales (UMa), Enrique García (US), Laurent Callegarin (Casa de Velázquez), Jose Juan Díaz (UCa), **Ramon Járrega**, Brice Ephrem (Universidad de Burdeos), Adolfo Fernández (Universidade de Coimbra), Carlos Fabiao (Universidade de Lisboa), Inez Vaz Pinto (TroiaResort), Jose Ángel Expósito (Consejería de Cultura, Junta de Andalucía), Jose M. Vargas (UCa), M. Angeles Pascual (UCa), Laura Moya (UAL), M. Victoria Peinado (UGr), Pablo Ruiz (UGr), Manuel Corrales (Director del Teatro romano de Málaga), José Suárez (Arqueotectura, SL), Ana Arancibia (Empresa Taller de Investigaciones Arqueológicas SL), Desirée Piñero (UMa), Margarita Orfila (UGr), Antonio M. Sáez (US), Aomar Akerraz (Institut National d'Archéologie et du Patrimoine, Rabat), Hicham Hassini (Ministerio de Cultura, Marruecos), **Piero Berni**, **Horacio González Cesteros**, **Jordi Miró**, Macarena Bustamante (UAM), Macarena Lara (UCa).

Investigadors

Investigadors sèniors (R4)

Belarte Franco, Maria Carme (ICREA)
Investigadora sènior (R4) i ICREA research Professor
Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructivas. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Urbanización y desarrollo urbano en los márgenes del territorio de Cartago. La ciudad nùmido-romana de Althibueros. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Formas de ocupación y evolución del poblamiento en la Litera durante el período íbero-romano. IP: M. Pilar Camañes.
- Estudi dels processos erosius i la vulnerabilitat del patrimoni arqueològic. IP: Pau Olmos.

Participació en projectes d'altres entitats

- El primer mil·lenni aC als territoris del curs inferior de l'Ebre: la formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica. IP: Joan Sanmartí (UB).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Belarte, M. C.; Camañes, P.; Monrós, M.; Principal, J., "Cooking in the Iberian Culture (sixth-second centuries BC): Private or Public?", *Journal of Mediterranean Archaeology*, 29.2, p. 173-196. JCR (ISI), SCOPUS, Carhus+A / 10.9 (ICDS).
- Belarte, M. C.; Plana-Mallart, R.; De Prado, G., "Chronique d'archéologie ibérique: l'âge du Fer sur le littoral catalan, bilan de la recherche récente", *Documents d'Archéologie Méridionale*, 37, p. 225-252. Carhus+C / 6.5 (ICDS).

Llibres

- Kallala, N.; Sanmartí, J. (dir.); Belarte, M. C. (éd.), *Althiburos II. La fouille dans l'aire du capitole et dans la nécropole méridionale: études*, Documenta, 28, ICAC, Tarragona.

Capítols de llibre

- Belarte, M. C.; Camañes, M. P., “Activités domestiques et vie quotidienne en Ibérie septentrionale” a De Chazelles, C.-A.; Schwaller, M.; Gruat, P.; Mazière, F. (ed.), *Vie quotidienne, tombes et symboles des sociétés protohistoriques de Méditerranée nord-occidentale. Mélanges offerts à Bernard Dedet*, Monographies d'archéologie méditerranéenne, ADAL, Lattes, p. 45-61.
- Belarte, M. C.; Ramon, J., “L'architecture et l'urbanisme durant la période numide” a Kallala, N.; Sanmartí, J. (dir.); Belarte, M. C. (éd.), *Althiburos II. La fouille dans l'aire du capitole et dans la nécropole méridionale: études*, Documenta, 28, ICAC, Tarragona, p. 13-47.

Articles en actes de congrés

- Belarte, M. C.; Monrós, M.; Noguera, J.; Oliach, M., “Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre), intervencions entre 2010 i 2013”, *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 301-315.
- Belarte, M. C.; Noguera, J.; Garcia i Rubert, D.; Moreno, I., “Intervencions arqueològiques a la necròpolis ibèrica de les Esquarterades (Ulldecona, Montsià). 2014-2015”, *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 258-275.
- Belarte, M. C.; Noguera, J.; Olmos, P., “L'assentament ibèric de Sebes (Flix, Ribera d'Ebre). Intervencions 2011-2015”, *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 316-331.
- Jornet, R.; Belarte, M. C.; Sanmartí, J.; Asensio, D.; Morer, J., “Noves excavacions al nucli fortificat del Coll del Moro de Gandesa (2014-2015)”, *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 345-358.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Belarte, M. C., “Les necròpolis protohistòriques d'incineració de Catalunya meridional”, en el marc del *Seminari Creences i més enllà en època ibèrica. El món de la mort i el culte a les coves*, organitzat pel Grup de Recerca GRESEPIA de la URV, del 5 al 6 d'abril, Tarragona i l'Espluga de Francolí.
- Comunicació de Belarte, M. C.; Monrós, M.; Noguera, J.; Oliach, M., “Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre), intervencions entre 2010 i 2013”, en el marc de les *I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre*, organitzades pel Departament de Cultura, la URV i el Museu de les Terres de l'Ebre, del 6 al 7 de maig, Tortosa.
- Comunicació de Belarte, M. C.; Noguera, J.; Garcia i Rubert, D.; Moreno, I., “Intervencions arqueològiques a la necròpolis ibèrica de les Esquarterades (Ulldecona, Montsià). 2014-2015”, en el marc de les *I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre*.

- Comunicació de Jornet, R.; Belarte, M. C.; Sanmartí, J.; Asensio, D.; Morer, J., “Noves excavacions al nucli fortificat del Coll del Moro de Gandesa (2014-2015)”, en el marc de les *I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre*.
- Conferència de Belarte, M. C.; Noguera, J., “La necròpolis ibèrica de Les Esquarterades”, en el marc del *Cicle de conferències Patrimonium 2016*, organitzat per l'Ajuntament d'Ulldecona, del 4 a l'11 de juny, Ulldecona.
- Conferència de Bertral, A.; Belarte, M. C., “Arqueòlegs i restauradors en arqueologia protohistòrica. Un equip necessari per a l'estudi i conservació del patrimoni arqueològic”, en el marc de *II Seminari Internacional La conservació i restauració en l'arqueologia: una eina per a la recerca i la divulgació*, organitzat per l'ICAC, el 2 de desembre, Tarragona.
- Conferència de Sanmartí, J.; Belarte, M. C., “El projecte de recerca arqueològica a Althiburos (Tunísia, El Kef)”, en el marc del *Cicle de conferències. Projectes arqueològics catalans a l'Àfrica*, organitzat pel MAC, del 13 d'octubre al 15 de desembre, Barcelona.
- Ponència de Belarte, M. C.; López Cachero, J.; Pons, E.; Rovira, M. C.; Sanmartí, J., “Dels objectes de prestigi a la revolució productiva: ferro i siderúrgia a Catalunya durant el primer mil·lenni aC”, en el marc de *La metal·lúrgia del ferro i la formació de les societats complexes a la Mediterrània occidental-VIII Reunió Internacional d'Arqueologia de Calafell*, organitzada per la UB, l'ICAC, el MAC i l'Ajuntament de Calafell, del 6 al 8 d'octubre, Calafell.
- Pòster de Bertral, A.; Belarte, M. C.; Noguera, J., “Archaeologists and conservator/restorers: a teamwork needed for the study and conservation of archaeological heritage. The example of an Iberian funerary urn”, en el marc de la *Youth in Conservation of Cultural Heritage 2016*, organitzada per l'Institut de Geociències, el CSIC, la UCM i el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, del 20 al 23 de setembre, Madrid.

Activitat de difusió i transferència

- 16/11/2016: Xerrada divulgativa de Belarte, M. C., “La feina dels arqueòlegs i la col·laboració amb altres científics”, en el marc de *La ciència en primera persona. Dia de la Ciència a les escoles 2016*, organitzat per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Tarragona.

Docència

- Membre del tribunal avaluador de la tesi doctoral de Pons, J., *Caracterització de l'espai de l'hàbitat protohistòric de l'illa de Menorca: les cases de planta circular talaiòtiques*, llegida el 17 d'octubre a la UAB.
- Membre del tribunal avaluador de la tesi doctoral de Cantarellas, V., *Arquitectura i economia dels hàbitats rurals dels segles II-I aC a la Laietània*, llegida el 20 de gener a l'ICAC.
- Professora de les assignatures *Arqueologia ibèrica* i *Arqueologia de la Mort*, del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).
- Tutora del Treball Final de Màster de Castellano, A., *Aproximació a la caracterització de l'horitzó ibèric antic (s. VI – V a.n.e.) a la Fortalesa dels Vilars (Arbeca, Les Garrigues)*, en el marc del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).
- Conferència de Camañes, M. P.; Belarte, M. C., “Menjar i beure en època ibèrica”, en el marc del *Curs de formació del professorat Menjar i beure a l'antiguitat*, organitzat pel Camp d'Aprenentatge de Tarragona i l'ICAC, del 22 al 27 de febrer, Tarragona.

Altres

- Coordinadora amb Bertral, A.; Palet, J. M., del *II Seminari Internacional. La conservació i restauració en l'arqueologia: una eina per a la recerca i la divulgació*, organitzat per l'ICAC, 2 de desembre, Tarragona.
- Coorganitzadora de la “VIII Reunió Internacional d'Arqueologia de Calafell. La metal·lúrgia del ferro i la formació de les societats complexes a la Mediterrània occidental”, del 6 al 8 d'octubre, Calafell.

Carruesco García, Jesús (URV-ICAC)
 Investigador sènior (R4)
 Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- Mecanismos de representación del pasado y dinámicas de la performance en la Grecia Antigua. IP: Jesús Carruesco.
- Iberia Graeca – En-Grècia't!. IP: Xavier Aquilué (Iberia Graeca) i Jesús Carruesco (URV-ICAC).

Publicacions

Articles en altres revistes

- Carruesco, J., “Santuarios y prácticas religiosas en la Sicilia griega”, *Desperta Ferro. Arqueología e Historia*, 5, p. 19-23.

Capítols de llibre

- Carruesco, J., “Choral Performance and Geometric Patterns in Epic Poetry and Iconographic Representations”, *The Look of Lyric: Greek Song and the Visual*, Mnemosyne, Supplements; 391, Brill, Leiden, p. 69-107.
- Carruesco, J., “Revisitant la tragèdia: Cadmus et Hermione de Lully-Quinault i l'aparició de la «tragédie lyrique»” a Borrell Vidal, E.; Gómez Cardó, P. (ed.), *Omnia mutantur. Canvi, transformació i pervivència en la cultura clàssica, en les seves llengües i en el seu llegat*, Edicions de la UB, Barcelona, p. 35-43.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Carruesco, J.; Ruiz de Arbuló, J., “*Certamina, munera et circenses* como espectáculos provinciales”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Conferència de Carruesco, J., “El consum de vi grec a l'àmbit públic”, en el marc del *Cicle de conferències vinculades a l'ex-*

- posició “*El vi grec. De l’antiguitat als cellers catalans actuals*”, organitzat pel MAC, del 29 setembre de 2016 al 29 gener de 2017, Barcelona.
- Conferència de Carruesco, J., “Paisatges simbòlics. Mite i organització de l’espai a Atenes”, en el marc de la *Masterclasses EPOMA*, organitzada pel MAC i Arqueonet, el 13 d’abril, Barcelona.
 - Conferència de Carruesco, J.; Reig, M.; Feliu, Ll.; Vernet, E., “La lluita primigènica de l’ordre contra el caos”, en el marc del *Seminari a 4 Bandes: Cultures i Llengües de l’Antiguitat (Pròxim Orient Antic i Món Egeu)*, organitzat pel Departament de Filologia grega de la UB-IPOA, del 20 d’octubre de 2016 al 19 de gener de 2017, Barcelona.
 - Ponència de Carruesco, J.; Reig, M., “Relectures contemporànies d’*Els Perses* i *Les Suplicants* d’Èsquil: el mite de la llibertat occidental contra la tirania del bàrbar i les fal·làcies de l’acollida al refugi”, en el marc del *Seminari internacional Guerres Antigues, Guerres Modernes. La construcció de l’altre en contextos de guerra, de l’antiguitat al món contemporani*, organitzat per la URV, 28 d’abril, Tarragona.

Activitat de difusió i transferència

- 15/05/2016: Xerrada divulgativa de Carruesco, J.; Ruiz de Arbulo, J.; Calpena, E.; González, L. M., debat “Diàlegs amb la història: Roma i Egipte, una fascinació mediterrània”, en el marc de la *XVIII edició del Festival romà de Tarragona. Tarraco Viva*, organitzada per l’Ajuntament de Tarragona, del 15 al 29 de maig, Tarragona.
- 20 i 27/05/2016: Xerrades divulgatives de Carruesco, J., “VI Passejada arqueològica: el teatre romà de Tàrraco”, en el marc de la *XVIII edició del Festival romà de Tarragona. Tarraco Viva*, organitzat per l’APLEC i l’ICAC, Tarragona.

Docència

- Conferència de Carruesco, J., “Àpats rituals a l’antiga Grècia”, en el marc del Curs de formació del professorat *Menjar i beure a l’antiguitat*, organitzat pel Camp d’Aprentatge de Tarragona i l’ICAC, del 22 al 27 de febrer, Tarragona.

Altres

- Vocal de la junta de la Sociedad Española de Estudios Clásicos. Secció catalana.
- Secretari de la junta de l’Associació de Teatre Grecollatí Prósopon.

Fiz Fernández, José Ignacio (URV-ICAC)
 Investigador sènior (R4)
 Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Participació en projectes d'altres entitats

- El nucli fortificat de Puig Rom i el seu entorn immediat. Estudi sobre el poblament d'època visigoda a la serra de Rodes del segle VII-X dC. IP: Eva Subías (URV).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Subías, E.; Puig, A. M.; Codina, D.; Fiz, J. I., “El *castrum* visigòtic de Puig Rom revisitat”, *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, 47, p. 75-96. Carhus+D / 4.0 (ICDS).

Capítols de llibre

- Roca Roumens, M.; Fiz, I., “Intervenciones arqueológicas IV. Reconstrucción, a partir de fotografía aérea, de la topografía de la colonia de cosa (Ansedonia, Italia)” a Roca Roumens, M.; Madrid, M.; Celís, R., *Proyecto Cosa: Intervenciones arqueológicas de la Universidad de Barcelona en la ciudad romana*, Barcelona, p. 79-89.

Articles en actes de congrés

- Fiz, I.; Cartes, T., “Projecte Ager Dertosanus”, *I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre 2016* (Tortosa, 6 al 7 de maig de 2016), p. 426-434.

Activitats

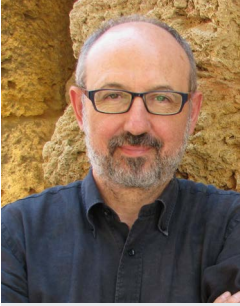
Activitat científica

- Comunicació de Fiz, I.; Cartes, T., “Ager Dertosanus”, en el marc de *I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre*, organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Museu de les Terres de l'Ebre i la URV, del 6 al 7 de maig, Tortosa.

- Comunicació de Subías, E.; Puig, A.; Codina, D.; Fiz, I., “Les campanyes del bienni 2014-2015 al nucli fortificat de Puig Rom (Roses, Alt Empordà)”, en el marc de *Tretzenes Jornades d’Arqueologia de les Comarques de Girona*, organitzat pels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Girona, Mel MAC-Girona, la UdG, l’Ajuntament de Banyoles, el Museu de Banyoles i la Diputació de Girona, del 10 al 11 de juny, Banyoles.

Docència

- Professor de les assignatures *Introducció a l’Arqueologia del territori, Arqueologia del paisatge. Mètodes i Tècniques, Evolució històrica del paisatge, Paleoambient i SIG i Sistemes constructius i documentació gràfica*, del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Gómez Pallarès, Joan
 Director de l'ICAC i investigador sènior (R4)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- Hacia un nuevo volumen del CIL XVIII/3: *Carmina Latina Epigraphica*. Las Galias, edición y comentario. Transferencia online de resultados. IP: Concepción Fernández (US).

Activitats

Activitat científica

- Presidència i moderació de Gómez Pallarès, J., de la sessió “El consum del vi a l'actualitat. Diferències i similituds amb el consum actual del vi i dels antics grecs”, en el marc dels *Seminaris de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni*, organitzat per l'ICRPC, l'ICAC, el MAC i el Centre Iberia Graeca, l'11 de novembre, Barcelona.
- Conferència inaugural de Gómez Pallarès, J., “Eutyches, Fuscus et alii: històries del circ de Tarraco”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennal*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Presidència i moderació de Gómez Pallarès, J., de la segona sessió de conferències, en el marc de *II Seminari internacional. Ciutats mediterrànies: l'espai i el territori*, organitzat per l'IEC i l'IEMed amb la col·laboració de l'ICAC, la Diputació de Barcelona i l'ICREA, del 22 al 25 de novembre, Barcelona.

Activitat de difusió i transferència

- 13/09/2016: Xerrada divulgativa de Gómez Pallarès, J., “La naturalesa, mirall d'Ovidi”, en el marc del *Cicle Clàssics a escena. Les metamorfosis d'Ovidi*, organitzat pel MNAT, del 13 de setembre al 15 de desembre, Tarragona.
- 18/10/2016: Presidència i moderació de Gómez Pallarès, J., del debat “*La producció vitivinícola: de l'antiguitat als nostres dies*”, en el marc de les activitats de l'exposició *El vi grec. De l'antiguitat als cellers catalans actuals*, organitzades per l'ICAC, el MAC, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'ICRPC, Barcelona.

Docència

- Conferència inaugural de Gómez Pallarès, J., “Historia de la vitivinicultura des del Paleolític hasta el mundo contemporáneo”, en el marc del Curs d’Extensió Universitària Superior de Sommelier (2016-2017), organitzat per l’EU d’Hoteleria i Turisme CETT, Barcelona.
- Conferència de Gómez Pallarès, J., “Gastronomia i literatura a l’Antiguitat romana: un bon maridatge”, en el marc del *Curs de formació del professorat Menjar i beure a l’antiguitat*, organitzat pel Camp d’Aprentatge de Tarragona i l’ICAC, del 22 al 27 de febrer, Tarragona.
- Conferència de Gómez Pallarès, J., “Història del vi antic: arrels i contemporaneïtat”, en el marc del *Curs de formació del professorat Menjar i beure a l’antiguitat*.

Altres

- Membre de la Junta Directiva i secretari de l’ACER.
- Membre del Patronat i de la Comissió delegada de la Institució CERCA.
- Membre del grup de treball de la Plataforma Coneixement Territori Innovació i de la redacció de l’Agenda per a la innovació i la competitivitat de Catalunya 2015-2020.
- Membre del Consell Assessor del Patrimoni Historicartístic de la ciutat de Tarragona.
- Membre de la Comisión Nacional Evaluadora de la Actividad Investigadora (CNEAI).
- Avaluador actiu de l’Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva (ANEP).
- Vocal de la Comissió d’Apel·lacions de l’Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU).
- Membre del Consell Assessor de la revista *Sylloge Epigraphica Barciononensis*.
- Membre del Consell de la revista *Exemplaria Classica*.
- Membre del Consell científic de la revista *Ordina Prima*.
- Membre del Comitè de Referato Externo de la revista *Escribas*.
- Peer-reviewer de la revista *Athenaeum*.
- Membre del comitè científic del *II Seminari internacional. Ciutats mediterrànies: l’espai i el territori*, organitzat per l’IEC i l’IEMed amb la col·laboració de l’ICAC entre d’altres, 22 al 25 de novembre, Barcelona.
- Assessor científic de l’exposició *El vi grec. De l’antiguitat als cellers catalans actuals*, organitzada per l’ICAC, el MAC, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l’ICRPC, Barcelona.

Járrega Domínguez, Ramon

Investigador sènior (R4)

Equip de recerca: Alimentació, economia i comerç al món antic (Aecma)

Projectes de recerca

- *Amphorae Ex Hispania*: Sistematización y Accesibilidad en red de los centros de producción. IP: Ramon Járrega.
- *Saguntum* i el comerç del sud del *conventus Tarraconensis*. Estudi de les àmfores trobades al solar de la plaça de la Moreria (Sagunt). IP: Ramon Járrega.
- Les àmfores hispàniques del Castro Pretorio conservades als Mercats de Trajà. Aportació a l'estudi del comerç entre Hispania i Roma durant l'Alt Imperi. IP: Ramon Járrega.
- L'assentament romà dels Masos (Cambrils). Estudi arquitectònic i de la cultura material d'un lloc rural de l'ager Tarraconensis. IP: Ramon Járrega.
- Anàlisi històrica i arqueològica de l'evolució urbana de la ciutat de Tortosa des de la seva fundació fins a l'antiguitat tardana. IP: Jordi Diloli (URV) i Ramon Járrega.

Participació en projectes d'altres entitats

- Red de Excelencia Atlántico-Mediterránea del Patrimonio Pesquero de la Antigüedad (RAMMPA). IP: Darío Bernal (UCA).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Baklouti, S.; Maritan, Ll.; Casas, L.; Laridhi Ouazaa, N.; Járrega, R.; Prevosti, M.; Mazzoli, C.; Fouzaï, B.; Larabi Kassaa, S.; Fantar, M., "Establishing a new reference group of Keay 25.2 amphorae from Sidi Zahruni (Nabeul, Tunisia)", *Applied Clay Science*, 132/133, p. 140-154. JCR (ISI), SCOPUS. Factor d'impacte: 2,586 (any 2016) / 11.0 (ICDS).
- Járrega, R., "Los nomina en las marcas de ánforas de las formas Pascual 1 y Oberaden 74. Contribución al estudio de la producción de ánforas vinarias en el noreste de la Hispania Citerior en época de Augusto", *Revista d'Arqueologia de Ponent*, 26, p. 73-93. Carhus+B / 3.9 (ICDS).
- Járrega, R., "Personajes foráneos en la epigrafía de las ánforas Pascual 1 y Oberaden 74. Aproximación a los cambios en la gestión de la producción vinaria en la Hispania Citerior en época de Augusto", *Dialogues d'Histoire Ancienne*, 42/2, p. 155-190. SCOPUS, Carhus+C / 10.0 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Jàrrega, R., “Un nuevo ejemplar de cerámica coríntia romana hallado en la villa romana de Els Masos (Cambrils, Tarragona)”, *Boletín “Ex Officina Hispana”*, 7, p. 46-47.

Llibres

- Jàrrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo*, Monografías *Ex Officina Hispana* III, ICAC i SECAH, Tarragona.

Articles en actes de congrés

- Jàrrega, R., “La Tarraconense 1, un ánfora ovoide de época triunviral” a Jàrrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo* (Tarragona, del 10 al 13 de desembre de 2014), Monografías *Ex Officina Hispana* III, ICAC, SECAH, Tarragona, p. 55-65.
- Jàrrega, R.; González, H., “Early Imperial Lusitanian Amphorae from the Eastern Iberian Coast” a Pinto, I.V.; Almeida, R.; Martin, A., *Lusitanian Amphorae: production and Distribution* (Tróia (Portugal), del 11 al 13 d’octubre de 2013), *Roman and Late Antique Mediterranean Pottery*, 10, Archaeopress Publishing Ltd., Oxford, p. 343-353.

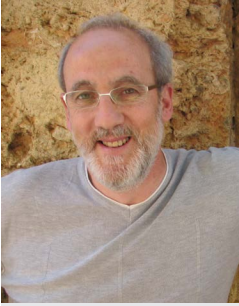
Activitats

Activitat científica

- Pòster de Jàrrega, R.; Berni, P.; Miró, J., “Anfore della Hispania Citerior (Tarraconensis) a Pompei: un primo approccio all’epigrafia delle anfore”, en el marc de les Gironate di studio. *Fecisti cretaria. Produzione e circolazione ceramica a Pompei*, organitzades per la Soprintendenza Pompei, del 17 al 18 de juny, Pompeia.

Altres

- *Peer-review* de les revistes *Cuadernos de Arqueología de la UNav* i *Spal*.
- Membre de la Junta Directiva de l’Asociación para el Estudio de la Cerámica Antigua en Hispania (SECAH) – *Ex Officina Hispana*.

Macias Solé, Josep Maria

Investigador sènior (R4)

Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- Projecte de recerca arqueològica al conjunt de les esglésies de Sant Pere de Terrassa. Vallès Occidental. Antiga Ègara. IP: Josep M. Macias.
- ARREL: Aplicació de jocs seriosos en entorns col·laboratius per la transmissió del patrimoni cultural de Catalunya. IP: Josep M. Macias i Juan J. Ramos (UAB).
- El port de Tarraco a la desembocadura del riu Francolí (segles VII-VIII). IP: Josep M. Macias.
- Excavacions a la basílica paleocristiana de Sant Fructuós (Tarragona). IP: Josep M. Macias, Andreu Muñoz (MBT-ICAC) i Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC).
- Projecte de recerca arqueològica al recinte de culte de la seu del *Concilium Prouvinciae Hispaniae Citerioris*. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior).
- IP: Josep M. Macias.
- MEDIGENE: Genetic and environmental factors of insulin resistance syndrome and its long-term complications in immigrant Mediterranean populations. IP: Josep M. Macias.
- Estudi arquitectònic del circ romà de Tarragona, sector Pretori. IP: Josep M. Macias, Pau de Solà-Morales (URV), Josep M. Toldrà (URV) i Josep M. Puche.
- Excavacions arqueològiques a València "la Vella" (Riba-roja de Túria). IP: Josep M. Macias, Albert Ribera (SIAM) i Miquel Rosselló.
- Parámetros analíticos-evolutivos de las técnicas constructivas del noreste de la Tarraconense en época tardoantigua: homogeneización, criterios de representación y calibración. IP: Josep M. Macias i Josep M. Toldrà (URV).

Participació en projectes d'altres entitats

- Rome's Mediterranean Ports. IP: Simon Key (University of Southampton).

Publicacions

Articles en altres revistes

- Beltrán de Heredia, J.; Macias, J. M., "Técnicas constructivas en la Tarraconensis durante la Antigüedad Tardía. Plantea-

mientos y estrategias de investigación para una propuesta de síntesis”, *Quaderns d’Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, 12, p. 16-38.

- Macias, J. M., “Técnica arquitectònica tardoantiga a la ciutat de Tarragona: estat de la qüestió”, *Quaderns d’Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, 12, p. 40-57.
- Macias, J. M.; Muñoz, A.; Teixell, I., “La sala de l’exedra romana del Museu Diocesà de Tarragona”, *Església de Tarragona*, 295, Tarragona, 27-29.

Capítols de llibre

- López Vilar, J.; Macias, J. M.; Muñoz, A., “El cementiri i la basílica de Tarragona” a Puig i Cadafalch, J.; Falguera, A. de; Goday, J., *L’arquitectura cristiana preromànica a Catalunya. Edició facsímil i textos d’actualització*, IEC, Arxiu Nacional de Catalunya, MNAC, ICAC, Barcelona, p. 429-446.
- Teixell, I.; Macias, J. M.; Muñoz, A., “Tres projectes d’investigació arqueològica al servei de la ciutadania” a Díaz-Andreu, M.; Pastor, A.; Ruiz, A. (coord.), *Arqueología y comunidad. El valor social del patrimonio arqueológico en el siglo XXI*, JAS Arqueología, Madrid, p. 209-223.

Articles en actes de congrés

- Ribera, A.; Escrivà, I.; Macias, J. M.; Marín, J. J.; Morín, J.; Puche, J. M.; Rosselló, M.; Sánchez, L.; Santonja, A.; Silvestre, C., “Recuperando el Palacio Visigodo de Pla de Nadal (Ribarroja de Túria, Valencia)” a Lerma, J. L.; Cabrelles, M., *ARQUEOLÓGICA 2.0* (UPV, del 5 al 7 de setembre de 2016), València, p. 416-418.
- Rodríguez, F.; Macias, J. M., “Nuevo contexto cerámico de la segunda mitad del s. VII en Tarraco (Tarraconensis, Regnum Visigothorum)” a Járrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo* (Tarragona, del 10 al 13 de desembre de 2014), Monografías Ex Officina Hispana III, ICAC, SECAH, p. 936-952.
- Solà-Morales, P.; Toldrà, J. M.; Puche, J. M.; Macias, J. M.; Fernández, I., “Expresión gráfica arquitectónica no dibujada: una aproximación digital” a Echeverría, E., Castaño, E. (ed.), *El arquitecto, de la tradición al siglo XXI. Docencia e investigación en Expresión Gráfica Arquitectónica. 16th International Congress of Architectural Graphic Expression* (Alcalá de Henares, del 2 al 3 de juny de 2016), Departamento de Arquitectura de la Escuela de Arquitectura de la UAH i Fundación General de la UAH, Alcalá de Henares, p. 217-224.
- Toldrà, J. M.; Macias, J. M.; Puche, J. M.; Sola-Morales, P., “El anfiteatro romano de Tarragona: cinco siglos dibujando y aún insatisfechos” a Echeverría, E., Castaño, E. (ed.), *El arquitecto, de la tradición al siglo XXI. Docencia e investigación en Expresión Gráfica Arquitectónica. 16th International Congress of Architectural Graphic Expression* (Alcalá de Henares, del 2 al 3 de juny de 2016), Departamento de Arquitectura de la Escuela de Arquitectura de la UAH i Fundación General de la UAH, Alcalá de Henares, p. 1079-1088.

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Mesa, A. de; Macias, J. M., “La reutilización de materiales ornamentales romanos en las iglesias de SantPere de Terrassa (Egara)”, en el marc del Seminario Inter-

- nacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.
- Comunicació de Macias, J. M.; Beltrán de Heredia, J., “Construyendo el hábitat en la Hispania Tarraconense (siglos V-VII)”, en el marc del *II Convegno Internazionale del CISEM “Abitare nel Mediterraneo tardoantico”*, organitzat pel Centro Interuniversitario di Studi sull'edilizia abitativa tardoantica nel Mediterraneo, del 2 al 5 de març, Bolonya (Itàlia).
 - Comunicació de Rodríguez, F.; Macias, J. M., “Buscando el siglo VIII en el puerto de Tarracona: entre la residualidad y el desconocimiento”, en el marc del *Congreso Internacional de cerámicas altomedievales en Hispania y su entorno (s. V-VIII d.C.)*, organitzat per la Asociación Científico Cultural Zamora Protohistórica, de l'1 al 3 de juny, Zamora.
 - Comunicació de Salagaray, M.; Macias, J. M., “Overview of studies in Tarragona: Final results of dental pathology of Tarraco in the framework of MEDIGENE project”, en el marc del *Final MEDIGENE Meeting 2016*, organitzat pel projecte MEDIGENE (HEALTH-F2-2011-279171), del 3 al 5 de juny, Montpel·lier (França).
 - Conferència de Macias, J. M., “La ciutat tardoantiga a l'antic Conventus Tarraconensis”, en el marc del *X Curs d'Arqueologia Ciutat romana de Iesso*, organitzat per la UAB, l'Ajuntament Guissona, l'ICAC i el IEC, del 4 al 5 de juliol, Guissona.
 - Conferència de Macias, J. M., “Tarraco como modelo de ciudad insostenible”, en el marc de les Jornades *Vislumbrando la tardoantigüedad. Una mirada desde la Arqueología*, organitzades per l'Instituto de Estudios Riojanos, del 21 al 25 de novembre, Logroño.
 - Conferència de Macias, J. M.; Terrado, P., “Archaeological Problems concerning the port of Roman Tarragona”, en el marc del *Portuslimen: Rome's Mediterranean Ports (RoMP). Workshop on Archaeological Fieldwork*, organitzat per la University Southampton i la British School at Rome, del 28 al 29 de gener, Roma.
 - Ponència de Gorostidi, D.; Macias, J. M., “De Tarraco a Egara: spolia para la legitimización de una nueva sede episcopal”, en el marc del simposi *El viaje de las piedras. Diálogo artístico-político con el paisaje monumental del pasado*, organitzat per l'ICAC i la UCM, el 19 de desembre de 2016, Tarragona.
 - Ponència de Macias, J. M., “Continuïtat i supervivència de la ciutat clàssica a les portes de l'Edat Mitjana: l'exemple hispànic”, en el marc del *II Seminari Ciutats mediterrànies: l'espai i el territori*, organitzat per l'IEC i la Union Académique Internationale, del 22 al 25 de novembre, Barcelona.

Activitat de difusió i transferència

- 03/12/2016: Visita guiada de Macias, J. M., Muñoz, A., Teixell, I., “Jornada de portes obertes a la Sala de l'Exedra Romana de la Catedral de Tarragona-Museu Diocesà”, organitzada per l'ICAC i el MBT, Tarragona.

Docència

- Professor de les assignatures *Arqueologia de l'Antiguitat Tardana* i de *l'Alta Edat Mitjana del Màster en Arqueologia Clàssica* (URV-UAB-ICAC).
- Professor de l'assignatura de *Representació i Restauració Virtual. Patrimoni i ciutat* del Grau d'Arquitectura de l'ETSA de la URV.

- Professor de l'assignatura *Arqueologia* de la llicenciatura a Ciències Religioses de l'INSAF (Facultat de Teologia de Catalunya).

Altres

- Coorganitzador del *Seminario de Arquitectura Romana Técnicas edilicias de los teatros romanos de Hispania*, organitzat pel Marquis II, l'IAM, la US, la UAB i l'ICAC, del 29 al 30 de novembre, Mèrida.
- Organitzador amb Ribera, A.; Rosselló, M., del *Primer curs d'Arqueologia Cristiana i visigoda del jaciment de "València la Vella" (Riba-roja de Túria)*, organitzat per l'Ajuntament de Riba-roja de Túria i l'ICAC, de l'1 al 19 d'agost, Riba-roja de Túria.

Palet Martínez, Josep Maria
 Investigador sènior (R4) i subdirector de l'ICAC
 Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Interaccions socio-ambientals durant l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.
- Paisatges culturals de l'Alt Congost. Recerca arqueològica, transferència de coneixement i proposta de socialització dels resultats. IP: Arnau Garcia.
- Els orígens del pastoralisme intensiu i la creació de paisatges culturals al nord-est de la Península Ibèrica. IP: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge) i Josep M. Palet.
- Estudi del paisatge cultural de l'Horta de València (Valentia Landscape Project VaLandPro). IP: Josep M. Palet, Hèctor A. Orengo (University of Cambridge) i M. Jesús Ortega.
- Romanització i pràctiques ramaders: estudi de la conformació dels paisatges ramaders a la plana de l'Empordà i als Pirineus Orientals a través de l'arqueozoologia. IP: Lúdia Colominas.
- Estudi dels processos erosius i la vulnerabilitat del patrimoni arqueològic. IP: Pau Olmos.

Participació en projectes d'altres entitats

- Estudi del paisatge de Palaikastro (Creta) (*Palaikastro Landscape analysis project. Towards an integrated archaeological research*). IP: Carl Knappett (University of Toronto, Canada) i Alexandra Livarda (University of Nottingham).

Publicacions

Llibres

- Palet, J. M.; Orengo, H. A.; et alii (ed.), *Multi-, inter- and transdisciplinary research in Landscape Archaeology*, Proceedings of the 3rd International Landscape Archaeology Conference in Rome, Italy, University Library, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam.

Articles en actes de congrés

- Garcia, A.; Palet, J. M.; Flórez, M., “Paths and settlement in a Roman rural landscape: An archaeomorphological analysis in the Congost Valley (Barcelona, Spain) / Trazas viarias y poblamiento en un paisaje rural romano: análisis arqueomorfológico en el valle del río Congost (Barcelona)” a Palet, J. M.; Orengo, H. A.; et alii (ed.), *Multi-, inter- and transdisciplinary research in Landscape Archaeology*, Proceedings of the 3rd International Landscape Archaeology Conference in Rome, Italy, University Library, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam.
- Orengo, H.; Palet, J. M., “Archaeomorphology as Landscape Archaeology: New Approaches and Perspectives” a Palet, J. M.; Orengo, H. A.; et alii (ed.), *Multi-, inter- and transdisciplinary research in Landscape Archaeology*, Proceedings of the 3rd International Landscape Archaeology Conference in Rome, Italy, University Library, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam.
- Ortega, M. J.; Orengo, H. A.; Palet, J. M., “Más allá de la herencia medieval. Una nueva arqueomorfología para el paisaje histórico de Valencia” a Palet, J. M.; Orengo, H. A.; et alii (ed.), *Multi-, inter- and transdisciplinary research in Landscape Archaeology*, Proceedings of the 3rd International Landscape Archaeology Conference in Rome, Italy, University Library, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam p. 8.
- Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Polonio, T., “Ocupacions ramaderes altimontanes a les capçaleres del Ter (Vall de Núria i Coma de Vaca, Queralt): resultats de les intervencions arqueològiques 2010-2015” a Frigola, J. (ed.), *Tretzenes Jornades d'Arqueologia de les comarques de Girona* (Banyoles, del 10 al 11 de juny 2016), Generalitat de Catalunya, Banyoles, p. 67-75.

Activitats

Activitat científica

- Participació d'Ortega, M. J.; Palet, J. M.; Guinot E.; Torró J.; Esquilache F., al Workshop GIAP-Professors Departament Història Medieval Universitat de València, organitzat per l'ICAC, el 25 d'octubre, Tarragona.
- Direcció de sessió de Palet, J. M.; Colominas, L.; Orengo, H. A., “Rethinking Mountain Cultural Landscapes: Integrated Analysis of Pastoralism and Transhumance”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*, organitzat pel el Department of Archaeology and Ancient History de la Uppsala Universitet, del 23 al 25 d'agost, Uppsala (Suècia).
- Comunicació de Colominas, L.; Garcia, A.; Orengo, H.; Palet, J. M., “Grasslands, huts and sheep: Animal husbandry in the eastern Pyrenees during the Early Roman period: an interdisciplinary approach”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Garcia, A.; Polonio, T.; Giralt, S.; Oliver, J.; Riera, S.; Palet, J. M., “Farming (and fearing) the riverbed. Agriculture and herding, socioeconomic structures and natural disasters in a Mediterranean riverscape during the Holocene”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Olmos, P.; Furdada, G.; Garcia, A.; Polonio, T.; Palet, J. M., “Evaluating natural hazards and tourist impact on mountain archaeological heritage in Núria and Coma de Vaca valleys (Eastern Pyrenees)”, en el marc de *Youth in Conservation of Cultural*

Heritage 2016, organitzat per Instituto de Geociencias, CSIC, UCM, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, del 20 al 23 de setembre, Madrid.

- Comunicació de Ortega M. J.; Palet J. M.; Orengo H., “Origen i desenvolupament d’un paisatge mediterrani: la integració de tècniques de prospecció en l’anàlisi arqueomorfològica del territori de València”, en el marc de *V Jornades d’Arqueologia de la Comunitat Valenciana*, organitzat per la Secció d’Arqueologia del Col·legi oficial de doctors i llicenciats de València i Castelló i la secció d’Arqueologia del Col·legi oficial de doctors i llicenciats d’Alacant, del 16 al 18 de desembre, València.
- Comunicació de Ortega, M. J.; Palet, J. M.; Orengo, H. A., “The origin and development of a Mediterranean landscape: the integration of field survey techniques with the long-term archaeomorphological analysis of Valencia Mediterranean alluvial plain”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Polonio, T., “Ocupacions ramaderes altimontanes a les capçaleres del Ter (Vall de Núria i Coma de Vaca, Queralbs): resultats de les intervencions arqueològiques 2010-2015”, en el marc de *XIII Jornades d’Arqueologia de les comarques de Girona*, organitzat per Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, del 10 al 11 de juny, Banyoles.
- Comunicació de Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Riera, S.; Polonio, T.; Euba, I.; Julià, R., “Livestock activities in Eastern Pyrenees high mountains areas (Núria and Coma de Vaca valleys, Catalonia): the human shaping of a Cultural Landscape”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Polonio, T.; Palet, J. M.; Bergadà, M.; Riera, S., “Geoarchaeology of a high-mountain pastoral landscape: the potential role of soil and sediment analyses in the integration of multidisciplinary research. The Coma de Vaca valley study case, Eastern Pyrenees”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Conferència de Palet, J. M., “Concepcions de l’espai a la Grècia antiga i la seva plasmació en l’urbanisme i l’estructuració del territori”, en el marc de *Seminari d’Art Grec del Grau d’Humanitats de la UPF*, organitzat per Departament d’Humanitats de la UPF, 22 de febrer, Barcelona.
- Ponència de Palet, J.; Plana, R., “Réseau viaire et dynamique des paysages protohistoriques et antiques: interactions dans les plaines littorales de la partie nord-est de la Tarraconaise”, en el marc de *Colloque en hommages à Jean-Luc Fiches, Voies, réseaux, paysages en Gaule*, organitzat per Université Paul Valéry Montpellier 3-CNRS UMR 5140, del 14 al 17 de juny, Site du Pont du Gard (França).

Activitat de difusió i transferència

- 08/03/2016: Visita guiada de Palet, J. M., “La ciutat romana i el territori. Urbs in rure, un itinerari per la Barcelona romana”, en el marc de *Seminari d’Història Antiga del Grau d’Humanitats*, organitzada pel Departament d’Humanitats de la UPF, el 8 de març, Barcelona.

Docència

- Professor de les assignatures *Arqueologia del Paisatge. Mètodes i Tècniques i Evolució històrica del Paisatge, Paleoambient i SIG*, del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Altres

- Coordinador amb Bertral, A.; Belarte, M. C., del *II Seminari Internacional. La conservació i restauració en l'arqueologia: una eina per a la recerca i la divulgació*, organitzat per l'ICAC, 2 de desembre, Tarragona.
- Peer-reviewer de la revista *Zephyrus. Revista de Prehistòria y Arqueología*.
- Membre del Consell Científic de la revista *Sagvntvm, Papeles del laboratorio de Arqueología de Valencia*.
- Membre del comitè científic del I Congrés de Cronometries per a la Història de la Península Ibèrica, organitzat pel Laboratori d'Arqueologia Quantitativa de la UAB, del 17 al 19 d'octubre, Barcelona.

Prevosti Monclús, Marta
 Investigadora sènior (R4)
 Equip de recerca: Poblament i territori en època romana

Projectes de recerca

- *Conventus Tarraconensis*: una nueva perspectiva arqueológica de redes de vías, ciudades y villas. Un prototipo para la TIR-FOR online. IP: Marta Prevosti.
- La vil·la romana de la Gran Via – Can Ferrerons (Premià de Mar, Maresme). IP: Marta Prevosti.
- L'assentament romà dels Masos (Cambrils). Estudi arquitectònic i de la cultura material d'un lloc rural de l'ager Tarraconensis. IP: Ramon Járrega.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Baklouti, S.; Maritan, LL.; Casas, L.; Laridhi Ouazaa, N.; Járrega, R.; Prevosti, M.; Mazzoli, C.; Fouzaï, B.; Larabi Kassaa, S.; Fantar, M., “Establishing a new reference group of Keay 25.2 amphorae from Sidi Zahrani (Nabeul, Tunisia)”, *Applied Clay Science*, 132/133, p. 140-154. JCR (ISI), SCOPUS. Factor d'impacte: 2,586 (any 2016) / 11.0 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Clariana, J. E.; Prevosti, M., “La represa de les excavacions arqueològiques a Torre Llauder després de la inauguració del mur. Resum de l'actuació al subsòl de l'aula principal”, *Felibrjada*, 96, p. 93-122.
- Prevosti, M.; Lindroos, A.; Heinemeier, J.; Coll, R., “AMS 14C dating at Can Ferrerons, a Roman octagonal building in Premià de Mar, Barcelona”, *Journal of Archaeological Science: Reports*, 6, p. 275–283.

Articles en actes de congrés

- Coll, R.; Prevosti, M.; Bagà, J., “Primeros resultados del estudio del taller anfórico de la Gran Via – Can Ferrerons (Premià de Mar, Barcelona)” a Járrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo* (Tarragona, del 10 al 13 de desembre de 2014), Monografías Ex Officina Hispana III, ICAC, SECAH, Tarragona, p. 120-138.

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Prevosti, M.; Coll, R., “El taller d'àmfores de Can Ferrerons. Darreres novetats de la recerca”, organitzat per Museu Romà de Premià de Mar, el 16 d'octubre, Premià de Mar.
- Ponència de Prevosti, M.; Coll, R.; Font, J.; Puche, J. M.; Salvadó, I.; Choren, J.; Rodà, I.; Beltran de Heredia, J.; Tremoleda, Q.; Castanyer, P.; Martín, A., “Workshop Can Ferrerons”, en el marc de la *reunió de treball. Jaciment arqueològic de Can Ferrerons*, organitzada per la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Premià de Mar, el 9 novembre, Premià de Mar.
- Ponència de Prevosti, M.; Romaní, N.; Padrós, N., “A new methodology for the cartography of the Roman World”, en el marc de la *Jornada Catalunya i les noves tendències en cartografia històrica*, organitzada per l'ICAC i la Societat Catalana d'Estudis Històrics i el Centre d'Història Contemporània, el 3 d'octubre, Barcelona.
- Pòster de Cortés, A.; Prevosti, M.; Romaní, N.; de Soto, P.; Padrós, N.; Guitart, J., “TIR-FOR”, en el marc de *2nd International Linked Pasts Symposium*, organitzat per Pelagios Commons, la LINHD-UNED, del 15 a 16 de desembre, Madrid.

Docència

- Tutora d'alumnes en pràctiques en virtut de convenis ICAC-URV durant el curs acadèmic 2015-2016.

Altres

- Editora de la revista *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*.
- *Peer-reviewer* de les actes de la Tarraco Biennal 2on Congrés Internacional d'Arqueologia i Món Antic. August i les províncies occidentals. 2000 aniversari de la mort d'August (Tarragona, del 26 al 29 de novembre 2014).
- *Peer-reviewer* de la revista *Sagvntvm, Papeles del laboratorio de Arqueología de Valencia*.
- Coordinadora amb Sobrequés, J. de la *Jornada Catalunya i les noves tendències en cartografia històrica*, organitzada per l'ICAC i la Societat Catalana d'Estudis Històrics i el Centre d'Història Contemporània, el 3 d'octubre, Barcelona.

Ruiz de Arbulo Bayona, Joaquín (URV-ICAC)

Investigador sènior (R4)

Equip de recerca: Seminari de Topografia antiga (SETOPANT)

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Rodríguez, F.; Ruiz de Arbulo, J.; Montero, I., “Un aequiponidium de peso excepcional y la balanza pública del puerto de Tarraco”, *Archivo Español de Arqueología*, 89, p. 163-180. SCOPUS, Carhus+B / 11.0 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Ruiz de Arbulo, J., “Del bolsillo de los ricos. Los orígenes del evergetismo romano y su perduración imperial”, *Desperta Ferro. Arqueología y Historia*, 6, p. 20-28.
- Ruiz de Arbulo, J., “La isla de las dos diosas”, *Desperta Ferro. Arqueología y Historia*, 5, p. 38-43.

Llibres

- Ruiz de Arbulo, J., *Roma explicada als joves (i als no tan joves)*, Viena editorial, Barcelona.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Colominas, L.; Ruiz de Arbulo, J., “Cavalls per al circ. Observacions sobre les dimensions de les carceres i estudis osteomètrics de cavalls romans”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Comunicació de Beltrán-Caballero, J. A.; Gris, F.; Ruiz de Arbulo, J.; Vivó D., “¿Existió el circo perfecto? Realidades comparadas de arquitectura circense”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*.
- Comunicació de Carruesco, J.; Ruiz de Arbulo, J., “Certamina, munera et circenses como espectáculos provinciales”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*.

- Comunicació de Cebrián, R.; Hortelano, I.; Ruiz de Arbulo, J., “El Circo de Segobriga (Saelices, Cuenca)”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*.
- Comunicació de Mar, R.; Ruiz de Arbulo, J., “Los circos de Roma: Circo Maximo, circo de Cayo y Nerón, circo Flaminio y circo de Magencio”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*.
- Conferència de Ruiz de Arbulo, J., “Cleopatra. Mito, iconografia y realidad histórica de la última reina de Egipto”, en el marc de la *XVIII edició del Festival romà de Tarragona. Tarraco Viva*, organitzada per l’Ajuntament de Tarragona, del 15 al 29 de maig, Tarragona.
- Conferència de Ruiz de Arbulo, J., “Empóron. Una colonia griega llamada Mercado”, en el marc del *Ciclo de conferencias. Ciudades de la antigüedad mediterránea*, organitzat per la Fundación Juan March, del 3 al 24 de novembre, Madrid.
- Conferència de Ruiz de Arbulo, J., “Tarraco Scipionum opus y algo más. De Kese a Tarraco pasando por Tarrakon”.

Activitat de difusió i transferència

- 15/05/2016: Xerrada divulgativa de Carruesco, J.; Ruiz de Arbulo, J.; Calpena, E.; González, L. M., debat “Diàlegs amb la història: Roma i Egipte, una fascinació mediterrània”, en el marc de la *XVIII edició del Festival romà de Tarragona. Tarraco Viva*, organitzada per l’Ajuntament de Tarragona, del 15 al 29 de maig, Tarragona.

Docència

- Professor de l’assignatura *Arqueologia de la Mort* del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).
- Coordinador de les *Pràctiques externes* del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).
- Professor de les assignatures *La pirateria en la època clàssica i Naves y camellos. Rutas Comerciales entre Roma y la India*, del Màster en Arqueologia Nàutica i subacuàtica (UCA).

Altres

- Membre del Consell científic de la *Revista d’Arqueologia de Ponent*.

Investigadors júnior (R3)

Gorostidi Pi, Diana (URV-ICAC)

Investigadora júnior (R3)

Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi
- *Res Publica Tusculanorum*. Epigrafia llatina de la ciutat de *Tusculum* (Laci, Itàlia). IP: Diana Gorostidi (URV-ICAC).
- El port de Tarraco a la desembocadura del riu Francolí (segles VII-VIII). IP: Josep M. Macias.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Gorostidi Pi, D., “A propósito de un estado de la cuestión de la epigrafía de Benevento romana”, *Journal of Roman Archaeology*, p. 806-811. SCOPUS, Carhus+A / 9.9 (ICDS).
- Gorostidi Pi, D.; Nuñez Marcén, J., “Un frammento dei fasti consulari dal foro di Tusculum”, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik*, 199, p. 223–230. SCOPUS / 10.0 (ICDS).
- Gorostidi, D., “Las asociaciones juveniles de Tusculum (Lacio, Italia): la evidencia epigráfica”, *Empúries*, 56 (2009-2011), p. 169-182. Carhus+C / 6.50 (ICDS).
- Gorostidi, D.; Cartes, A., “La escudilla de Aper. Nuevo grafito latino procedente de Mas de Sant Pau (Masdenverge, Montsià, Hispania Citerior)”, *Faventia*, 34-36 (2012-2014), p. 317-322. Carhus+A / 6.5 (ICDS).
- Gorostidi, D.; Peña, Y.; Major, M.; Penedo, E., “Contrapeso de un torcularium con inscripción latina procedente del yacimiento romano de Los Palacios (Villanueva del Pardillo, Madrid)”, *Habis*, 47, p. 229-244. Carhus+D / 6.5 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Berni, P.; Gorostidi, D., “Sello del libertus Staius Turius en un dolium de Els Safranars (Altafulla, Tarragona)”, *Boletín ‘Ex Officina Hispana’*, 7, p. 54-60.

Capítols de llibre

- Gorostidi, D., “Pròleg” a Terrado, P., *Officia Portuensia. Vida i treball al port a través de l'epigrafia i les fonts textuals: una aproximació a Tarraco*, Autoritat Portuària de Tarragona i Cossetània Edicions, Tarragona, p. 9-11.
- Gorostidi, D., “Tiberio a Tusculum. Un riesame”, a Slavazzi, F.; Torre, Ch., *Intorno a Tiberio. Archeologia, cultura e letteratura del principe e della sua epoca*, Firenze, All'Insegna del Giglio, p. 75-81.

Activitats

Activitat científica

- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitè de Bordeaux, la UNED, la UA i l'ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.
- Comunicació de Gorostidi, D.; Lapuente, M. P., “Officinae lapidariae Tarraconenses: objetivos, métodos y líneas de un proyecto interdisciplinario”, en el marc del *Seminario interdisciplinar de Epigrafía Romana: De la cantera al contexto de exhibición: movilidad de personas en la Hispania romana*, organitzat per l'ICAC i la UniCan, el 27 de maig, Santander.
- Conferència de Gorostidi, D., “Exaltando la patria local como exemplum: el caso de la epigrafia del foro provincial Tarraconense”, en el marc de la *GENVS, PATRIA, DOMVS: Identidades, nacionalidades y etnias en la Tarraconense hispana-XI Semana Romana de Cascante*, organitzada per la UNED (Tudela) i la Asociación Cultural Vicus, del 13 al 18 de juny, Cascante.
- Conferència de Gorostidi, D., “Los talleres de la propaganda imperial: la officina lapidaria de Tarraco y su reflejo en otras ciudades de Hispania”, en el marc de *Seminario interdisciplinar de epigrafía Romana. De la cantera al contexto de exhibición: movilidad de personas y soportes epigráficos en la Hispania romana*.
- Conferència de Gorostidi, D.; Feliu, H.; Ruiz Rodríguez, J. C., “Los pedestales de los flamines provinciales de Tarraco: propuestas para su seriación tipológica”, en el marc del Seminario Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO, del 3 al 4 de novembre, Tarragona.
- Conferència de Gorostidi, D.; Ruiz Rodríguez, J. C., “La inscripción monumental del circo de Tarraco: primera hipótesis reconstructiva”, en el marc del *III Congrès internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennal*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Ponència de Gorostidi, D., “La epigrafia tardorrepblicana de Tusculum”, en el marc del *Coloquio Internacional El nacimiento de las culturas epigráficas en el occidente mediterráneo. Modelos romanos y desarrollos locales (ss. II-I a. E.)*, organitzat per la UniZar, Escuela Española de Historia y Arqueología en Roma, del 14 al 15 de juny, Roma (Itàlia).
- Ponència de Gorostidi, D.; Macias, J. M., “De Tarraco a Egara: spolia para la legitimización de una nueva sede episcopal”, en el marc del simposi *El viaje de las piedras. Diálogo*

artístico-político con el paisaje monumental del pasado, organitzat per l'ICAC i la UCM, el 19 de desembre de 2016, Tarragona.

Activitat de difusió i transferència

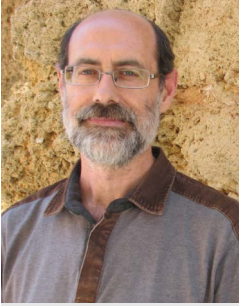
- 19/10/2016: Presentació a càrrec de Gorostidi, D., del llibre de Terrado, P., *Officia portuensis. Vida i treball al port a través de l'epigrafia i les fonts textuais: una aproximació a Tarraco*.

Docència

- Professora de les assignatures *Fonts textuais per a la investigació històrica. Epigrafia i papirologia*, *Fonts textuais per a la interpretació de l'antiguitat i Religió i mitologia del món clàssic* del Màster en Arqueologia Clàssica (URV-UAB-ICAC).
- Professora de l'assignatura de *Llatí* dels Graus de Llengua i Literatura Catalanes i de Llengua i Literatura Hispàniques (URV).

Altres

- Coordinadora científica amb Peña, A.; De Mesa, A., del seminari internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO, del 3 al 4 de novembre, Tarragona.
- Coordinadora científica amb Parada, M., del *Simposi El viaje de las piedras. Diálogo artístico-político con el paisaje monumental del pasado*", organitzat per l'ICAC i la UCM.
- *Peer-reviewer* de les revistes *Acme*, *Conimbriga*, *Habis*, *Espacio, Tiempo y Forma*, *Palaeohispanica*, *Anuari de Filologia*, *Butlletí Arqueològic*, *Pyrenae*, *Cuadernos de Arqueología de la UNav*, *Revista de Historiografía* i *Gladius*.
- Membre del consell editorial del *Butlletí Arqueològic de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense*.
- Coordinadora científica del *I Seminari d'Arqueometria i Epigrafia* dins del Màster en Arqueologia Clàssica (URV-UAB-ICAC), organitzat per l'ICAC i la URV, l'11 d'abril, Tarragona.
- Coordinadora científica del *III Seminari d'Epigrafia i Societat a Tarraco* dins del Màster en Arqueologia Clàssica (URV-UAB-ICAC), organitzat per l'ICAC i la URV, el 14 de març, Tarragona.

López Vilar, Jordi
 Investigador júnior (R3)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- Testimonis arqueològics de la segona Guerra Púnica al Camp de Tarragona. IP: Jordi López i Jaume Noguera (UB).
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.
- L'assentament romà dels Masos (Cambrils). Estudi arquitectònic i de la cultura material d'un lloc rural de l'ager Tarraconensis. IP: Ramon Járrega.
- Parámetros analíticos-evolutivos de las técnicas constructivas del noreste de la Tarraconense en época tardoantigua: homogeneización, criterios de representación y calibración. IP: Josep M. Macias i Josep M. Toldrà (URV).

Participació en projectes d'altres entitats

- Guerra i conflicte al NE de la península Ibèrica a l'època romano-republicana (segles III-I aC). IP: Jaume Noguera (UB).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- López Vilar, J., "El primer habitant de la Conca de Barberà amb nom conegut. Notícia d'una inscripció romana trobada a Solivella", *Aplec de Treballs*, 34, p. 75-78. Carhus+D / 4.0 (ICDS).
- López Vilar, J.; Gutiérrez Garcia-Moreno, A., "Intervencions arqueològiques a la pedrera romana del Mèdol (Tarragona)", *Tribuna d'Arqueologia*, 2014, p. 176-194. Carhus+D / 4.0 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Ciurana, J.; López Vilar, J., "El ritual de la crematio a Tàrraco: el cas d'una incineració tardo-republicana del suburbi occidental", *Butlletí Arqueològic*, 36-37 (2014-2015), p. 47-68.

- López Vilar, J., “Jordi Rovira i Soriano (necrològica)”, *Butlletí Arqueològic*, 36-37 (2014-2015), p. 299-304.
- Puche, J. M.; López Vilar, J., “Tècnica i arquitectura tardoantiga de Centcelles (Tarragona). Observacions i primeres reflexions”, *Quaderns d’Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, 12, p. 128-143.

Capítols de llibre

- López Vilar, J.; Macias, J. M.; Muñoz, A., “El cementiri i la basílica de Tarragona” a Puig i Cadafalch, J.; Falguera, A. de; Goday, J., *L’arquitectura cristiana preromànica a Catalunya. Edició facsimil i textos d’actualització*, IEC, Arxiu Nacional de Catalunya, MNAC, ICAC, Barcelona, p. 429-446.
- López Vilar, J.; Noguera, J., “La batalla de Kissa, en Tarragona” a Bendala, M. (ed.), *Los Escipiones. Roma conquista Hispania*, Museo Arqueológico Regional, Madrid, p. 301.

Activitats

Activitat científica

- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitat de Bordeaux, la UNED, la UA i l’ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.
- Comunicació de López Vilar, J., “La digitalització del Butlletí de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense i la seva incorporació a RACO”, en el marc de la *V Trobada de Centres d’Estudis del Camp de Tarragona, la Conca de Barberà i el Priorat*, organitzada per l’Institut Ramon Muntaner, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la CCEPC i el Centre d’Estudis Canongins Ponç de Castellví, el 15 d’octubre, La Canonja.
- Conferència de López Vilar, J., “Darreres novetats en arqueologia de les guerres romanes al Camp de Tarragona i Conca de Barberà”, en el marc de les *Activitats de primavera Arqueològica 2016*, organitzades per la RSAT, del 7 d’abril al 17 de maig, Tarragona.
- Ponència de Gutiérrez, A.; López Vilar, J., “Aproximación al estudio integral de la cantera romana de El Mèdol (Tarragona)”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitat de Bordeaux, la UNED, la UA i l’ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.

Activitat de difusió i transferència

- 22/01/2016: Conferència de López Vilar, J., “El Vilar, any 218 aC”, en el marc de les *Aules d’extensió universitària de la gent gran*, organitzades per la URV, Valls.
- 01/02/2016: Conferència de López Vilar, J., “Arqueologia de la guerra al Camp de Tarragona (s. III-I aC.)”, en el marc de les *Aules d’extensió universitària de la gent gran*, organitzades per la URV, Tarragona.
- 29/04/2016: Conferència de López Vilar, J., “D’Aníbal a Cèsar. Testimonis de les guerres romanes a les nostres terres”, en el marc de les *Aules d’extensió universitària de la gent gran*, organitzades per la URV, Reus.

- 04/06/2016: Comissariat d'exposició de López Vilar, J., “Exposició de llibres litúrgics tridentins (s. XVI-XIX)”, organitzada per la Reial Societat Arqueològica Tarraconense, del 4 al 5 de juny, Tarragona.
- 06/06/2016: Conferència de López Vilar, J., “L'Arqueologia del territori. Vies, pedreres, aqüeductes”, en el marc de les *Aules d'extensió universitària de la gent gran*, organitzades per la URV, Tarragona.
- 04/11/2016: Conferència de López Vilar, J., “Arqueologia de la guerra al Camp de Tarragona (s. III-I aC) Ager Tarraconensis. Els romans al Camp de Tarragona”, en el marc de les *Aules d'extensió universitària de la gent gran*, organitzades per la URV, Riudoms.
- 18/03/2016: Visita guiada de López Vilar, J., en el marc del projecte Solcant la Història, organitzat per l'ICAC, el CdA de Tarragona i l'escola Solc.

Docència

- 04/11/2016: Classe pràctica de López Vilar, J., en el marc del Seminari. Arqueologia e Història del Arte, disciplines hermanes: un recorrido histórico y nuevas perspectivas, organitzat per l'ICAC, del 26 d'abril al 3 de maig, Tarragona.

Altres

- Secretari científic del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Director del *Butlletí Arqueològic* de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense.
- Membre de la Junta de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense.
- Membre del Patronat de la Fundació Castell del Catllar.

Rodrigo Requena, Esther
 Investigadora júnior (R3)
 Equip de recerca: Poblament i territori en època romana

Projectes de recerca

- Estudi de la muralla nord del recinte fortificat de Iesso. IP: Josep Guitart (UAB-ICAC), Joaquim Pera (UAB) i Esther Rodrigo.
- Recerca arqueològica a Iesso (Guissona). IP: Josep Guitart (UAB-ICAC), Joaquim Pera (UAB) i Esther Rodrigo.
- Implantació i model de ciutat del conuentus Tarraconensis. Els jaciments arqueològics de Iesso (Guissona), Can Tacó-Turó d'en Roina/Mons Observans (Montmeló-Montornès del Vallès) i Iulia Libica (Llívia). IP: Josep Guitart (UAB-ICAC).
- La conquesta romana a la Catalunya interior: l'exemple de Puig Castellar (Biosca). IP: Esther Rodrigo, César Carreras (UAB) i Joaquim Pera (UAB).
- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Interaccions socio-ambientals durante l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.

Participació en projectes d'altres entitats

- Arqueologia de la conquesta e implementació romana en Hispania. Estrategias y modelos de control territorial en el NE de la Provincia Citerior (ss. II-I aC). IP: Joaquim Pera (UAB).
- Primers models d'ocupació romana a Catalunya (s.II-I aC). IP: Joaquim Pera (UAB).
- El jaciment de Sant Pau de Riu-Sec (Sabadell, Vallès Occidental). IP: César Carreras (UAB).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Carreras, C.; Martín, A.; Pera, J.; Rodrigo, E., "Las ánforas de Brindisi en la Hispania Citerior. Pautas de distribución y consumo", *Sagvntvm, Papeles del laboratorio de Arqueología de Valencia*, 48, p. 103-122. Carhus+C / 10.0 (ICDS).

Capítols de llibre

- Pera, J.; Carreras, C.; Romaní, N.; Rodrigo, E.; Padrós, N.; de Solà, G., “El proceso de implantación territorial romana en el NE de la Provincia Citerior en el siglo II a.C.” a Pera, J.; Vidal, J. (ed.), *Fortificaciones y control del territorio en la Hispania Republicana*, Libros Pórtico, Zaragoza, p. 167-205.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Pera, J.; Rodrigo, E., “La fortaleza de Puig Castellar de Biosca (La Segarra) un castellum del segle II aC”, en el marc de les *IV Jornades d’Arqueologia de la Catalunya Central*, organitzades per la Generalitat de Catalunya, el Museu de Solsona, del 14 al 15 d’octubre, Solsona.
- Pòster de Pera, J.; Rodrigo, E.; Romaní, N.; Carreras, C.; de Solà, G.; Guitart, J.; Padrós, N., “Puig Castellar (Biosca, Lérida): una fortificación republicana del 180 al 120 a.C”, en el marc del *Congreso Internacional de Arqueología. Cultura material romana en la Hispania Republicana: Contextos privilegiados y estados de la cuestión*, organitzat per la UA, l’Ayuntamiento de Lezuza i la Diputación de Albacete, del 22 al 24 d’abril, Lezuza.
- Pòster de Carreras, C.; Rodrigo, E.; Pera, J.; Martín, A., “Difusión de las ánforas brindisinas en la Hispania Republicana”, en el marc del *Congreso Internacional de Arqueología. Cultura material romana en la Hispania Republicana: Contextos privilegiados y estados de la cuestión*.

Activitat de difusió i transferència

- 20/11/2016: Xerrada divulgativa de Garcia-Moreno, A.; Rodrigo, E.; Guitart, J., “Arqueologia i arqueometria. Potencialitats i aportacions a l’estudi dels materials constructius de l’assentament romà de can Tacó/Turó d’en Roina”, en el marc de la *Setmana de la Ciència a Mons Observans (Can Tacó/Turó d’en Roina)*, Montmeló.

Docència

- Professora de les assignatures *Arqueologia Clàssica*, *Introducció a l’Arqueologia*, *Mètodes i Tècniques de camp d’arqueologia històrica* i *Pràctiques Externes d’Arqueologia*, del Grau d’Arqueologia de la UAB.
- Professora del *X Curs d’Arqueologia de Iesso*, organitzat per la UAB, el Patronat d’Arqueologia de Guissona i l’ICAC, del 4 al 15 de juliol, Guissona.
- Professora de l’assignatura *Arqueologia de la Guerra*, del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).
- Professora col·laboradora de l’assignatura *Món Clàssic I* del Grau d’Humanitats de la UOC.

Investigadors postdoctorals (R2)

Colominas Barberà, Lúdia
Investigadora postdoctoral (R2)
Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Romanització i pràctiques ramaderes: estudi de la conformació dels paisatges ramaders a la plana de l'Empordà i als Pirineus Orientals a través de l'arqueozoologia. IP: Lúdia Colominas.
- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Interaccions socio-ambientals durant l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.
- L'assentament romà dels Masos (Cambrils). Estudi arquitectònic i de la cultura material d'un lloc rural de l'ager Tarracensis. IP: Ramon Járrega.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Colominas, L.; Edwards, C. J., "Livestock Trade during the Early Roman Period: First Clues from the Trading Post of Empúries (Catalonia)", *International Journal of Osteoarchaeology*. JCR (ISI), SCOPUS, Carhus+A. Factor d'impacte: 1,212 (any 2016) / 10.9 (ICDS).

Capítols de llibre

- Colominas, L.; Saña, M.; Tornero, C., "Aplicación de los análisis de ADN antiguo e isótopos estables en arqueozoología" a Lloveras, Ll.; Rissech, C.; Nadal, J.; Fullola, J.-M., *What bones tell us*, Monografies del SERP, UB, Barcelona, p. 25-34.
- Pons, E.; Colominas, L.; Saña, M., "Dog sacrifice at the Protohistoric site of Mas Castellar (Pontós, Spain)" a Murray, C. A., *Diversity of Sacrifice. Form and function of sacrificial practices in the ancient world and beyond*, IEMA Proceedings, State University of New York Press, New York, p. 191-210.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Castanyer, P.; Tremoleda, J.; Colominas, L., “Instrumentum, espais de cuina i alimentació a la vil·la romana de Vilauba”, en el marc de la Jornada *Cuina i alimentació en l'àmbit rural d'època romana*, organitzat per la UdG, del 17 al 18 de novembre, Banyoles.
- Comunicació de Colominas, L., “Aportacions de l'Arqueozoologia a l'estudi de la dieta i la cuina romana”, en el marc de la Jornada *Cuina i alimentació en l'àmbit rural d'època romana*.
- Comunicació de Colominas, L.; Garcia, A.; Orengo, H.; Palet, J. M., “Grasslands, huts and sheep: Animal husbandry in the eastern Pyrenees during the Early Roman period: an interdisciplinary approach”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*, organitzat pel el Department of Archaeology and Ancient History of la Uppsala Universitet, del 23 al 25 d'agost, Uppsala (Suècia).
- Comunicació de Colominas, L.; Ruiz de Arbulo, J., “Cavalls per al Circ. Observacions sobre les dimensions de les carceres i estudis osteomètrics de cavalls romans”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Pòster de Colominas, L.; Edwards, C. J., “Osteometric and mtDNA analyses from the trading post of Empúries (north-east of the Iberian Peninsula) show first evidence of cattle trade during the Early Roman period”, en el marc del *7th International Symposium on Biomolecular Archaeology*, organitzat per la University of Oxford, del 14 al 16 de setembre, Oxford (Regne Unit).
- Direcció de sessió de Palet, J. M.; Colominas, L.; Orengo, H.A., “Rethinking Mountain Cultural Landscapes: Integrated Analysis of Pastoralism and Transhumance”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.

Activitat de difusió i transferència

- 19/06/2016: Xerrada divulgativa de Colominas, L., “Arqueozoologia per respondre preguntes bestials”, en el marc de la *Festa de la ciència*, organitzada per l'Ajuntament de Barcelona, del 18 al 19 de juny, Barcelona.

Docència

- Professora de l'assignatura en línia *Introducció a la Arqueozoologia*, del CEPOAT de la UM.
- Tutora del Treball de final de Màster de Gallego, A., *Microdesgast dentari. La gestió dels ramats ovins i l'explotació del medi en època antiga a l'Empordà (nord-est de la península Ibèrica)*, en el marc del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).
- Professora de l'assignatura *Evolució històrica del paisatge: paleoambient i GIS*, del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Altres

- Vocal del tribunal del treball de fi de màster de Garriga, J., *La Vil·la Romana de Can Roig. Anàlisi arqueozoològica*, defensat el 12 de juliol a la UAB
- Presidenta del tribunal del treball de fi de màster de Merino, G-O., *Using dental microwear in the study of animal domestication and herding practices during the neolithic in the north east of the Iberian Peninsula*, defensat el 12 de juliol a la UAB.

De Mesa Gárate, Ana
 Investigadora postdoctoral (R2)
 Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.
- Projecte de recerca arqueològica al conjunt de les esglésies de Sant Pere de Terrassa. Vallès Occidental. Antiga Ègara. IP: Josep M. Macias.
- Projecte de recerca arqueològica al recinte de culte de la seu del Concilium Prouvinciae Hispaniae Citerioris. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior). IP: Josep M. Macias.
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Participació en projectes d'altres entitats

- *Marmora Hispaniae*. Explotación, uso y difusión de la caliza de Esejón en la Hispania romana. IP: Virginia García-Entero (UNED)

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Mesa, A. de; Macias, J. M., “La reutilización de materiales ornamentales romanos en las iglesias de SantPere de Terrassa (Egara)”, en el marc del Seminari Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.
- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “ Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitè de Bordeaux, la UNED, la UA i l'ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.
- Comunicació de de Mesa, A.; Royo, H., “Revisión arqueométrica de los materiales lapídeos de retratos de época augustea del Museo Nacional de Arqueología de Tarragona

(MNAT)”, en el marc de la *VIII Reunión de Escultura Romana en Hispania*, organitzada per la UCo, el Museo Arqueológico de Córdoba, la Junta de Andalucía i el Ayuntamiento de Baena, del 5 al 8 d’octubre, Còrdova.

Docència

- Membre del tribunal de tesi doctoral de Pocostales, L., *Descripción y evolución de las diferentes fases de carbonato cálcico presentes en los enlucidos de cal en pasta pintados al fresco*, defensada el 5 de febrer a la UAB.
- Professora de l’assignatura *Arqueometria. Materials transformats/no transformats* del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Altres

- Coordinadora científica amb Gorostidi, D.; Peña, A., del Seminario Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l’ICAC, l’AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.

Garcia Molsosa, Arnau
 Investigador postdoctoral (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Estudi dels processos erosius i la vulnerabilitat del patrimoni arqueològic. IP: Pau Olmos.
- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Els orígens del pastoralisme intensiu i la creació de paisatges culturals al nordest de la Península Ibèrica. IP: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge) i Josep M. Palet.
- Paisatges culturals de l'Alt Congost. Recerca arqueològica, transferència de coneixement i proposta de socialització dels resultats. IP: Arnau Garcia.
- Interaccions socio-ambientals durante l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.

Participació en projectes d'altres entitats

- Estudi del paisatge de Palaikastro (Creta) (Palaikastro Landscape analysis project. Towards an integrated archaeological research). IP: Carl Knappett (University of Toronto, Canada) i Alexandra Livarda (University of Nottingham).
- APAX. Archaeological Project at Abdera and Xanthi. IP: Constantina Kallintzi (Ministeri de Cultura de Grècia. Servei Arqueològic de Xanthi), Eurydice Kefalidou (Universitat d'Ate-nas), Mercurios Georgiadis (University of Nottingham), Ioannis Xydopoulos (Universitat de Salònica).

Publicacions

Articles en actes de congrés

- Garcia, A.; Palet, J. M.; Flórez, M., "Paths and settlement in a Roman rural landscape: An archaeomorphological analysis in the Congost Valley (Barcelona, Spain) / Trazas viarias y poblamiento en un paisaje rural romano: análisis arqueomorfológico en el valle del río Congost (Barcelona)" a Palet, J. M.; Orengo, H. A.; *et alii* (ed.), *Multi-, inter- and transdisci-*

plinary research in Landscape Archaeology, Proceedings of the 3rd International Landscape Archaeology Conference in Rome, Italy, University Library, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Colominas, L.; Garcia, A.; Orengo, H.; Palet, J. M., “Grasslands, huts and sheep: Animal husbandry in the eastern Pyrenees during the Early Roman period: an interdisciplinary approach”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*, organitzat pel el Department of Archaeology and Ancient History de la Uppsala Universitet, del 23 al 25 d’agost, Uppsala (Suècia).
- Comunicació de Olmos, P.; Furdada, G.; Garcia, A.; Polonio, T.; Palet, J. M., “Evaluating natural hazards and tourist impact on mountain archaeological heritage in Núria and Coma de Vaca valleys (Eastern Pyrenees)”, en el marc de la *Youth in Conservation of Cultural Heritage 2016*, organitzada per l’Institut de Geociències, el CSIC, la UCM i el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, del 20 al 23 de setembre, Madrid.
- Comunicació de Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Polonio, T., “Ocupacions ramaderes altimontanes a les capçaleres del Ter (Vall de Núria i Coma de Vaca, Queralbs): resultats de les intervencions arqueològiques 2010-2015”, en el marc de *XIII Jornades d’Arqueologia de les comarques de Girona*, organitzat per Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, del 10 al 11 de juny, Banyoles.
- Comunicació de Garcia, A.; Polonio, T.; Giralt, S.; Oliver, J.; Riera, S.; Palet, J. M., “Farming (and fearing) the riverbed. Agriculture and herding, socioeconomic structures and natural disasters in a Mediterranean riverscape during the Holocene”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Orengo, H. A.; Krahtopoulou, A.; Dimoula, A.; Garcia, A.; Palaiochoritis, K.; Papadias, Y.; Saridaki, N.; Vliora E., “Reconstructing the Lost Prehistoric and Classical Landscapes of Western Thessaly, Central Greece, Through Combined Historic Aerial Photography, Remote Sensing, GIS and Archaeological Survey”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Riera, S.; Polonio, T.; Euba, I.; Julià, R., “Livestock activities in Eastern Pyrenees high mountains areas (Núria and Coma de Vaca valleys, Catalonia): the human shaping of a Cultural Landscape”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Orengo, H. A.; Garcia, A.; Miret, M.; Halstead, P.; Riera, S.; Valenzuela, S.; Ejarque, A.; Bosch, D.; Salazar García, D.C.; Muñoz, J.; López, D.; Jornet, R., “Pastoral impact and landscape shaping in coastal Mediterranean mountains: rhythms, intensity and sociocultural factors”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Servera, G.; Vivó, M.; Garcia, A.; Picornell, LL.; Calvo, M., “The creation of islandscapes in the Balearic Islands: the study-case of northern Minorca (Balearic Islands)”, en el marc del *Islands: Isolation and connectivity. The Association for Environmental Archaeology Spring Conference*, organitzat per la Association for Environmental Archaeology, de l’1 al 3 d’abril, Kirkwall (Regne Unit).

- Comunicació de Romero, M.; Oliver, J.; Garcia, A., “ Arqueología y TIC en un proyecto patrimonial para el desarrollo local: el caso de los dólmenes de la Serra de l’Arca (Aiguafreda, Parque Natural del Montseny)” en el marc del *Congreso Internacional RESCATE Del Registro Estratigráfico a la Sociedad del Conocimiento. El Patrimonio Arqueológico como Agente de Desarrollo Sostenible (Ciudad y Territorio)*, organitzat per la UCo, de l’11 al 14 d’abril, Còrdova i Puente Genil.

Olmos Benlloch, Pau
 Investigador postdoctoral (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Estudi dels processos erosius i la vulnerabilitat del patrimoni arqueològic. IP: Pau Olmos.
- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructivas. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Urbanización y desarrollo urbano en los márgenes del territorio de Cartago. La ciudad nómido-romana de Althiburos. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Participació en projectes d'altres entitats

- Quel devenir pour le littoral Manche-Atlantique et son patrimoine ? Apport de l'interdisciplinarité et de la science participative. IP: Marie-Yvane Daire (UMR 6566 CReAAH-CNRS)
- El primer mil·leni aC als territoris del curs inferior de l'Ebre: la formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica. IP: Joan Sanmartí (UB).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Olmos, P., “Modulación y proporción en la arquitectura emporitana entre los siglos VI-II a.C.”, *Empúries*, 56, p. 125-141. Carhus+C / 6.50 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Olmos, P., “Influencia de la arquitectura púnica en la metrología ibérica contestana”, *Folia Phoenicia*, 1, p. 445-451.

Articles en actes de congrés

- Belarte, M. C.; Noguera, J.; Olmos, P., “L'assentament ibèric de Sebes (Flix, Ribera d'Ebre). Intervencions 2011-2015”, *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 316-331.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Daire, M-Y.; Olmos, P.; Quesnel, L.; Bernard, Y., “Alerte à l’île du Bec, Lampaul-Ploudalmézeau (Finistère)”, en el marc de la *Journée du CReAAH*, organitzada per la UMR 6566 CReAAH, el 2 abril 2016, Rennes (França).
- Comunicació de Marchand, G.; Olmos, P.; Quesnel, L.; Roué, D., “Un abri-sous-roche au milieu des flots : Roc’h Santec Leton (Santec, Finistère), 2015-2016”, en el marc del *Quand la mer monte... Actualité de recherches archéologiques littorales et marines d’Europe et au-delà...*, organitzat per la UMR 6566 CReAAH, el 30 de novembre, Rennes (França).
- Comunicació de Martin, C.; Daire, M. Y.; López-Romero, E.; Olmos, P., “Archéologie du littoral : témoignage patrimonial de la montée du niveau marin”, en el marc del *Seminari Survivre à la fin d’un monde : perspectives historiques et géographiques*, organitzat per la Université de Nantes, la Université du Maine, del 16 al 18 de novembre, Nantes (França).
- Comunicació de Martin, C.; Daire, M-Y.; López-Romero, E.; Olmos, P., “La poursuite du projet ALERT grâce à la Fondation de France”, en el marc de la *Journée du CReAAH*.
- Comunicació de Olmos, P., “Patrimonio en riesgo y cambio climático: dos experiencias desde la arqueología participativa”, en el marc del *Congreso Internacional RESCATE: Del Registro Estratigráfico a la Sociedad del Conocimiento: el patrimonio Arqueológico como agente de desarrollo sostenible (Ciudad y Territorio)*, organitzat pel Grupo de Investigación Sísifo de la UCo, 11 al 14 d’abril, Còrdova.
- Comunicació de Olmos, P.; Furdada, G.; Garcia, A.; Polonio, T.; Palet, J. M., “Evaluating natural hazards and tourist impact on mountain archaeological heritage in Núria and Coma de Vaca valleys (Eastern Pyrenees)”, en el marc de la *Youth in Conservation of Cultural Heritage 2016*, organitzada per l’Institut de Geociències, el CSIC, la UCM i el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, del 20 al 23 de setembre, Madrid.
- Comunicació de Olmos, P.; Martin, C.; López-Romero, E.; Daire, M. Y., “Coastal and island heritage at risk along the European Atlantic façade: answers from the ALERT project (Archaeology, Coasts and Climate Changes) (France)”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*, organitzat pel el Department of Archaeology and Ancient History de la Uppsala Universitet, del 23 al 25 d’agost, Uppsala (Suècia).
- Conferència de Olmos, P., “Projecte de socialització del patrimoni arqueològic pirinenc”, en el marc del *Seminari Arqueologia i ciutadania, la funció social de l’arqueologia*, organitzat per l’ICAC, 27 d’octubre, Tarragona.
- Conferència de Olmos, P., “Science participative, risque et archéologie: bilan des actions sur le littoral breton et les Pyrénées catalans”, en el marc de la *Réunion équipe AMR*, organitzada per laUMR 5140 Archéologie des Sociétés Méditerranéennes, l’11 de maig, Lattes (França).
- Pòster de Olmos, P., “Archaeological risk assessment of mountain archaeological heritage”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Xerrada de Olmos, P., “Vulnerabilitat del patrimoni cultural i participació ciutadana a l’oest de França i Catalunya”, en el marc del *Cicle de converses patrimonials*, organitzat pel Grup d’Arqueologia Pública i Patrimoni, el 6 abril, Barcelona.

Activitat de difusió i transferència

- 02/11/2016: Altres difusió de Olmos, P.; Criado-Boado, F., “Toquem pedra. Vessant social de l’arqueologia”, en el marc de *Toquem pedra*, organitzat per l’ICAC, 2 de novembre, Tarragona.

Altres

- Coordinació científica del *Seminari Arqueologia i ciutadania, la funció social de l’arqueologia*, organitzat per l’ICAC, el 27 d’octubre, Tarragona.

Royo Plumed, Hernando
 Investigador postdoctoral (R2)
 Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Participació en projectes d'altres entitats

- *Marmora Hispaniae*. Explotación, uso y difusión de la caliza de Esejón en la Hispania romana. IP: Virginia García-Entero (UNED)

Publicacions

Articles en revistes indexades

- González Soutelo, S.; Vidal Álvarez, S.; Gutiérrez García-M., A.; Royo Plumed, H., “La Placa de Amiadozo (Allariz, Ourense): Nuevos datos sobre el uso del mármol local en el noroeste de Hispania a partir de un estudio interdisciplinar”, *Espacio, Tiempo y Forma. Serie I: Prehistoria y Arqueología*, 9, p. 99-121. Carhus+C / 6.5 (ICDS).
- Gutiérrez García-M., A.; Royo Plumed, H.; González Soutelo, S.; Savin, M.-C.; Lapuente, P.; Chapoulie, R., “The marble of O Incio (Galicia, Spain): Quarries and first archaeometric characterisation of a material used since roman times”, *Archeosciences. Revue d'Archéométrie*, 40, p. 103-117. JCR (ISI), Carhus+C. Factor d'impacte: 0,111 (any 2016) / 10.0 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Royo, H.; Ruiz, F. J.; Cebolla, J. L.; Cuchí, J. A.; Lapuente, P., “Estudio arqueométrico de mármoles procedentes del Teatro Romano de Huesca”, *Lucas Mallada. Revista de Ciencias*, 17, p. 45-57.

Capítols de llibre

- Royo Plumed, H., “3. Aproximación geológica al yacimiento” a Sáenz Preciado, J. C.; Martín-Bueno, M. A. (ed.), *La ciudad*

celtíbero-romana de Valdeherrera (Calatayud, Zaragoza), Monografías Arqueológicas. Arqueología, 50, Pressas de la UniZar, Zaragoza, p. 31-35.

- Álvarez, A.; Gutiérrez García-M, A.; Rodà, I.; Royo, H., «Análisis arqueométrico de elementos lapídeos de las Termas Marítimas» a Bernal Casasola, D.; Expósito Álvarez, J. A.; Díaz Rodríguez, J. J.; Muñoz Vicente, A. (ed.), *Las Termas Marítimas y el Doriforos of Baelo Claudia. The Maritime Baths and the Doryphoros of Baelo Claudia*, UCa, Cádiz, p. 156-175.

Articles en actes de congrés

- Lapuente Mercadal, M.P.; Royo Plumed, H.; Brilli, M.; Cuchí Oterino, J. A., “Mármoles escultóricos romanos del patrimonio de Aragón. Nuevas aportaciones arqueométricas” a Lorenzo Lizalde, J.I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 559-568.
- Royo Plumed, H.; Cuchí Oterino, J. A.; Alagón Castán, A.; Lapuente Mercadal, Mª P.; Brilli, M., “Estudio arqueométrico de un conjunto romano de placas de mármol halladas en un solar de Osca” a Lorenzo Lizalde, J. I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 609-615.

Activitats

Activitat científica

- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “ Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitè de Bordeaux, la UNED, la UA i l'ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.
- Comunicació de Royo, H.; Lapuente, P.; Aguarod, M. C., “Aportaciones arqueométricas a los mármoles empleados en edificios públicos de Caesar Augusta”, en el marc del Seminario Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.
- Comunicació de de Mesa, A.; Royo, H., “Revisión arqueométrica de los materiales lapídeos de retratos de época augustea del Museo Nacional de Arqueología de Tarragona (MNAT)”, en el marc de la *VIII Reunión de Escultura Romana en Hispania*, organitzada per la UCo, el Museo Arqueológico de Córdoba, la Junta de Andalucía i el Ayuntamiento de Baena, del 5 al 8 d'octubre, Còrdova.

Docència

- Professor de l'assignatura *Arqueometria. Materials transformats/no transformats* del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Investigadors predoctorals (R1)

Aranda González, Raúl
Investigador predoctoral (R1)
Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- Explotación, usos y difusión de la caliza de Espejón durante la Antigüedad Tardía y la alta Edad Media en la península Ibérica. (Tesi doctoral en curs).

Participació en projectes d'altres entitats

- *Marmora Hispaniae*. Explotación, uso y difusión de la caliza de Ezejón en la Hispania romana. IP: Virginia García-Entero (UNED).

Gonzalo Arango, Xavier
Investigador predoctoral (R1)
Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- Dinàmiques en l'organització social i econòmica del territori de Tarragona entre els segles VI-X. (Tesi doctoral en curs).
- Projecte de recerca arqueològica al recinte de culte de la seu del *Concilium Prouinciaie Hispaniae Citerioris*. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior). IP: Josep M. Macias.

Janicka, Julia

Investigadora predoctoral (R1)

Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- The Iconography of the Tyrrhenian Group. (Tesi doctoral en curs).
- Mecanismos de representación del pasado y dinámicas de la performance en la Grecia Antigua. IP: Jesús Carruesco.

Lasheras González, Ada
 Investigadora predoctoral (R1)
 Equip de recerca: Seminari de topografia Antiga (SETOPANT)

Projectes de recerca

- El suburbi portuari de Tarraco a l'Antiguitat tardana (S. III-VIII d.C.). (Tesi doctoral en curs).

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Lasheras, A., “El suburbio portuario de Tarraco en la Antigüedad tardía (siglos III-VIII)”, en el marc del *VII Toletum Workshop. Die Stadt außerhalb der Stadt: suburbia zwischen Republik und Spätantike*, organitzat pel Toletum: Netzwerk zur Erforschung der Iberischen Halbinsel in der Antike, el Deutsche Forschungsgemeinschaft, el Deutsches Archäologisches Institut, la Universität Trier, la Universität Hamburg, el Instituto Cervantes i el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, del 17 al 19 de novembre, Hamburg (Alemanya).
- Comunicació de Lasheras, A.; Remolà, J. A., “Habitar en los suburbia portuarios de la Antigüedad tardía: el caso de Tarraco (Hispania Tarraconensis)”, en el marc del *II Convegno Internazionale del CISEM “Abitare nel Mediterraneo tardoantico”*, organitzat pel Centro Interuniversitario di Studi sull'edilizia abitativa tardoantica nel Mediterraneo, del 2 al 5 de març, Bolonya (Itàlia).
- Pòster de Terrado, P.; Lasheras, A., “Caballos para el circo: acerca de su transporte en época romana”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Bicenari*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.

Martínez Fernández, Jesús
Investigador predoctoral (R1)
Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Dinàmiques del poblament rural y del territori en zones del noroeste de la cuenca del Duero entre época romana y la Alta Edad Media a través de la arqueología del paisaje. (Tesi doctoral en curs).

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Martínez Fernández, J., “Dinámicas del poblamiento rural y del territorio en zonas del noroeste de la cuenca del Duero entre época romana y la Alta Edad Media a través de la arqueología del paisaje”, en el marc de les *VI Jornadas de Arqueología del Valle del Duero (Oporto-2016)*, organitzades per l'Asociación Científico-Cultural Zamora Protohistórica, la Universidade do Minho i el Lab2PT, del 17 al 19 de novembre, Porto (Portugal).

Ortega Pérez, Maria Jesús
 Investigadora predoctoral (R1)
 Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Anàlisi Territorial de L'Horta, El Camp de Túria i La Ribera (València): Estudi arqueomorfològic, ocupació del territori i dinàmiques del paisatge en la Plana de València. (Tesi doctoral en curs).
- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Els orígens del pastoralisme intensiu i la creació de paisatges culturals al nord-est de la Península Ibèrica. IP: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge) i Josep M. Palet.
- Estudi del paisatge cultural de l'Horta de València (Valentia Landscape Project VaLandPro). IP: Josep M. Palet, Hèctor A. Orengo (University of Cambridge) i M. Jesús Ortega.
- Interaccions socio-ambientals durante l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.

Publicacions

Articles en actes de congrés

- Ortega, M. J.; Orengo, H. A.; Palet, J. M., "Más allá de la herencia medieval. Una nueva arqueomorfología para el paisaje histórico de Valencia", a Palet, J. M.; Orengo, H. A.; *et alii* (ed.), *Multi-, inter- and transdisciplinary research in Landscape Archaeology*, Proceedings of the 3rd International Landscape Archaeology Conference in Rome, Italy, University Library, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam, p. 8.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Ortega M. J.; Palet J. M.; Orengo H., "Origen i desenvolupament d'un paisatge mediterrani: la integració de tècniques de prospecció en l'anàlisi arqueomorfològica del

territori de València” en el marc de les *V Jornades d'Arqueologia de la Comunitat Valenciana*, organitzades per la Secció d'Arqueologia del Col·legi oficial de doctors i llicenciats de València i Castelló i la secció d'Arqueologia del Col·legi oficial de doctors i llicenciats d'Alacant, del 16 al 18 de desembre, València.

- Comunicació de Ortega, M. J.; Palet, J. M.; Orengo, H. A., “The origin and development of a Mediterranean landscape: the integration of field survey techniques with the long-term archaeomorphological analysis of Valencia Mediterranean alluvial plain”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*, organitzat pel el Department of Archaeology and Ancient History de la Uppsala Universitet, del 23 al 25 d'agost, Uppsala (Suècia).
- Participació d'Ortega, M. J.; Palet, J. M.; Guinot E.; Torró J.; Esquilache F., al *Workshop GIAP-Professors del Departament d'Història Medieval de la Universitat de València*, organitzat per l'ICAC, el 25 d'octubre, Tarragona.

Otero Herráiz, Núria
 Investigadora predoctoral (R1)
 Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Estudi dels patrons de poblament a la Ilergècia occidental durant la protohistòria. (Tesi doctoral en curs).
- Formas de ocupación y evolución del poblamiento en la Litera durante el período íbero-romano. IP: M. Pilar Camañes.
- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructives. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Urbanización y desarrollo urbano en los márgenes del territorio de Cartago. La ciudad núbido-romana de Althiburos. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Publicacions

Articles en actes de congrés

- Camañes, P.; Fatás, L.; Otero, M. N.; Padrós, C.; Sala, R., “Nuevos datos sobre el conocimiento de la Ilergècia Occidental: Prospecciones geofísicas en la Litera y el Bajo Cinca” a Lorenzo Lizalde, J. I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 531-538.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Canela, J.; Otero, N., “From sea to land: Reflections on freight traffic during the Iron Age of the north-eastern Iberian Peninsula (4th to 1st centuries BC)”, en el marc del Congrés *CAA 2016 Exploring Oceans of Data*, organitzat pel Museum of Cultural History de la University of Oslo, 29 de març al 2 d'abril, Oslo.

Activitat de difusió i transferència

- 18/03/2016: Xerrada divulgativa de Camañes, P.; Padrós, C.; Otero, N., “Redescubriendo Castellassos: Prospección geofísica y excavación arqueológica”, en el marc de la *Xerrada divulgativa “Redescubriendo Castellassos: prospección geofísica y excavación arqueológica”*, organitzada per Ajuntament de Tamarit de Llitera, Tamarit de Llitera.

Padrós Gómez, Carles
 Investigador predoctoral (R1)
 Equip de recerca: Seminari de topografia Antiga (SETOPANT)

Projectes de recerca

- La implantació militar romana a Catalunya: caracterització d'espais militars al NE de la Citerior en època tardorepublicana (ss. II-I a.n.e.). (Tesi doctoral llegida el 24 d'octubre).
- Paisatges culturals de l'Alt Congost. Recerca arqueològica, transferència de coneixement i proposta de socialització dels resultats. IP: Arnau Garcia.
- Formas de ocupación y evolución del poblamiento en la Litera durante el período íbero-romano. IP: M. Pilar Camañes.
- La implantació militar romana a Catalunya: caracterització d'espais militars al NE de la Citerior en època tardorepublicana (ss. II-I a.n.e.). IP: Carles Padrós.

Participació en projectes d'altres entitats

- Un exemple d'implantació militar al territori. El vicus romà republicà del Camp de les Lloses (Tona, Osona). IP: Montserrat Duran (Camp de les Lloses de Tona) i Imma Mestres (Camp de les Lloses de Tona).
- Espacios de integración en la Roma republicana: el N.E. de la Hispania Citerior (133-72 a.C.). IP: Toni Naco del Hoyo (ICREA-UdG).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Padrós, C.; Belmonte, C.; Garcés, I., "Indicis d'un campament romà tardorepublicà en el Serrat dels Espinyers (Isona i Conca Dellà, Pallars Jussà), nova evidència anterior a la fundació d'Aeso", *Pyrenae. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*, 47.2, p. 39-52. SCOPUS, Carhus+A / 7.8 (ICDS).
- Padrós, C., "La problemática de las Fuentes clásicas. Reflexiones y planteamientos del caso Ausetano", *Quaderns de prehistòria i arqueologia de Castelló*, 34, p. 221-231. Carhus+C / 4.3 (ICDS).

Articles en actes de congrés

- Camañes, P.; Fatás, L.; Otero, M. N.; Padrós, C.; Sala, R., "Nuevos datos sobre el conocimiento de la Ilergecia Occidental: Prospecciones geofísicas en la Litera y el Bajo Cinca" a Loren-

zo Lizalde, J. I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 531-538.

- Padrós, C., “Resultats preliminars de la primera campanya d’excavació a la Torre de Puig d’Àlia (Amer, La Selva)” a Frigola, J. (ed.), *Tretzenes Jornades d’Arqueologia de les Comarques de Girona* (Banyoles, 10 i 11 de juny de 2016), Banyoles, p. 199-203.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Principal, C.; Naco del Hoyo, A.; Padrós, C., “Espacios militares republicanos en el noreste de la Citerior”, en el marc del *Congreso Internacional de Arqueologia. Cultura material romana en la Hispania Republicana: Contextos privilegiados y estados de la cuestión*, organitzat per la UA, l’Ayuntamiento de Lezuza i la Diputación de Albacete, del 22 al 24 d’abril, Lezuza.

Activitat de difusió i transferència

- 18/03/2016: Xerrada divulgativa de Camañes, P.; Padrós, C.; Otero, N., “Redescubriendo Castellassos: Prospección geofísica y excavación arqueológica”, en el marc de la *Xerrada divulgativa “Redescubriendo Castellassos: prospección geofísica y excavación arqueológica”*, organitzada per Ajuntament de Tamarit de Llitera, Tamarit de Llitera.

Parada López de Corselas, Manuel
 Investigador predoctoral (R1)
 Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Participació en projectes d'altres entitats

- Al-Andalus, los reinos hispanos y Egipto: arte, poder y conocimiento en el Mediterráneo medieval. Las redes de intercambio y su impacto en la cultura visual. IP: Susana Calvo (UCM) i Juan Carlos Ruiz (UCM).

Publicacions

Articles en altres revistes

- Parada López de Corselas, M., “Moda italiana del Trecento al Cinquecento: características generales y confluencias hispanas”, *Diseño de Moda. Teoría e Historia de la Indumentaria*, 2, p. 53-74.

Llibres

- Parada López de Corselas, M., *El viaje de Jan van Eyck de Flandes a Granada (1428-1429)*, La Ergástula, Madrid.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Parada López de Corselas, M., “El Mediterráneo islámico y la pintura flamenca: la Alhambra y Jan van Eyck en contexto”, en el marc de la *International conference “The Power of Symbols. The Alhambra in a Global Context”*, organitzada per la Universität Zürich i el Kunsthistorisches Institut, del 15 al 16 de setembre, Zurich (Suïssa).
- Conferència de Parada López de Corselas, M., “La serliana entre antiguos y modernos: paradigma de la arquitectura y la iconografía del poder”, en el marc de *Seminario de Investigación del Grupo “Arquitectura áulica en la España medieval”* La

serliana entre antiguos y modernos: paradigma de la arquitectura y la iconografía del poder, organitzat per l'UCM, el 12 de maig, Madrid.

- Ponència de Parada López de Corselas, M., “Gil de Albornoz: la monumentalización de la memoria”, en el marc del Seminari *Retórica artística en el tardogótico castellano: la capilla fúnebre de Álvaro de Luna en contexto*, organitzat pel Proyecto de Investigación Formación del Pintor y Práctica de la Pintura en los Reinos Hispanos (1350-1500), UCM, del 20 al 22 d'abril, Madrid-Toledo.
- Ponència de Parada López de Corselas, M., “Historias de la Cruz: Spolia material, spolia conceptual y manipulación simbólica desde la Antigüedad hasta nuestros días”, en el marc del Simposio *El viaje de las piedras: diálogo artístico-político con el paisaje monumental del pasado. De la Antigüedad a los albores del mundo moderno*, organitzat per l'ICAC i la UCM, 19 de desembre, Tarragona.

Docència

- Professor del curs *La arqueología nos habla: descifrando las piedras*, organitzat per la UCM, de l'1 al 15 de març, Madrid.
- Professor del curs *Disfrutar la cultura a través de la arqueología y el arte: teoría, práctica, museos y yacimientos*, organitzat pel programa de Universidad para los Mayores de la UCM, el 3 d'octubre, Madrid.
- Professor de les assignatures *Análisis Técnica de la Arquitectura i Iconografía y Producciones Artísticas*, del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).
- Professor del curs *Arqueología e Historia del Arte, disciplinas Hermanas: un recorrido histórico y nuevas perspectivas*, en el marc del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Altres

- Coordinador científic amb Gorostidi, D., del simposi *El viaje de las piedras. Diálogo artístico-político con el paisaje monumental del pasado*, organitzat per l'ICAC i la UCM, el 19 de desembre, Tarragona.
- Peer-reviewer del llibre *Domus Hispanica: el Real Colegio de España y el cardenal Gil de Albornoz en la Historia del Arte*, II Congreso Internacional de Arqueología e Historia del Arte en el Real Colegio de España conmemorativo del 650° aniversari de su fundación.
- Membre del comitè científic del congrés *X Jornadas Complutenses de Arte Medieval. En busc@ del saber: espacios y redes de conocimiento en el Mediterráneo*.
- Membre del comitè científic de la Fundació San Juan.

Polonio Alamino, Tania
 Investigadora predoctoral (R1)
 Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Geoarqueologia y dinámica de paisajes culturales altimontanos: estudio micromorfológico, formas de ocupación y pastoralismo en los Pirineos orientales. (Tesi doctoral en curs)
- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Interaccions socio-ambientals durante l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.
- Romanització i pràctiques ramaders: estudi de la conformació dels paisatges ramaders a la plana de l'Empordà i als Pirineus Orientals a través de l'arqueozoologia. IP: Lídia Colominas.
- Els orígens del pastoralisme intensiu i la creació de paisatges culturals al nord-est de la Península Ibèrica. IP: Hèctor A. Orengo (University of Cambridge) i Josep M. Palet.
- Paisatges culturals de l'Alt Congost. Recerca arqueològica, transferència de coneixement i proposta de socialització dels resultats. IP: Arnau Garcia.
- Estudi dels processos erosius i la vulnerabilitat del patrimoni arqueològic. IP: Pau Olmos.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Olmos, P.; Furdada, G.; Garcia, A.; Polonio, T.; Palet, J. M., "Evaluating natural hazards and tourist impact on mountain archaeological heritage in Núria and Coma de Vaca valleys (Eastern Pyrenees)", en el marc de la *Youth in Conservation of Cultural Heritage 2016*, organitzada per l'Institut de Geociències, el CSIC, la UCM i el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, del 20 al 23 de setembre, Madrid.
- Comunicació de Polonio, T.; Palet, J. M.; Bergadà, M.; Riera, S., "Geoarchaeology of a high-mountain pastoral landscape: the potential role of soil and sediment analyses in the integra-

tion of multidisciplinary research. The Coma de Vaca valley study case, Eastern Pyrenees”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*, organitzat pel el Department of Archaeology and Ancient History of la Uppsala Universitet, del 23 al 25 d’agost, Uppsala (Suècia).

- Comunicació de Garcia, A.; Polonio, T.; Giralt, S.; Oliver, J.; Riera, S.; Palet, J. M., “Farming (and fearing) the riverbed. Agriculture and herding, socioeconomic structures and natural disasters in a Mediterranean riverscape during the Holocene”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.
- Comunicació de Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Polonio, T., “Ocupacions ramaderes altimontanes a les capçaleres del Ter (Vall de Núria i Coma de Vaca, Queralbs): resultats de les intervencions arqueològiques 2010-2015”, en el marc de *XIII Jornades d’Arqueologia de les comarques de Girona*, organitzat per Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, del 10 al 11 de juny, Banyoles.
- Comunicació de Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Riera, S.; Polonio, T.; Euba, I.; Julià, R., “Livestock activities in Eastern Pyrenees high mountains areas (Núria and Coma de Vaca valleys, Catalonia): the human shaping of a Cultural Landscape”, en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*.

Prades Painous, Marc
Investigadora predoctoral (R1)
Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Territori i paisatge a la Terra Alta durant la Protohistòria. Anàlisi dels models d'ocupació entre els segles VIII i I anE. (Tesi doctoral en curs).

Rodríguez Martorell, Francesc
 Investigadora predoctoral (R1)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- El comerç mediterrani a la Tarraconesis a les portes de l'Islam (segles VII-VIII dC). (Tesi doctoral en curs)
- ARREL: Aplicació de jocs seriosos en entorns col·laboratius per la transmissió del patrimoni cultural de Catalunya. IP: Josep M. Macias i Juan J. Ramos (UAB).
- El port de Tarraco a la desembocadura del riu Francolí (segles VII-VIII). IP: Josep M. Macias.
- Projecte de recerca arqueològica al recinte de culte de la seu del Concilium Prouvinciae Hispaniae Citerioris. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior). IP: Josep M. Macias.
- Excavacions arqueològiques a València "la Vella" (Riba-roja de Túria). IP: Josep M. Macias, Albert Ribera (SIAM) i Miquel Rosselló.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Rodríguez, F.; Ruiz de Arbulo, J.; Montero, I., "Un aequiponidium de peso excepcional y la balanza pública del puerto de Tarraco", *Archivo Español de Arqueología*, 89, p. 163-180. SCOPUS, Carhus+B / 11.0 (ICDS).

Articles en actes de congrés

- Rodríguez, F.; Macias, J. M., "Nuevo contexto cerámico de la segunda mitad del s. VII en Tarraco (Tarraconensis, Regnum Visigothorum)" a Járrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo* (Tarragona, del 10 al 13 de desembre de 2014), Monografías Ex Officina Hispana III, ICAC, SECAH, p. 936-952.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Rodríguez, F., "El comercio mediterráneo en la Tarraconensis a las puertas del Islam (siglos VII-VIII)", en

- el marc del VII *Toletum Workshop. Die Stadt außerhalb der Stadt: suburbia zwischen Republik und Spätantike*, organitzat pel Toletum: Netzwerk zur Erforschung der Iberischen Halbinsel in der Antike, el Deutsche Forschungsgemeinschaft, el Deutsches Archäologisches Institut, la Universität Trier, la Universität Hamburg, el Instituto Cervantes i el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, del 17 al 19 de novembre, Hamburg (Alemanya).
- Comunicació de Rodríguez, F.; Macias, J. M., “Buscando el siglo VIII en el puerto de Tarracóna: entre la residualidad y el desconocimiento”, en el marc del *Congreso Internacional de cerámicas altomedievales en Hispania y su entorno (s. V-VIII d.C.)*, organitzat per la Asociación Científico Cultural Zamora Protohistórica, de l’1 al 3 de juny, Zamora.

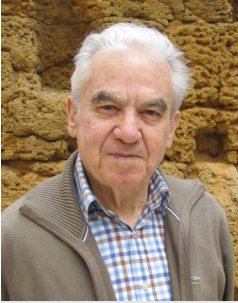
Activitat de difusió i transferència

- 09/11/2016: Xerrada divulgativa de Rodríguez, F., “El terme municipal de Constantí: de la vil·la romana a la vil·la medieval”, en el marc de *Aules d’Extensió Universitària per a la Gent Gran a Constantí*, organitzades per la URV, del 5 d’octubre del 2016 al 14 de juny del 2017, Constantí.

Docència

- Professor del curs *Un cataplus a Tarracóna? (o quan arqueologia i fonts van de la mà*, en el marc del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Investigadors sèniors adscrits (R4)

Àlvarez Pérez, Aureli
Investigador sènior adscrit (R4)
Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Participació en projectes d'altres entitats

- Arqueomagnetismo y otras técnicas analíticas aplicadas a la valorización del patrimonio arqueológico e histórico. IP: Lluís Casas (UAB).

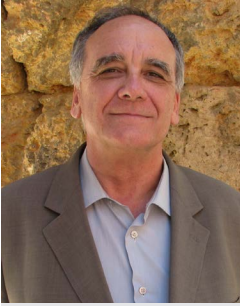
Publicacions

Capítols de llibre

- Àlvarez, A.; Gutiérrez García-M, A.; Rodà, I.; Royo, H., «Análisis arqueométrico de elementos lapídeos de las Termas Marítimas» a Bernal Casasola, D.; Expósito Álvarez, J. A.; Díaz Rodríguez, J. J.; Muñoz Vicente, A. (ed.), *Las Termas Marítimas y el Doríforo de Baelo Claudia. The Maritime Baths and the Doryphoros of Baelo Claudia*, UCa, Cádiz, p. 156-175.

Docència

- Professor de l'assignatura *Arqueometria. Materials transformats / no transformats* del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Guitart i Duran, Josep (UAB)
 Investigador sènior adscrit (R4)
 Equip de recerca: Poblament i territori en època romana

Projectes de recerca

- Estudi de la muralla nord del recinte fortificat de Iesso. IP: Josep Guitart (UAB-ICAC), Joaquim Pera (UAB) i Esther Rodrigo.
- Recerca arqueològica a Iesso (Guissona). IP: Josep Guitart (UAB-ICAC), Joaquim Pera (UAB) i Esther Rodrigo.
- Implantació i model de ciutat del conuentus Tarraconensis. Els jaciments arqueològics de Iesso (Guissona), Can Tacó-Turó d'en Roina/Mons Observans (Montmeló-Montornès del Vallès) i Iulia Libica (Llívia). IP: Josep Guitart (UAB-ICAC).
- La conquesta romana a la Catalunya interior: l'exemple de Puig Castellar (Biosca). IP: Esther Rodrigo, Cèsar Carreras (UAB) i Joaquim Pera (UAB).
- *Conventus Tarraconensis*: una nueva perspectiva arqueológica de redes de vías, ciudades y villas. Un prototipo para la TIR-FOR online. IP: Marta Prevosti.

Participació en projectes d'altres entitats

- Primers models d'ocupació romana a Catalunya (s.II-I aC). IP: Joaquim Pera (UAB).

Activitats

Activitat científica

- Pòster de Cortés, A.; Prevosti, M.; Romaní, N.; de Soto, P.; Padrós, N.; Guitart, J., "TIR-FOR", en el marc de *2nd International Linked Pasts Symposium*, organitzat per Pelagios Commons, la LINHD-UNED, del 15 a 16 de desembre, Madrid.
- Pòster de Pera, J.; Rodrigo, E.; Romaní, N.; Carreras, C.; de Solà, G.; Guitart, J.; Padrós, N., "Puig Castellar (Biosca, Lérida): una fortificación republicana del 180 al 120 a.C", en el marc del *Congreso Internacional de Arqueología. Cultura material romana en la Hispania Republicana: Contextos privilegiados y estados de la cuestión*, organitzat per la UA, l'Ayuntamiento de Lezuza i la Diputación de Albacete, del 22 al 24 d'abril, Lezuza.

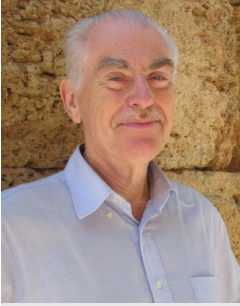
Activitat de difusió i transferència

- 20/11/2016: Xerrada divulgativa de Garcia-Moreno, A.; Rodrigo, E.; Guitart, J., "Arqueologia i arqueometria. Potenciali-

tats i aportacions a l'estudi dels materials constructius de l'assentament romà de can Tacó/Turó d'en Roina", en el marc de la *Setmana de la Ciència a Mons Observans (Can Tacó/Turó d'en Roina)*, Montmeló.

Docència

- Professor del *X Curs d'Arqueologia de Iesso*, organitzat per la UAB, el Patronat d'Arqueologia de Guissona i l'ICAC, del 4 al 15 de juliol, Guissona.
- Professor de les assignatures *Arqueologia Hispanica* i *Arqueologia romana* del Grau d'Arqueologia de la UAB.

Jones, Graham Roderick
 Investigador sènior adscrit (R4)
 Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Piri-neos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.

Publicacions

Articles en actes de congrés

- Jones, G., “Seeds of sanctity: Constantine’s city and civic honouring of his mother Helena” a Rakocija, M. (ed.), *Niš and Byzantium. Fourteenth Symposium, Niš, 3-5 June 2015. The Collection of Scientific Works XIV* (Niš (Sèrbia), del 3 al 5 juny de 2015), Universitat de Niš, Departament d’arqueologia, Niš, p. 617-636.

Capítols de llibre

- Jones, G., “Pre-Conquest regalian roots of episcopal forests and chases” a Rollason, D. (ed.), *Princes of the Church and their Palaces*, Society for Medieval Archaeology, London, p. 219-250.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Jones, G., “Changing Places: The cult of St Marina/St Margaret across space and time”, en el marc del *XXIII International Congress of Byzantine Studies*, organitzat pel Serbian National Committee of Byzantine Studies i l’Association Internationale des Études Byzantines, del 22 al 27 d’agost, Belgrad (Sèrbia).
- Conferència de Jones, G., “Seeds of sanctity: Constantine’s city and civic honouring of his mother Helena”, en el marc del *Niš and Byzantium Symposium XIV*, organitzat per la University of Niš, del 3 al 5 juny, Niš (Sèrbia).

Lapuente Mercadal, Pilar (UniZar)
 Investigadora sènior adscrita (R4)
 Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Gutiérrez García-M., A.; Royo Plumed, H.; González Soutelo, S.; Savin, M.-C.; Lapuente, P.; Chapoulie, R., “The marble of O Incio (Galicia, Spain): Quarries and first archaeometric characterisation of a material used since roman times”, *Archaeosciences. Revue d’Archéométrie*, 40, p. 103-117. JCR (ISI), Carhus+C. Factor d’impacte: 0,111 (any 2016) / 10.0 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Royo, H.; Ruiz, F. J.; Cebolla, J. L.; Cuchí, J. A.; Lapuente, P., “Estudio arqueométrico de mármoles procedentes del Teatro Romano de Huesca”, *Lucas Mallada. Revista de Ciencias*, 17, p. 45-57.

Articles en actes de congrés

- Galve Izquierdo, M. P.; Lapuente Mercadal, M. P., “Placa campana de Caesaraugusta importada” a Lorenzo Lizalde, J. I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 275-281.
- Lapuente Mercadal, M. P.; Royo Plumed, H.; Brillí, M.; Cuchí Oterino, J. A., “Mármoles escultóricos romanos del patrimonio de Aragón. Nuevas aportaciones arqueométricas” a Lorenzo Lizalde, J.I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 559-568.
- Royo Plumed, H.; Cuchí Oterino, J. A.; Alagón Castán, A.; Lapuente Mercadal, Mª P.; Brillí, M., “Estudio arqueométrico de un conjunto romano de placas de mármol halladas en un

solar de Osca” a Lorenzo Lizalde, J. I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 609-615.

Activitats

Activitat científica

- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitè de Bordeaux, la UNED, la UA i l’ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.
- Comunicació de Gorostidi, D.; Lapuente, M. P., “Officinae lapidariae Tarraconenses: objetivos, métodos y líneas de un proyecto interdisciplinario”, en el marc del *Seminario interdisciplinar de Epigrafía Romana: De la cantera al contexto de exhibición: movilidad de personas en la Hispania romana*, organitzat per l’ICAC i la UniCan, el 27 de maig, Santander.
- Comunicació de Lapuente, M. P., “El lenguaje de los marmora interpretado por la Petrología”, en el marc del *Seminario interdisciplinar de Epigrafía Romana: De la cantera al contexto de exhibición: movilidad de personas en la Hispania romana*.
- Comunicació de Royo, H.; Lapuente, P.; Aguarod, M. C., “Aportaciones arqueométricas a los mármoles empleados en edificios públicos de Caesar Augusta”, en el marc del Seminario Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l’ICAC, l’AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.

Activitat de difusió i transferència

- 04/11/2016: Xerrada divulgativa de Lapuente M. P., “Mármoles en época romana: Transporte, mercado, identificación”, en el marc de la *10ª Trobada de les Egipciaques: “BELLA PEDRA VELLA”, explotació, usos i conservació en l’àmbit de la Corona d’Aragó*”, organitzada pel Grupo de investigación 2014 SGR 110 de la Generalitat de Catalunya i el CSIC, Barcelona.
- 05/05/2016: Xerrada divulgativa de Lapuente, M. P., “El Lenguaje de los mármoles de Caesar Augusta interpretado por la Petrología”, en el marc del *Ciclo de Conferencias del Museo del Foro de Zaragoza*, organitzat pel Museo del Foro de Zaragoza i l’Ajuntament de Saragossa, Saragossa.

Altres

- Secretària i tesorera de l’Association for the Study of Marble & Other Stones In Antiquity (ASMOSIA).
- Peer-reviewer de les revistes *Journal of Archaeological Science*, *Archaeometry*, *Italian Journal of Geosciences*, *Rendiconti Lincei – Scienze Fisiche e Naturali* i *Archivo Español de Arqueología*.

Mar Medina, Ricardo (URV)
Investigador sènior adscrit (R4)
Equip de recerca: Seminari de Topografia antiga (SETOPANT)

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Mar, R.; Ruiz de Arbulo, J., “Los circos de Roma: Circo Maximo, circo de Cayo y Nerón, circo Flaminio y circo de Magencio”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.

Reig Calpe, Montserrat
 Investigadora sènior adscrita (R4)
 Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- Mecanismos de representación del pasado y dinámicas de la performance en la Grecia Antigua. IP: Jesús Carruesco.

Publicacions

Capítols de llibre

- Reig Calpe, M., “El combat d’Hèracles contra Geras a la iconografia” a Borrell Vidal, E.; Gómez Cardó, P. (ed.), *Omnia mutantur. Canvi, transformació i pervivència en la cultura clàssica, en les seves llengües i en el seu llegat. Vol. I*, Edicions de la UB, Barcelona, p. 157-163.

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Carruesco, J.; Reig, M.; Feliu, Ll.; Vernet, E., “La lluita primigènia de l’ordre contra el caos”, en el marc del *Seminari a 4 Bandes: Cultures i Llengües de l’Antiguitat (Pròxim Orient Antic i Món Egeu)*, organitzat pel Departament de Filologia grega de la UB-IPOA, del 20 d’octubre de 2016 al 19 de gener de 2017, Barcelona.
- Ponència de Carruesco, J.; Reig, M., “Relectures contemporànies d’Els Perses i Les Suplicants d’Èsquil: el mite de la llibertat occidental contra la tirania del bàrbar i les fal·làcies de l’acollida al refugi”, en el marc del *Seminari internacional Guerres Antiques, Guerres Modernes. La construcció de l’altre en contextos de guerra, de l’antiguitat al món contemporani*, organitzat per URV, 28 d’abril, Tarragona.

Rodà de Llanza, Isabel (UAB)
 Investigadora sènior adscrita (R4)
 Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- CSIR (*Corpus Signorum Imperii Romani – Hispania*). IP: Isabel Rodà (UAB-ICAC).
- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.
- La vil·la romana de la Gran Via – Can Ferrerons (Premià de Mar, Maresme). IP: Marta Prevosti.

Publicacions

Capítols de llibre

- Rodà, I., “Els mosaics romans a Catalunya” a Rueda, J. M. (dir.), *Els mosaics de Bell-lloc del Pla (Girona) Una aventura de 140 anys*, MAC, Agència Catalana de Patrimoni Cultural, Departament de la Generalitat de Catalunya, Girona, p. 69-77.
- Rodà, I., “Villas romanas en Cataluña” a García Sánchez, J.; Mañas Romero, I.; Salcedo Garcés, F. (ed.), *Navigare necesse est Estudios en homenaje a José María Luzón Nogué*, UCM, Madrid, p. 216-230.
- Àlvarez, A.; Gutiérrez García-M, A.; Rodà, I.; Royo, H., «Análisis arqueométrico de elementos lapídeos de las Termas Marítimas» a Bernal Casasola, D.; Expósito Álvarez, J. A.; Díaz Rodríguez, J. J.; Muñoz Vicente, A. (ed.), *Las Termas Marítimas y el Doríforo de Baelo Claudia. The Maritime Baths and the Doryphoros of Baelo Claudia*, UCa, Cádiz, p. 156-175.

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Rodà, I., “Francisca Pallarés i la Barcelona romana. En reconeixement d’una trajectòria”, en el marc de l’*Acte d’homenatge a Francisca Pallarés Salvador*, organitzat per l’Ajuntament de Barcelona i el MUHBA, el 18 de maig, Barcelona.
- Presidència de Rodà, I., de la “Sesión: Usos y espacios de los usos”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas*

de la península Ibérica, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitat de Bordeaux, la UNED, la UA i l'ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.

- Presentació de Rodà, I., “Presentazione e discussione dei poster (Aree Tematiche IV-VI)”, en el marc del *II Convegno Internazionale del CISEM “Abitare nel Mediterraneo tardoantico”*, organitzat pel Centro Interuniversitario di Studi sull'edilizia abitativa tardoantica nel Mediterraneo, del 2 al 5 de març, Bolonya (Itàlia).
- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*.
- Comunicació de Rodà, I.; Gutiérrez García-M., A., “El empleo del “broccatello” (Tortosa) en ámbito público: su difusión en Hispania e Italia”, en el marc del Seminario Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.
- Conferència de Rodà, I., “Escultures i inscripcions de l'espai funerari de Barcino”, organitzada per la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, 19 de maig, Barcelona.
- Conferència de Rodà, I., “La nobleza romana y el patriciado en Hispania”, en el marc del *Ciclo de Conferencias de El Real Cuerpo de la Nobleza*, organitzat pel Real Cuerpo de la Nobleza, Antiguo brazo militar del Principiado de Cataluña, del 18 de febrer al 16 de març, Barcelona.
- Conferència de Rodà, I., “La sculpture romaine de Barcino et ses similitudes avec celle de Narbonne”, en el marc dels *Rencontres de l'Archéologie en partenariat avec ARKAM*, organitzats per la Médiathèques du Grand Narbone i el ARKAM, del 27 de setembre a l'1 d'octubre, Narbona.
- Conferència de Rodà, I., “Pompeia i Herculà”, en el marc de la jornada *Connecta amb Nàpols i Pompeia*, organitzat per l'Organització de las Nacions Unides per l'Educació la Ciència i la Cultura; Amics UNESCO Barcelona, el 21 de gener, Barcelona.
- Conferència de Rodà, I.; Miró, C.; Hinojo, E., “Un nuevo retrato de Barcino y su contexto arqueológico”, en el marc de la *VIII Reunión Escultura Romana en Hispania*, organitzada per la UCo, el Museo Arqueológico de Córdoba, l'Ayuntamiento de Baena i la Junta de Andalucía, del 5 al 8 d'octubre, Còrdova.
- Ponència de Prevosti, M.; Coll, R.; Font, J.; Puche, J. M.; Salvadó, I.; Choren, J.; Rodà, I.; Beltran de Heredia, J.; Tremoleda, Q.; Castanyer, P.; Martín, A., “Workshop Can Ferrerons”, en el marc de la *reunió de treball. Jaciment arqueològic de Can Ferrerons*, organitzada per la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Premià de Mar, el 9 novembre, Premià de Mar.

Activitat de difusió i transferència

- 10/03/2016: Xerrada divulgativa de Rodà, I., “L'aigua a l'època romana”, en el marc del *Cicle: L'any de l'aigua a les acadèmies catalanes*, organitzat per la Reial Acadèmia de Bones Lletres, Barcelona.
- 10/04/2016: Xerrada divulgativa de Rodà, I., “Un pas per la nostra història antiga a través de les pedres de Malla», en el marc del *Cicle de xerrades: Espai Pratdesaba*, organitzat per la Comissió Espai Pratdesaba i l'Ajuntament de Malla, Malla.
- 12/05/2016: Presentació de llibre de Rodà, I., “Atti del XX Convegno Internazionale di studi. L'Africa romana. Momenti di continuità e rottura: bilancio di trent'anni di convegni (Alghero – Porto Conte Ricerche, 26-29 settembre 2013)”, en el marc de la presentació del

volum *Atti del XX Convegno Internazionale di studi "L'Africa romana. Momenti di continuità e rottura: bilancio di trent'anni di convegni"* (Alghero-Porto Conte Ricerche, 26-29 settembre 2013). A cura di Paola Ruggeri (con la collaborazione di Maria Bastiana Cocco, Alberto Gavini, Edgardo Badaracco, Pierpaolo Longu). Tre volumi. Carocci editore, Roma 2015, organitzat per Centro di Studi interdisciplinari sulle Province Romane dell'Università di Sassari; Istituto Nazionale di Studi Romani, Roma (Itàlia).

- 22/06/2016: Presentació de llibre de Rodà, I., "Presentación Libros CSIR", en el marc de *Presentación de los volúmenes Corpus Signorum Imperii Romani, I, 5* (Sevilla-Tarragona, 2015) 6 (Granada-Tarragona 2016), organitzat per l'Institut Arqueològic Alemán, Madrid.
- 26/01/2016: Xerrada divulgativa de Rodà, I., "Les vies de comunicació com a eix vertebrador de l'Imperi Romà", en el marc de *Conferències de Batxillerat (Curs 2015-2016)*, organitzat per la Secció Catalana de la SEEC i la UB, Barcelona.

Docència

- Professora del curs *El cristianisme tardoantic a la Tarraconense (Catalunya, Llevant peninsular i Illes Balears)*, en el marc del Màster en Història i Patrimoni Cultural de l'Església, de la Facultat d'Història de l'Església Antoni Gaudí.

Altres

- Membre acadèmic electe de la Reial Acadèmia Catalana de Bones Lletres de Barcelona.
- Membre avaluador de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR).
- Membre avaluador de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU).
- Membre avaluador del ministerio de Educación, Cultura y Deporte (MECD), Ministerio de Economía y Competitividad (MINECO).
- Membre del Consell Científic de les revistes: *Marmora: History and Archaeometry of Marbles and Stones*, *Journal of Roman Archaeology*, *Mélanges de la Casa de Velázquez*, *Archivo Español de Arqueología*, *Historia Antiqua*, *Diadora*, *Quaderni di Archeologia del Veneto*, *Faventia*, *Quarhis*, *Gallaecia*, *Auriga*, *Italica*, *Atlante Tematico i Empúries*.
- *Peer-reviewer* de les revistes *Phoenix*, *Pyrenae* i *Zephyrus*.

Subías Pascual, Eva (URV)
 Investigadora sènior adscrita (R4)
 Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

Participació en projectes d'altres entitats

- El nucli fortificat de Puig Rom i el seu entorn immediat. Estudi sobre el poblament d'època visigoda a la serra de Rodés del segle VII-X dC. IP: Eva Subías (URV).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Subías, E.; Puig, A. M.; Codina, D.; Fiz, J. I., “El castrum visigòtic de Puig Rom revisitat”, *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, 47, p. 75-96. Carhus+D / 4.0 (ICDS).

Articles en actes de congrés

- Subías, E., “A byzantine domain in the suburbs of Oxyrhynchos” a Buzi, P.; Camplani, A.; Contardi, F., *Coptic Society, Literature and Religion from Late Antiquity to Modern Times* (Roma, del 17 al 22 de setembre 2012), *Orientalia Lovaniensia Analecta*, Peeters, Leuven, p. 1383-1396.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Subías, E.; Puig, A.; Codina, D.; Fiz, I., “Les campanyes del bienni 2014-2015 al nucli fortificat de Puig Rom (Roses, Alt Empordà)”, en el marc de *Tretzenes Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*, organitzat pels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Girona, el MAC-Girona, la UdG, l'Ajuntament de Banyoles, el Museu de Banyoles i la Diputació de Girona, del 10 al 11 de juny, Banyoles.

Docència

- Professora de l'assignatura *Història i arqueologia de Roma* del Grau d'Història de la URV.
- Professora de les assignatures *Arqueologia de l'arquitectura i Sistemes constructius i documentació gràfica* del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Investigadors júnios adscrits (R3)

Berni Millet, Piero
 Investigador júnior adscrit (R3)
 Equip de recerca: Alimentació, economia i comerç al món antic (Aecma)

Projectes de recerca

- Anàlisi històrica i arqueològica de l'evolució urbana de la ciutat de Tortosa des de la seva fundació fins a l'antiguitat tardana. IP: Jordi Diloli (URV) i Ramon Járrega.
- *Amphorae Ex Hispania*: Sistematización y Accesibilidad en red de los centros de producción. IP: Ramon Járrega.
- *Saguntum* i el comerç del sud del *conventus Tarraconensis*. Estudi de les àmfores trobades al solar de la plaça de la Moreria (Sagunt). IP: Ramon Járrega.
- Les àmfores hispàniques del Castro Pretorio conservades als Mercats de Trajà. Aportació a l'estudi del comerç entre Hispania i Roma durant l'Alt Imperi. IP: Ramon Járrega.

Participació en projectes d'altres entitats

- Red de Excelencia Atlántico-Mediterránea del Patrimonio Pesquero de la Antigüedad (RAMMPA). IP: Darío Bernal (UCa).

Publicacions

Articles en altres revistes

- Berni, P.; Gorostidi, D., "Sello del liberto Statius Turius en un dolium de Els Safranars (Altafulla, Tarragona)", *Boletín 'Ex Officina Hispana'*, 7, p. 54-60.

Llibres

- Járrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo*, Monografías Ex Officina Hispana III, ICAC i SECAH, Tarragona.

Capítols de llibre

- Berni Millet, P.; Bonifay, M.; Capelli, C.; González Cesteros, H.; Bezezckzy, T., "Catalogue" a Bezezckzy, T., *Amphora research in the Castrum Villa on the Brijuni Island*, Österreichische

Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse Denkschriften, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Viena, p. 107-136.

- González Cesteros, H.; Berni Millet, P., “Hispanic amphorae” a Bezczky, T., *Amphora research in the Castrum Villa on the Brijuni Island*, Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse Denkschriften, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Viena, p. 11.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Berni, P., “Economics dynamics with the production and trade of Laietania amphoras Dressel 3 and 2”, en el marc de la *3ème Table Ronde internationale d’Aspiran (Hérault). Quoi de neuf sur les ateliers d’amphores à vin de Gaule Narbonnaise & de Tarraconaise ?*, organitzada pel Labex Archimed-ANR-11-LABX-0032-01 Montpellier, del 24 al 25 de març, Asprian.
- Conferència de Berni, P., “Presentación del Laboratorio Virtual del ACAM”, en el marc del *Workshop internacional: Geografía de la producción pesquero-conservera en la Antigüedad entre el Atlántico y el Mediterráneo*, organitzat per la UCa, el Cei mar, la RAMPPA, el Geaat de la UVigo, la Casa de Velázquez, el Campus do Mar, el Museo del Mar de Galicia, el Museo Massó i el MINECO, del 30 de novembre al 2 de desembre, Vigo.
- Ponència de Berni Millet, P.; De Nicolás Mascaró, J. C.; Marliere, É.; Torres Costa, J., “Algunas novedades de epigrafía anfórica menorquina”, en el marc de les *VII Jornades d’Arqueologia de les Illes Balears*, organitzades per la Secció d’arqueologia del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears, del 30 de setembre al 2 d’octubre, Maó.
- Pòster de Járrega, R.; Berni, P.; Miró, J., “Anfore della Hispania Citerior (Tarraconensis) a Pompei: un primo approccio all’epigrafia delle anfore”, en el marc de les *Gironate di studio. Fecisti cretaria. Produzione e circolazione ceramica a Pompei*, organitzades per la Soprintendenza Pompei, del 17 al 18 de juny, Pompeia.

Euba Rementería, Itxaso
Investigadora júnior adscrita (R3)
Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Palet, J. M.; Garcia, A.; Orengo, H. A.; Riera, S.; Polonio, T.; Euba, I.; Julià, R., "Livestock activities in Eastern Pyrenees high mountains areas (Núria and Coma de Vaca valleys, Catalonia): the human shaping of a Cultural Landscape", en el marc del *Landscape Archaeology Conference 2016*, organitzat pel el Department of Archaeology and Ancient History de la Uppsala Universitet, del 23 al 25 d'agost, Uppsala (Suècia).

Grau Guijarro, Sergi
 Investigador júnior adscrit (R3)
 Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- Mecanismos de representación del pasado y dinámicas de la performance en la Grecia Antigua. *IP*: Jesús Carruesco.

Publicacions

Capítols de llibre

- Grau, S., “Teano de Crotona i Pitàgoras de Samos: matrimoni pitagòric o invenció biogràfica?” a Borrell, E; Gómez, P. (ed.), *Omnia mutantur. Canvi, transformació i pervivència en la cultura clàssica, en les seves llengües i en el seu llegat*, Edicions de la UB, Barcelona, p. 63-69.

Activitats

- Ponència de Grau, S., “Death by starvation: A case study of philosophical ways to die in ancient Greek biographies”, en el marc del Internationale Tagung *Repräsentationen des Denkens: Philosophenviten und Philosophendarstellungen als Ausdruck philosophischer Doxographie*, organitzat per l’Otto Friedrich Universität Bamberg, del 6 al 8 d’octubre, Bamberg (Alemanya).
- Ponència de Grau, S., “Usos i abusos del vi per part dels filòsofs antics segons les biografies”, en el marc de la *Trobada científica interdisciplinària Fluids de vida i de mort: l’aigua i el vi a les literatures clàssiques i la seua recepció*, organitzada pel Grup d’Investigació en la Recepció de les Literatures Clàssiques de la UV, del 9 al 10 de març, València.

Activitat de difusió i transferència

- 18/06/2016: Xerrada divulgativa de Grau, S., “La dieta dels filòsofs antics o els orígens de l’ascetisme occidental”, en el marc de les *VI Jornades Romanes de Barcelona*, organitzades per la Barcino Colonia Romae, del 18 al 19 de juny, Barcelona.

Docència

- Conferència de Grau, S., “L’ofici més antic del món: fer de meuca a la Grècia Antiga”, en el marc del *Curs d’actualització de la Societat Catalana d’Estudis Clàssics “Oficis en el món greco-romà”*, organitzat per l’IEC, del 4 al 8 de juliol, Barcelona.

Hernández-Gasch, Jordi
 Investigador júnior adscrit (R3)
 Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructives. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Publicacions

Capítols de llibre

- Hernández-Gasch, J.; Burgaya Martínez, B.; Munar Grimalt, M., “Informe anual de la intervenció arqueològica a la necròpolis de Son Real (Cementiri dels Fenicis). Any 2012”, *Memòria del patrimoni cultural. Intervencions autoritzades pel Consell de Mallorca*, Memòria del patrimoni cultural 14-15, Consell de Mallorca, p. 396.
- Hernández-Gasch, J.; Burgaya Martínez, B.; Munar Grimalt, M., “Informe anual de la intervenció arqueològica a la necròpolis de Son Real (Cementiri dels Fenicis). Any 2013”, *Memòria del patrimoni cultural. Intervencions autoritzades pel Consell de Mallorca*, Memòria del patrimoni cultural 14-15, Consell de Mallorca, p. 397.
- Hernández-Gasch, J.; Burgaya Martínez, B.; Munar Grimalt, M., “Informe anual de la intervenció arqueològica a la necròpolis de Son Real (Cementiri dels Fenicis). Any 2014”, *Memòria del patrimoni cultural. Intervencions autoritzades pel Consell de Mallorca*, Memòria del patrimoni cultural 14-15, Consell de Mallorca, p. 21.

Activitats

Activitat científica

- Moderació de Hernández-Gasch, J., de la 5a. i 6a. sessió de Prehistòria, Protohistòria i Edat Antiga, en el marc de les *VII Jornades d'Arqueologia de les Illes Balears*, organitzades per la Secció d'arqueologia del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears, del 30 de setembre al 2 d'octubre, Maó.

- Comunicació de Hernández-Gasch, J.; Burgaya Martínez, B.; Cardona Lopez, F.; Munar Grimalt, M., “Estructures inèdites al sector nord de la necròpolis de Son Real, solucions de preservació del conjunt monumental i amenaces”, en el marc de les *VII Jornades d’Arqueologia de les Illes Balears*.
- Comunicació de Rivas Llompart, M.; Hernández-Gasch, J.; Puig Palerm, A.; Burgaya Martínez, B.; Munar Grimalt, M., “La redescoberta del patrimoni arqueològic del municipi de Muro (Mallorca): recerca, restauració i difusió social de l’assentament de l’edat del ferro de Son Serra”, en el marc de les *VII Jornades d’Arqueologia de les Illes Balears*.

Activitat de difusió i transferència

- 21/10/2016: Comissariat d’exposició de Hernández-Gasch, J., “100 anys de les excavacions arqueològiques al poblat talaiòtic d’Els Antigors”, organitzada per l’Ajuntament de Ses Salines, del 22 d’octubre al 20 de novembre, Ses Salines.

Docència

- Professor del *Curs per a professorat de primària i secundària de Didàctica i Arqueologia de les Balears*, organitzat pel Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears. Secció d’arqueologia, Palma.

Altres

- Professor del *curs internacional de la University of Washington* a Son Servera (Mallorca).

Magadán Olives, Maria Teresa
 Investigadora júnior adscrita (R3)
 Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- Mecanismos de representación del pasado y dinámicas de la performance en la Grecia Antigua. IP: Jesús Carruesco.

Participació en projectes d'altres entitats

- El Temple de Ramsés III a Medinet Habu. IP: Salvador Costa (IPOA).
- Contactes, relacions i influències en el II mil·lenari. IP: M. Teresa Magadán.
- Nacionalisme i restauració arqueològica a Grècia. IP: M. Teresa Magadán.
- Nacionalisme i arqueologia a l'illa de Xipre. IP: M. Teresa Magadán.
- Estudi i publicació de les col·leccions del fons del Pare Bonaventura Ubach IP: Pare Pius Ramón Tragan (Museu de l'Orient Bíblic de l'Abadia de Montserrat).

Publicacions

Articles en altres revistes

- Magadán Olives, M. T., “El Cerámico, la necrópolis de Atenas”, *Historia. National Geographic*, 146, p. 104-108.
- Magadán Olives, M. T., “Enkomi, una gran metròpoli del Bronce Final”, *Historia. National Geographic*, 153, p. 106-108.

Capítols de llibre

- Magadán Olives, M. T., “Cerámica” a Uriach, J. (ed.), *La colección chipriota del Museo Bíblico de Montserrat*, Catàlegs del Museu Bíblic de Montserrat, Publicacions de la Fundació de l'Abadia de Montserrat, Montserrat, p. 93-202.
- Magadán Olives, M. T., “Lenguas y Escrituras” a Uriach, J. (ed.), *La colección chipriota del Museo Bíblico de Montserrat*, Catàlegs del Museu Bíblic de Montserrat, Publicacions de la Fundació de l'Abadia de Montserrat, Montserrat, p. 69-79.
- Magadán Olives, M. T., “Terracotas” a Uriach, J. (ed.), *La colección chipriota del Museo Bíblico de Montserrat*, Catàlegs del Museu Bíblic de Montserrat, Publicacions de la Fundació de l'Abadia de Montserrat, Montserrat, p. 203-216.

Activitats

Activitat de difusió i transferència

- 10/10/2016: Presentació de llibre de Magadán Olives, M. T., “La col·lecció de ceràmica xi-priota del Museu Bíblic de Montserrat”, en el marc de la presentació del llibre *La ceràmica chipriota del Museu Bíblic de Montserrat*, Barcelona.
- 12/03/2016: Xerrada divulgativa de Magadán, T., “Atenes i Esparta, ciutats rivals”, en el marc del *Cicle de Conferències “Sábados Temáticos”*, organitzat per Museu Egipci de Barcelona, Barcelona.
- 27/11/2016: Xerrada divulgativa de Magadán, M. T., “El Rei Midas, el rei que nedava en or”, en el marc de la *Xerrada divulgativa dins del cicle “Esmorzi amb...”*, organitzada pel Museu Egipci de Barcelona, Barcelona.
- 29/05/2016: Xerrada divulgativa de Magadán, M. T., “Pitàgoras, més enllà d’un teorema”, en el marc del *Cicle de Conferències “Desayune con...”*, organitzat pel Museu Egipci de Barcelona, Barcelona.

Docència

- Conferència de Magadán, M. T., “La llengua Grega, del Lineal B al Bizanti”, en el marc del curs organitzat pel Museu Egipci de Barcelona, del 4 al 25 de novembre, Barcelona.
- Conferència de Magadán, M. T., “Sistemes d’escriptures a l’Egeu del II mil·lenari”, en el marc del curs per l’Associació “Arqueonet” de Barcelona, del 5 al 26 de febrer, Barcelona.
- Conferència de Magadán, M. T., “Naucratis, la ciutat grega del Delta”, en el marc del curs organitzat pel Museu Egipci de Barcelona, del 8 al 29 d’abril, Barcelona.
- Professora de la sessió lectiva “El Rapte de Persèfone. Arquitectura, Iconografia i Creences funeràries en època hel·lenística” en el marc del Grau en Arqueologia de la Facultat de Geografia i Història de la UB.
- Professora de la sessió lectiva “L’Acròpoli d’Atenes. Transformar el passat per adaptar-lo a les necessitats del present”, en el marc del Grau en Arqueologia de la Facultat de Geografia i Història de la UB.

Miró Canals, Jordi

Investigador júnior adscrit (R3)

Equip de recerca: Alimentació, economia i comerç al món antic (Aecma)

Projectes de recerca

- *Amphorae Ex Hispania*: Sistematización y Accesibilidad en red de los centros de producción. IP: Ramon Járrega.
- *Saguntum* i el comerç del sud del *conventus Tarraconensis*. Estudi de les àmfores trobades al solar de la plaça de la Moreria (Sagunt). IP: Ramon Járrega.
- Les àmfores hispàniques del Castro Pretorio conservades als Mercats de Trajà. Aportació a l'estudi del comerç entre Hispania i Roma durant l'Alt Imperi. IP: Ramon Járrega.

Participació en projectes d'altres entitats

- Red de Excelencia Atlántico-Mediterránea del Patrimonio Pesquero de la Antigüedad (RAMMPA). IP: Darío Bernal (UCa).

Activitats

Activitat científica

- Pòster de Járrega, R.; Berni, P.; Miró, J., “Anfore della Hispania Citerior (Tarraconensis) a Pompei: un primo approccio all'epigrafia delle anfore”, en el marc de les Gironate di studio. *Fecisti cretaria. Produzione e circolazione ceramica a Pompei*, organitzades per la Soprintendenza Pompei, del 17 al 18 de juny, Pompeia.
- Comunicació de Miró, J., “Centres de producció de les àmfores Tarraconense 1”, en el marc de la 3ème Table Ronde internationale d'Aspiran (Hérault). *Quoi de neuf sur les ateliers d'amphores à vin de Gaule Narbonnaise & de Tarraconaise ?*, organitzada pel Labex Archimed-ANR-11-LABX-0032-01 Montpellier, del 24 al 25 de març, Asprian.

Panosa Domingo, Maria Isabel
Investigadora júnior adscrita (R3)
Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Panosa Domingo, M. I., “The musealization of archaeological sites. Some reflections and guidelines”, *Conservation & Management of Archaeological Sites*, 17, Issue 2, 2015, p. 159-174. SCOPUS, Carhus+B / 10.8 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Panosa, M. I., “De les fonts antigues a l’escena contemporània. Arqueoescena: un pont entre el passat i el present”, *METHODOS. Revista de didàctica dels estudis clàssics*, 3, p. 55-66.

Activitats

Activitat científica

- Ponència de Panosa, M. I., “ΜΟΥΣΙΚΗ. La música grega antiga”, en el marc del *Seminari “Barrocs: música, imatge, espectacle”*, organitzat per la Facultat de Lletres de la URV, el 30 de novembre, Tarragona.

Peña Cervantes, Yolanda
 Investigadora júnior adscrita (R3)
 Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Participació en projectes d'altres entitats

- *Marmora Hispaniae*. Explotación, uso y difusión de la caliza de Esejón en la Hispania romana. IP: Virginia García-Entero (UNED)

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Gorostidi, D.; Peña, Y.; Major, M.; Penedo, E., “Contrapeso de un torcularium con inscripción latina procedente del yacimiento romano de Los Palacios (Villanueva del Pardillo, Madrid)”, *Habis*, 47, p. 229-244. Carhus+D / 6.5 (ICDS).

Pérez Ruiz, María
Investigadora júnior adscrita (R3)
Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Publicacions

Articles en altres revistes

- Uribe, P; Íñiguez, L.; Pérez Ruiz, M., “Arquitectura y repertorios decorativos de la Osca romana”, *Bolskan*, 25, p. 11-25.

Docència

- Professora de l'assignatura Prácticas de iniciación profesional del Grado de Historia y Geografía de la UI1.

Remolà Vallverdú, Josep Anton (URV-MNAT)
 Investigador júnior adscrit (R3)
 Equip de recerca: Seminari de topografia Antiga (SETOPANT)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.
- *Amphorae Ex Hispania*: Sistematización y Accesibilidad en red de los centros de producción. IP: Ramon Járrega.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Lasheras, A.; Remolà, J. A., “Habitar en los suburbia portuarios de la Antigüedad tardía: el caso de Tar-raco (Hispania Tarraconensis)”, en el marc del *II Convegno Internazionale del CISEM “Abitare nel Mediterraneo tardoanti-co”*, organitzat pel Centro Interuniversitario di Studi sull’edilizia abitativa tardoantica nel Mediterraneo, del 2 al 5 de març, Bolonya (Itàlia).

Docència

- Professor de les assignatures *Introducció a la ceramologia i Mètodes i tècniques d’excavació en arqueologia clàssica*, del Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC).

Silva Barris, Joan
Investigador júnior adscrit (R3)
Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- Mecanismos de representación del pasado y dinámicas de la performance en la Grecia Antigua. IP: Jesús Carruesco.

Publicacions

Capítols de llibre

- Silva, J., “No Linos-Song in Achilles’ Shield” a Lomiento, L.; Meriani, A.; Pace, G. (ed.), *Tra Lyra e Aulos: tradizioni musicali e generi poetici*, Quaderni della Rivista di Cultura Classica e Medioevale, Fabrizio Serra Editore, Pisa, Roma, p. 285-296.

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Silva, J., “The Aeolic Metres: a rhythmical approach”, en el marc de la *Scuola Estiva di Metrica e Ritmica Greca*, organitzada per Università di Urbino “Carlo Bo”, del 5 al 9 de setembre, Urbino (Itàlia).

Investigadors postdoctorals adscrits (R2)

Camañes Villagrasa, M. Pilar
Investigadora postdoctoral adscrita (R2)
Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Formas de ocupación y evolución del poblamiento en la Llitera durante el período íbero-romano. IP: M. Pilar Camañes.
- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructivas. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetania occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Urbanización y desarrollo urbano en los márgenes del territorio de Cartago. La ciudad nùmido-romana de Althibueros. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Participació en projectes d'altres entitats

- El primer mil·lenni aC als territoris del curs inferior de l'Ebre: la formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica. IP: Joan Sanmartí (UB).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Belarte, M. C.; Camañes, P.; Monrós, M.; Principal, J., "Cooking in the Iberian Culture (sixth-second centuries BC): Private or Public?," *Journal of Mediterranean Archaeology*, 29.2, p. 173-196. JCR (ISI), SCOPUS, Carhus+A / 10.9 (ICDS).

Capítols de llibre

- Belarte, M. C.; Camañes, M. P., "Activités domestiques et vie quotidienne en Ibérie septentrionale" a De Chazelles, C.-A.; Schwaller, M.; Gruat, P.; Mazière, F. (ed.), *Vie quotidienne, tombes et symboles des sociétés protohistoriques de Méditerranée nord-occidentale. Mélanges offerts à Bernard Dedet*, Monographies d'archéologie méditerranéenne, ADAL, Lattes, p. 45-61.

Articles en actes de congrés

- Camañes, P.; Fatás, L.; Otero, M. N.; Padrós, C.; Sala, R., “Nuevos datos sobre el conocimiento de la Ilergecia Occidental: Prospecciones geofísicas en la Litera y el Bajo Cinca” a Lorenzo Lizalde, J. I.; Rodanés Vicente, J. M. (ed.), *I Congreso CAPA. Arqueología y Patrimonio Aragonés* (Saragossa, del 24 al 25 de novembre de 2015), Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Aragón, Saragossa, p. 531-538.

Activitats

Activitat de difusió i transferència

- 18/03/2016: Xerrada divulgativa de Camañes, P.; Padrós, C.; Otero, N., “Redescubriendo Castellassos: Prospección geofísica y excavación arqueológica”, en el marc de la *Xerrada divulgativa “Redescubriendo Castellassos: prospección geofísica y excavación arqueológica”*, organitzada per Ajuntament de Tamarit de Llitera, Tamarit de Llitera.

Docència

- Conferència de Camañes, M. P.; Belarte, M. C., “Menjar i beure en època ibèrica”, en el marc del *Curs de formació del professorat Menjar i beure a l'antiguitat*, organitzat pel Camp d'Aprenentatge de Tarragona i l'ICAC, del 22 al 27 de febrer, Tarragona.

Canela Gràcia, Joan
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Formas de ocupación y evolución del poblamiento en la Litera durante el período íbero-romano. IP: M. Pilar Camañes.
- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructives. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Testimonis arqueològics de la segona Guerra Púnica al Camp de Tarragona. IP: Jordi López i Jaume Noguera (UB).
- Urbanización y desarrollo urbano en los márgenes del territorio de Cartago. La ciudad nómido-romana de Althiburos. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Participació en projectes d'altres entitats

- El primer mil·lenni aC als territoris del curs inferior de l'Ebre: la formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica. IP: Joan Sanmartí (UB).

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Canela, J., “La ceràmica a torn de l'assentament protohistòric del Castell d'Amposta”, en el marc de les *Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre*, organitzades pel Departament de Cultura, la URV i el Museu de les Terres de l'Ebre, del 6 al 7 de maig, Tortosa.
- Comunicació de Canela, J.; Otero, N., “From sea to land: Reflections on freight traffic during the Iron Age of the north-eastern Iberian Peninsula (4th to 1st centuries BC)”, en el marc del Congrés *CAA 2016 Exploring Oceans of Data*, organitzat pel Museum of Cultural History de la University of Oslo, 29 de març al 2 d'abril, Oslo.

Ciurana Prast, Judit
Investigadora postdoctoral adscrita (R2)
Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- MEDIGENE: Genetic and environmental factors of insulin resistance syndrome and its long-term complications in immigrant Mediterranean populations. IP: Josep M. Macias.
- Paisatges culturals de l'Alt Congost. Recerca arqueològica, transferència de coneixement i proposta de socialització dels resultats. IP: Arnau Garcia.
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Publicacions

Articles en altres revistes

- Ciurana, J.; López Vilar, J., "El ritual de la crematio a Tàrraco: el cas d'una incineració tardo-republicana del suburbi occidental", *Butlletí Arqueològic*, 36-37 (2014-2015), p. 47-68.

Cortés Vicente, Ada
 Investigadora postdoctoral adscrita (R2)
 Equip de recerca: Poblament i territori en època romana

Projectes de recerca

- *Conventus Tarraconensis*: una nueva perspectiva arqueológica de redes de vías, ciudades y villas. Un prototipo para la TIR-FOR online. IP: Marta Prevosti.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Cortes, A., “Jesús Bermejo Tirado, Arqueología de los espacios domésticos romanos: Condiciones de vida y Sociedad en la Meseta nordeste durante el período imperial”, *Archivo Español de Arqueología*, 89, p. 293-295. SCOPUS, Carhus+B / 11.0 (ICDS).

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Soto, P.; Cortés, A., “Panorama de la cartografia del món antic on line”, en el marc de la *Jornada Catalunya i les noves tendències en cartografia històrica*, organitzada per la Societat Catalana d’Estudis Històrics, el Centre d’Història Contemporània de Catalunya i l’ICAC, el 3 d’octubre, Barcelona.
- Cortés, A.; Teichner, F., “Espacios domésticos en Miróbriga (Santiago de Cacém, Portufal)” en el marc del *IX Encontro de arqueologia do sudeste peninsular*, del 4 al 6 de novembre, Tróia –Setúbal (Portugal).
- Pòster de Cortés, A.; Prevosti, M.; Romaní, N.; de Soto, P.; Padrós, N.; Guitart, J., “TIR-FOR”, en el marc de *2nd International Linked Pasts Symposium*, organitzat per Pelagios Commons, la LINHD-UNED, del 15 a 16 de desembre, Madrid.

Docència

- Professora del *X Curs d’arqueologia de Guissona. Ciutat Romana de Iesso*, organitzat pel Patronat d’Arqueologia de Guissona, la UAB, l’IEC i l’ICAC, del 4 al 15 de juliol, Guissona.

Altres

- Coordinadora científica de la *Jornada Catalunya i les noves tendències en cartografia històrica*, organitzada per la Societat Catalana d’Estudis Històrics, el Centre d’Història Contemporània de Catalunya i l’ICAC, el 3 d’octubre, Barcelona.

Díaz García, Moisés
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- El port de Tarraco a la desembocadura del riu Francolí (segles VII-VIII). IP: Josep M. Macias.
- Parámetros analíticos-evolutivos de las técnicas constructivas del noreste de la Tarraconense en época tardoantigua: homogeneización, criterios de representación y calibración. IP: Josep M. Macias i Josep M. Toldrà (URV).
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Díaz, M.; Roig, J. F., “El jaciment de la Devesa (El Vendrell): un exemple d'explotació agrícola al Baix Penedès (ager Tarraconensis)”, *Revista d'Arqueologia de Ponent*, 26, p. 205-229. Carhus+B / 3.9 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Díaz, M.; Roig, J. F., “Els edificis portuaris tardoantics de l'àrea fluvial de Tarraco i les seves tècniques constructives”, *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, 12, p. 78-92.

Articles en actes de congrés

- Díaz, M., “Las ánforas de Tarraco de los siglos II y I a.C.” a Járrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo* (Tarragona, del 10 al 13 de desembre de 2014), Monografías Ex Oficina Hispana III, ICAC, SECAH, Tarragona, p. 163-183.
- Díaz, M., “Marcas sobre ánforas republicanas en la ciudad de Tarraco” a Járrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo* (Tarragona, del 10 al 13 de desembre de 2014), Monografías Ex Oficina Hispana III, ICAC, SECAH, Tarragona, p. 184-198.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Díaz, M.; Piñol, L.; Teixell, I., “aproximació a les fases tardanes del circ romà de Tàrraco: l’amortització dels accessos a la summa cavea de la graderia septentrional”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l’ICAC, l’Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Comunicació de Díaz, M.; Piñol, L.; Teixell, I., “Materials i tècniques constructives emprades en l’edificació del circ de Tàrraco”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*.

Flórez Santasusanna, Marta
Investigadora postdoctoral adscrita (R2)
Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Interaccions llano-muntanya en el NE peninsular: ocupació y dinàmica del territori en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueologia del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Paisatges culturals de l'Alt Congost. Recerca arqueològica, transferència de coneixement i proposta de socialització dels resultats. IP: Arnau Garcia.
- Interaccions socio-ambientals durante l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.

Publicacions

Articles en actes de congrés

- Garcia, A.; Palet, J. M.; Flórez, M., "Paths and settlement in a Roman rural landscape: An archaeomorphological analysis in the Congost Valley (Barcelona, Spain) / Trazas viarias y poblamiento en un paisaje rural romano: análisis arqueomorfológico en el valle del río Congost (Barcelona)" a Palet, J. M.; Orengo, H. A.; et alii (ed.), *Multi-, inter- and transdisciplinary research in Landscape Archaeology*, Proceedings of the 3rd International Landscape Archaeology Conference in Rome, Italy, University Library, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam.

González Cesteros, Horacio

Investigador postdoctoral adscrit (R2)

Equip de recerca: Alimentació, economia i comerç al món antic (Aecma)

Projectes de recerca

- *Amphorae Ex Hispania*: Sistematización y Accesibilidad en red de los centros de producción. IP: Ramon Járrega.
- Les àmfores hispàniques del Castro Pretorio conservades als Mercats de Trajà. Aportació a l'estudi del comerç entre Hispania i Roma durant l'Alt Imperi. IP: Ramon Járrega.

Participació en projectes d'altres entitats

- Red de Excelencia Atlántico-Mediterránea del Patrimonio Pesquero de la Antigüedad (RAMMPA). IP: Darío Bernal (UCa).

Publicacions

Capítols de llibre

- Berni Millet, P.; Bonifay, M.; Capelli, C.; González Cesteros, H.; Bezczky, T., "Catalogue" a Bezczky, T., *Amphora research in the Castrum Villa on the Brijuni Island*, Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse Denkschriften, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Viena, p. 107-136.
- González Cesteros, H., "Eastern Mediterranean amphorae" a Bezczky, T., *Amphora research in the Castrum Villa on the Brijuni Island*, Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse Denkschriften, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Viena, p. 23.
- González Cesteros, H.; Berni Millet, P., "Hispanic amphorae" a Bezczky, T., *Amphora research in the Castrum Villa on the Brijuni Island*, Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse Denkschriften, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Viena, p. 11.

Articles en actes de congrés

- Járrega, R.; González, H., "Early Imperial Lusitanian Amphorae from the Eastern Iberian Coast" a Pinto, I.V.; Almeida, R.; Martin, A., *Lusitanian Amphorae: production and Distribution*

(Tróia (Portugal), del 11 al 13 d'octubre de 2013), *Roman and Late Antique Mediterranean Pottery*, 10, Archaeopress Publishing Ltd., Oxford, p. 343-353.

Docència

- Professor convidat del grau *Klassische Archäologie* de la Frei Universität zu Berlin.

Gris Jeremias, Ferran
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Seminari de Topografia antiga (SETOPANT)

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Beltrán-Caballero, J. A.; Gris, F.; Ruiz de Arbuló, J.; Vivó D., “¿Existió el circo perfecto? Realidades comparadas de arquitectura circense”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Conferència de Remolà, J. A.; Gris, F., “Re-construint Centcelles: una proposta de restitució arquitectònica”, organitzada pel MNAT, el 28 d'abril, Tarragona.
- Ponència de Remolà, J. A.; Gris, F., “Intervenció virtual a Centcelles”, en el marc de *Arquitectura i Memòria-Jornades d'anàlisi i debat en el marc del Congrés d'Arquitectura 2016*, organitzades pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Coac)-Demarcació de Tarragona, de l'11 al 12 de novembre, Tarragona i Reus.

Matteazzi, Michele
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Interacciones llano-montaña en el NE peninsular: ocupación y dinámica del territorio en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueología del Paisaje. IP: Josep M. Palet.
- Interaccions socio-ambientals durante l'Holocè: estructuració, ocupació i dinàmiques del territori a la conca del riu Ter a partir de l'arqueologia del paisatge (TerAmAr). IP: Josep M. Palet.

Publicacions

Articles en altres revistes

- Asta, A.; Calaon, D.; Matteazzi M.; Mazzetto E.; Pizzinato C.; Tonussi M., "Venezia, Campagna Lupia – Fossa del Palo e il Canal Cornio. Indagini archeologiche", *Notiziario Archeologico del Veneto*, 3, p. 83-90.

Articles en actes de congrés

- Matteazzi, M., "L'analisi archeomorfologica delle reti viarie come studio delle dinamiche evolutive del paesaggio. Il caso della bassa pianura veneta tra Padova e Rovigo", *LAC 2014 Proceedings* (Roma (Itàlia), del 17 al 20 de setembre de 2014), p. 1-11.

Monrós González, Meritxell
 Investigadora postdoctoral adscrita (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Estudi dels processos erosius i la vulnerabilitat del patrimoni arqueològic. IP: Pau Olmos.
- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructives. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Formes d'ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC). IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).
- Urbanización y desarrollo urbano en los márgenes del territorio de Cartago. La ciudad nùmido-romana de Althibueros. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Belarte, M. C.; Camañes, P.; Monrós, M.; Principal, J., "Cooking in the Iberian Culture (sixth-second centuries BC): Private or Public?", *Journal of Mediterranean Archaeology*, 29.2, p. 173-196. JCR (ISI), SCOPUS, Carhus+A / 10.9 (ICDS).

Articles en actes de congrés

- Belarte, M. C.; Monrós, M.; Noguera, J.; Oliach, M., "Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre), intervencions entre 2010 i 2013", *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 301-315.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Belarte, M. C.; Monrós, M.; Noguera, J.; Oliach, M., "Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre), intervencions entre 2010 i 2013", en el marc de les *I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre*, organitzades pel Departament de Cultura, la URV i el Museu de les Terres de l'Ebre, del 6 al 7 de maig, Tortosa.

Muñoz Melgar, Andreu
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- Excavacions a la basílica paleocristiana de Sant Fructuós (Tarragona). IP: Josep M. Macias, Andreu Muñoz (MBT-ICAC) i Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC).
- Projecte de recerca arqueològica al recinte de culte de la seu del *Concilium Prouvinciae Hispaniae Citerioris*. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior). IP: Josep M. Macias.
- Parámetros analíticos-evolutivos de las técnicas constructivas del noreste de la Tarraconense en época tardoantigua: homogeneización, criterios de representación y calibración. IP: Josep M. Macias i Josep M. Toldrà (URV).

Publicacions

Articles en altres revistes

- Macias, J. M.; Muñoz, A.; Teixell, I., “La sala de l’exedra romana del Museu Diocesà de Tarragona”, *Església de Tarragona*, 295, Tarragona, 27-29.
- Muñoz Melgar, A., “1.500 anys del Concili de Tarragona de l’any 516”, *Església de Tarragona*, 294, p. 22-24.
- Muñoz Melgar, A., “La basílica visigòtica del anfiteatre de Tarragona: definició, tècniques constructives i simbologia de un temple martirià”, *Quaderns d’Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, 12, p. 107-127.

Capítols de llibre

- López Vilar, J.; Macias, J. M.; Muñoz, A., “El cementiri i la basílica de Tarragona” a Puig i Cadafalch, J.; Falguera, A. de; Goday, J., *L’arquitectura cristiana preromànica a Catalunya. Edició facsímil i textos d’actualització*, IEC, Arxiu Nacional de Catalunya, MNAC, ICAC, Barcelona, p. 429-446.
- Teixell, I.; Macias, J. M.; Muñoz, A., “Tres projectes d’investigació arqueològica al servei de la ciutadania” a Díaz-Andreu, M.; Pastor, A.; Ruiz, A. (coord.), *Arqueología y comunidad. El valor social del patrimonio arqueológico en el siglo XXI*, JAS Arqueología, Madrid, p. 209-223.

Activitats

Activitat de difusió i transferència

- 03/12/2016: Visita guiada de Macias, J. M., Muñoz, A., Teixell, I., “Jornada de portes obertes a la Sala de l’Exedra Romana de la Catedral de Tarragona – Museu Diocesà”, organitzada per l’ICAC i el MBT, Tarragona.

Docència

- Professor de l’assignatura *Història de l’Església I (Antiga i Medieval)* del Grau de Ciències religioses de l’Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós.

Oliach Fàbregas, Meritxell
Investigadora postdoctoral adscrita (R2)
Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructives. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Publicacions

Articles en actes de congrés

- Belarte, M. C.; Monrós, M.; Noguera, J.; Oliach, M., “Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre), intervencions entre 2010 i 2013”, *Actes de les I Jornades d’Arqueologia de les Terres de l’Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 301-315.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Belarte, M. C.; Monrós, M.; Noguera, J.; Oliach, M., “Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre), intervencions entre 2010 i 2013”, en el marc de les *I Jornades d’Arqueologia de les Terres de l’Ebre*, organitzades pel Departament de Cultura, la URV i el Museu de les Terres de l’Ebre, del 6 al 7 de maig, Tortosa.

Riera Rullan, Mateu
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

Participació en projectes d'altres entitats

- Excavació arqueològica de la Cova del Molí d'en Gaspar de Ses Cases Noves (Sineu, Mallorca). IP: Mateu Riera i Josep M. Pucho.
- Excavació arqueològica al jaciment de l'antiguitat tardana de Son Peretó (Manacor, Mallorca). IP: Mateu Riera
- Recuperació, consolidació i museïtzació del monestir bizantí de Cabrera. IP: Mateu Riera

Publicacions

Capítols de llibre

- Riera Rullan, M., "Cabrera: un viaje a través de las civilizaciones Mediterráneas" a Robledo, P.A. (ed.), *El Parque Nacional Marítimo-Terrestre del Archipiélago de Cabrera: un paisaje entre la tierra y el mar*, Organismo Autónomo Parques Nacionales. Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente, Madrid, p. 265-297.
- Riera Rullan, M., "Escudella de terra sigil·lada africana D" a Salas, M. (coord.), *Peces del mes en el Museu d'Història de Manacor*, Museu d'Història de Manacor, Manacor, p. 38.
- Riera Rullan, M., "Late Roman Amphora 1 (LRA1)" a Salas, M. (coord.), *Peces del mes en el Museu d'Història de Manacor*, Museu d'Història de Manacor, Manacor, p. 14.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Martínez, A.; Riera Rullan, M.; Pucho, J. M., "El Projecte d'actuació arqueològica de la cova del Molí d'en Gaspar de ses Cases Noves de Sineu (Mallorca): la campanya d'excavació de 2014", en el marc de les *VII Jornades d'Arqueologia de les Illes Balears*, organitzades per la Secció d'arqueologia del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears, del 30 de setembre al 2 d'octubre, Maó.

- Comunicació de Riera Rullan, M.; Munar Llabrés, S.; Martín Menéndez, A. , “Estudi dels materials ceràmics d’època antiga trobats a Portocristo (Manacor – Mallorca), durant la campanya de prospeccions i sondejos subaquàtics de 2012”, en el marc de les *VII Jornades d’Arqueologia de les Illes Balears*.
- Comunicació de Román Punzón, J.; Rivas Antequera, M.J.; Vallori Márquez, B.; Riera Rullan, M., “Projecte d’actuació arqueològica de la Cova del Molí d’en Gaspar de ses Cases Noves de Sineu: campanya de 2015. Aproximación a la estructura del poblamiento de época romana, tardoantigua y medieval islámica del término municipal de Sineu (Mallorca)”, en el marc de les *VII Jornades d’Arqueologia de les Illes Balears*.
- Conferència de Riera Rullan, M., “Frades i francesos a l’illa de Cabrera”, en el marc del *Cicle de conferències 3-4-20*, organitzat per l’Ajuntament de Santa Eulària des Riu, el 28 d’abril, Santa Eulària des Riu (Eivissa).
- Pòster de Riera Rullan, M., “Materiales cerámicos del Mediterráneo Oriental de los siglos V a VII d. C. encontrados en la isla de Cabrera (Islas Baleares): ánforas, vajilla fina, utensilios para cocinar y ungüentarios”, en el marc del *Congreso Internacional de Cerámicas Altomedievales en Hispania y su entorno (entre los siglos V-VIII d. C.)*, organitzat per l’Asociación Científico-Cultural Zamora Protohistórica i la USal, de l’1 al 3 de juny, Zamora.

Activitat de difusió i transferència

- 04/10/2016: Comissariat d’exposició de Riera Frau, M. M.; Riera Rullan, M., “El monestir de Cabrera. Segles V a VIII dC”, organitzada pel Museu d’Història de la Ciutat del Castell de Bellver, el Ministerio de agricultura, alimentación y medio ambiente i la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears, del 4 al 30 d’octubre, Sa Petrolera.

Docència

- Professor del *Curs per a professorat de primària i secundària De Didàctica i Arqueologia de les Balears*, organitzat pel Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears. Secció d’arqueologia, Palma.
- Professor del curs *El cristianisme tardoantic a la Tarraconense (Catalunya, Llevant peninsular i Illes Balears)*, en el marc del Màster en Història i Patrimoni Cultural de l’Església, de la Facultat d’Història de l’Església Antoni Gaudí.

Altres

- *Coordinador científic* de les *VII Jornades d’Arqueologia de les Illes Balears*, organitzades per la Secció d’arqueologia del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears, del 30 de setembre al 2 d’octubre, Maó.
- Membre del comitè organitzador de les *VII Jornades d’Arqueologia de les Illes Balears*, organitzades per la Secció d’arqueologia del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears, del 30 de setembre al 2 d’octubre, Maó.
- *Coordinador del Curs per a professorat de primària i secundària De Didàctica i Arqueologia de les Balears*, organitzat pel Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears. Secció d’arqueologia, Palma.

Roig Pérez, Josep Francesc
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- El port de Tarraco a la desembocadura del riu Francolí (segles VII-VIII). IP: Josep M. Macias.
- Parámetros analíticos-evolutivos de las técnicas constructivas del noreste de la Tarraconense en época tardoantigua: homogeneización, criterios de representación y calibración. IP: Josep M. Macias i Josep M. Toldrà (URV).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Díaz, M.; Roig, J. F., “El jaciment de la Devesa (El Vendrell): un exemple d'explotació agrícola al Baix Penedès (ager Tarraconensis)”, *Revista d'Arqueologia de Ponent*, 26, p. 205-229. Carhus+B / 3.9 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Díaz, M.; Roig, J. F., “Els edificis portuaris tardoantics de l'àrea fluvial de Tarraco i les seves tècniques constructives”, *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, 12, p. 78-92.

Articles en actes de congrés

- Roig, J. F., “Las ánforas tipo Dressel 2 y Dressel 2-4 evolucionadas del alfar del Vila-sec (Alcover, Tarragona)” a Járrega, R.; Berni, P. (ed.), *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo* (Tarragona, del 10 al 13 de desembre de 2014), Monografías Ex Officina Hispana III, ICAC, SECAH, Tarragona, p. 199-212.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Roig, J. F., “Las ánforas del alfar del Vila-sec (Alcover, Tarragona)”, en el marc de la *3ième Table-Ronde Internationale d'Aspiran. Quoi de neuf sur les ateliers d'amphores à vin de Gaule Narbonnaise & de Tarraconaise?*, organitzada

pel Labex Archimede-ANR-11-LBX-0032-01 Montpellier, del 24 al 25 de març, Aspiran (Herault, França).

- Comunicació de Roig, J. F.; Menchon, J.; Teixell, I., “Resultats preliminars de les excavacions de la grada del circ al carrer Ferrers (any 2016)”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l’ICAC, l’Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.

Romaní Sala, Núria
 Investigador postdoctoral adscrit (R2)
 Equip de recerca: Poblament i territori en època romana

Projectes de recerca

- Estudi de la muralla nord del recinte fortificat de Iesso. IP: Josep Guitart (UAB-ICAC), Joaquim Pera (UAB) i Esther Rodrigo.
- Recerca arqueològica a Iesso (Guissona). IP: Josep Guitart (UAB-ICAC), Joaquim Pera (UAB) i Esther Rodrigo.
- Implantació i model de ciutat del conuentus Tarraconensis. Els jaciments arqueològics de Iesso (Guissona), Can Tacó-Turó d'en Roina/Mons Observans (Montmeló-Montornès del Vallès) i Iulia Libica (Llívia). IP: Josep Guitart (UAB-ICAC).
- La conquesta romana a la Catalunya interior: l'exemple de Puig Castellar (Biosca). IP: Esther Rodrigo, Cèsar Carreras (UAB) i Joaquim Pera (UAB).
- *Conventus Tarraconensis*: una nueva perspectiva arqueológica de redes de vías, ciudades y villas. Un prototipo para la TIR-FOR online. IP: Marta Prevosti.

Publicacions

Capítols de llibre

- Pera, J.; Carreras, C.; Romaní, N.; Rodrigo, E.; Padrós, N.; de Solà, G., “El proceso de implantación territorial romana en el NE de la Provincia Citerior en el siglo II a.C.” a Pera, J.; Vidal, J. (ed.), *Fortificaciones y Control del Territorio en la Hispania Republicana*, Libros Pórtico, Zaragoza, p. 167-205.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Acero, J.; Romaní, N., “La red de saneamiento de las ciudades hispanas en época bajoimperial y tardoantigua: transformación y abandono”, en el marc de *V Coloquio Internacional 'Nuevas Perspectivas sobre la Antigüedad Tardía'. La pérdida de las Hispanias. Ideología, poder y conflicto*, organitzat per la UNED, la UCM, el DAI Madrid, el Grupo de Investigación ‘Romanitas Principum’ (MINECO FFI 2013-

41327-P), la UNav, el MNAT i el Monasterio de Monsalud y Ciudad Romana de Ercavica, del 3 al 6 de febrer, Madrid.

- Ponència de Prevosti, M.; Romaní, N.; Padrós, N., “A new methodology for the cartography of the Roman World”, en el marc de la Jornada *Catalunya i les noves tendències en cartografia històrica*, organitzada per l’ICAC i la Societat Catalana d’Estudis Històrics i el Centre d’Història Contemporània, el 3 d’octubre, Barcelona.
- Pòster de Cortés, A.; Prevosti, M.; Romaní, N.; de Soto, P.; Padrós, N.; Guitart, J., “TIR-FOR”, en el marc de *2nd International Linked Pasts Symposium*, organitzat per Pelagios Commons, la LINHD-UNED, del 15 a 16 de desembre, Madrid.
- Pòster de Pera, J.; Rodrigo, E.; Romaní, N.; Carreras, C.; de Solà, G.; Guitart, J.; Padrós, N., “Puig Castellar (Biosca, Lérida): una fortificación republicana del 180 al 120 a.C”, en el marc del *Congreso Internacional de Arqueología. Cultura material romana en la Hispania Republican: Contextos privilegiados y estados de la cuestión*, organitzat per la UA, l’Ayuntamiento de Lezuza i la Diputación de Albacete, del 22 al 24 d’abril, Lezuza.

Docència

- Professora del *X Curs d’Arqueologia de Iesso*, organitzat per la UAB, el Patronat d’Arqueologia de Guissona i l’ICAC, del 4 al 15 de juliol, Guissona.
- Professora de les assignatures *Arqueologia Hispànica* i *Arqueologia Romana*, del Grau d’Arqueologia de la UAB.

Altres

- *Peer-reviewer* de la revista *Cuadernos de Arqueología* de la UNav.
- Coordinadora científica de la Jornada *Catalunya i les noves tendències en cartografia històrica*, organitzada per l’ICAC i la Societat Catalana d’Estudis Històrics i el Centre d’Història Contemporània, el 3 d’octubre, Barcelona.

Soler Huertas, Begoña

Investigadora postdoctoral adscrita (R2)

Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Publicacions

Capítols de llibre

- Soler Huertas, B., “Siglas y signos lapidarios en época romana. Una aproximación a su problemática” a Inglese, C.; Pizzo, A. (ed.), *I tracciati di cantiere. Disegni esecutivi per la trasmissione e diffusione delle conoscenze tecniche*, Gangemi editore, Roma, p. 127-152.

Activitats

Activitat científica

- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “ Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universit  de Bordeaux, la UNED, la UA i l’ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.
- *Comunicació* de Noguera, J. A.; Ruiz, L.; Soler, B., “La villa adrianea de Los Torrejones y su programa decorativo”, en el marc de *Seminario internacional Adriano y su tiempo en Hispania*, organitzat per la Universidad Internacional del Mar, del 21 al 23 de abril, Yecla (Murcia).
- Ponència de Antolinos, J. A.; Noguera, J. M.; Soler, B., “Canteras romanas del sureste peninsular. Producción y aprovisionamiento de materiales constructivos y ornamentales en la región de murcia”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*.
- *Comunicació* de Noguera, J. M.; Soler, B.; Ruiz, I., “La villa de Los Torrejones (Yecla, Murcia): materiales de su programa arquitectónico y decorativo”, en el marc del Seminario Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración*

del espacio en época romana, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.

- Comunicació de Soler Huertas, B., “La configuración del espacio público en la Carthago Nova altoimperial. El travertino rojo como soporte epigráfico”, en el marc del Seminari Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*.
- Comunicació de Murciano, J. M.; Sabio, R.; Soler, B., “Elementos y tipos en el mobiliario marmóreo de Augusta Emerita. La colección del Museo Nacional de Arte Romano de Mérida”, en el marc de la *VII Reunión de Escultura Romana en Hispania*, organitzada per la UCo, del 5 al 8 d'octubre, Còrdova.

Docència

- Professora de l'assignatura *Introducción a la caracterización petrogràfica y geoquímica de las rocas*, del Màster Universitari en Historia y Patrimonio Histórico de la Universidad de Murcia.

Vinci, Maria Serena

Investigadora postdoctoral adscrita (R2)

Equip de recerca: Seminari de topografia Antiga (SETOPANT)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Ottati, A.; Vinci, S., “Alcune considerazioni su una produzione di mortai a Tarragona in epoca romana imperiale / Some remarks on mortoria production in Tarragona in Roman Imperial Age”, *Zephyrus*, LXXVIII, p. 151-172. SCOPUS, Carhus+B / 10.0 (ICDS).

Activitats

Activitat científica

- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “ Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universit  de Bordeaux, la UNED, la UA i l’ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.

Investigadors predoctorals adscrits (R1)

Artina, Anna

Investigadora predoctoral adscrita (R1)

Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Activitats

Activitat científica

- Participació de Mesa, A.; Gorostidi, D.; Lapuente, P.; H. Royo; Rodà, I.; Vinci, S.; Artina, A.; López, J.; Soler, B., a la taula rodona “Cronología: de la explotación al uso”, en el marc del *Coloquio internacional Canteras antiguas de la península Ibérica*, organitzat per la Casa de Velázquez, la Universitè de Bordeaux, la UNED, la UA i l'ICAC, del 8 al 9 de febrer, Madrid.
- Participació de Artina, A., “La cantera del elies (roda de Berà,) proyecto sobre las canteras de Ibiza”, en el marc *del I Seminario d'Arqueometria i Epigrafia* dins del Màster en Arqueologia Clàssica (URV-UAB-ICAC), organitzat per l'ICAC i la URV, l'11 d'abril, Tarragona.

Bertral Arias, Anna
 Investigadora predoctoral adscrita (R1)
 Equip de recerca: Arqueologia del Paisatge (GIAP)

Projectes de recerca

- Interaccions llano-muntanya en el NE peninsular: ocupació y dinàmica del territori en el llano del Empordà y en los Pirineos orientales a partir de la Arqueologia del Paisaje. IP: Josep M. Palet.

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Bertral, A.; Belarte, M. C., “Arqueòlegs i restauradors en arqueologia protohistòrica. Un equip necessari per a l'estudi i conservació del patrimoni arqueològic”, en el marc de *II Seminari Internacional La conservació i restauració en l'arqueologia: una eina per a la recerca i la divulgació*, organitzat per l'ICAC, el 2 de desembre, Tarragona.
- Pòster de Bertral, A.; Belarte, M. C.; Noguera, J., “Archaeologists and conservator/restorers: a teamwork needed for the study and conservation of archaeological heritage. The example of an Iberian funerary urn”, en el marc de la *Youth in Conservation of Cultural Heritage 2016*, organitzada per l'Institut de Geociències, el CSIC, la UCM i el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, del 20 al 23 de setembre, Madrid.

Altres

- Coordinadora amb Belarte, M. C.; Palet, J. M., del *II Seminari Internacional. La conservació i restauració en l'arqueologia: una eina per a la recerca i la divulgació*, organitzat per l'ICAC, 2 de desembre, Tarragona.

Blay Boquera, Meritxell
 Investigadora predoctoral adscrita (R1)
 Equip de recerca: Mediterrània oriental grecoromana

Projectes de recerca

- ARREL: Aplicació de jocs seriosos en entorns col·laboratius per la transmissió del patrimoni cultural de Catalunya. IP: Josep M. Macias i Juan J. Ramos (UAB).
- Iberia Graeca – En-Grècia’t!. IP: Xavier Aquilué (Iberia Graeca) i Jesús Carruesco (URV-ICAC).

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Blay, M., “Nous reptes per a l’Aplec”, *Auriga*, 79, p. 29-30. Carhus+D / 3.9 (ICDS).

Altres

- Organitzadora de la “VI Passejada arqueològica: el teatre romà de Tàrraco”, en el marc de la *XVIII edició del Festival romà de Tarragona. Tarraco Viva*, organitzada per l’Ajuntament de Tarragona, del 15 al 29 de maig, Tarragona.
- Presidenta de l’Associació de Professorat de Llengües Clàssiques de Catalunya (APLEC).

Camuña Pardo, David
Investigador predoctoral adscrit (R1)
Equip de recerca: Arqueologia Protohistòrica

Projectes de recerca

- Caracterización de los asentamientos urbanos en la costa de la Iberia septentrional (Siglos VI-III a.C.): teledetección, documentación y restitución de estructuras constructivas. IP: M. Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Camuña, D., “Los kalathoi ibéricos: funcionalidad, contenido y simbolismo. El ejemplo de la Cesetania”, en el marc del *III Congreso Internacional de Jóvenes Investigadores del Mundo Antiguo (CIJIMA)*, organitzat pel Centro de Estudios del Próximo Oriente y la Antigüedad Tardía de la UM, del 7 al 8 d’abril, Múrcia.

Ruiz Rodríguez, Julio César
 Investigador predoctoral adscrit (R1)
 Equip de recerca: Arqueometria i Produccions Artístiques (ArPA)

Projectes de recerca

- *Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis. IP: Diana Gorostidi.

Publicacions

Articles en altres revistes

- Ruiz Rodríguez, J. C., “El uso del mármol lunense en la epigrafía de ámbito público. El caso de Tarraco en época altoimperial (siglos I y II n.e.)”, *Cuadernos de Arqueología de la UNav*, 24, p. 103-120.

Activitats

Activitat científica

- Conferència de Gorostidi, D.; Feliu, H.; Ruiz Rodríguez, J. C., “Los pedestales de los flamines provinciales de Tarraco: propuestas para su seriación tipológica”, en el marc del Seminari Internacional *El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio en época romana*, organitzat per l'ICAC, l'AGAUR i el MINECO del 3 al 4 de novembre, Tarragona.
- Conferència de Gorostidi, D.; Ruiz Rodríguez, J. C., “La inscripción monumental del circo de Tarraco: primera hipótesis reconstructiva”, en el marc del *III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l'ICAC, l'Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.

Teixell Navarro, Imma
 Investigadora predoctoral adscrita (R1)
 Equip de recerca: Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana

Projectes de recerca

- ARREL: Aplicació de jocs seriosos en entorns col·laboratius per la transmissió del patrimoni cultural de Catalunya. IP: Josep M. Macias i Juan J. Ramos (UAB).
- El port de Tarraco a la desembocadura del riu Francolí (segles VII-VIII). IP: Josep M. Macias.
- Excavacions a la basílica paleocristiana de Sant Fructuós (Tarragona). IP: Josep M. Macias, Andreu Muñoz (MBT-ICAC) i Imma Teixell (Ajuntament de Tarragona-ICAC).
- Projecte de recerca arqueològica al recinte de culte de la seu del Concilium Prouinciaie Hispaniae Citerioris. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior). IP: Josep M. Macias.
- Estudi arquitectònic del circ romà de Tarragona, sector Pretori. IP: Josep M. Macias, Pau de Solà-Morales (URV), Josep M. Toldrà (URV) i Josep M. Puche.

Publicacions

Articles en revistes indexades

- Vilà, J.; Teixell, I.; Brull, C., “Noves dades sobre el circ romà de Tarragona. Intervenció arqueològica al carrer de l'Enrajolat”, *Tribuna d'Arqueologia 2012-2013*, p. 69-85. Carhus+D / 4.0 (ICDS).

Articles en altres revistes

- Toldrà, J. M.; Teixell, I.; Solà-Morales, P.; Costa, A.; Casals, R., “The demolition of the restaurant inside Queen's Fort of Tarragona (Spain)”, *International Journal of Heritage and Sustainable Development*, Vol. 4, No. 1, 2015, p. 173-181.

Capítols de llibre

- Teixell, I., “Apèndix 2: la intervenció arqueològica dels anys 2005-2006 [al castell dels comtes de Prades a Falset]” a Coejo, A. (ed.), *L'infant Pere d'Aragó i d'Anjou “Molt graciós e savi senyor”*, Les Nostres Arrels, Cossetània Edicions, Valls, p. 203-205.

- Teixell, I.; Macias, J. M.; Muñoz, A., “Tres projectes d’investigació arqueològica al servei de la ciutadania” a Díaz-Andreu, M.; Pastor, A.; Ruiz, A. (coord.), *Arqueología y comunidad. El valor social del patrimonio arqueológico en el siglo XXI*, JAS Arqueología, Madrid, p. 209-223.
- Macias, J. M.; Muñoz, A.; Teixell, I., “La sala de l’exedra romana del Museu Diocesà de Tarragona”, *Església de Tarragona*, 295, Tarragona, 27-29.

Articles en actes de congrés

- Teixell, I., “La colección numismática del Museo Bíblico Tarraconense” a Grañeda, P. (ed.), *Actes del XV Congreso Nacional de Numismática. Patrimonio numismático y museo* (Madrid, del 28 al 30 d’octubre de 2014), RCM-FNMT, Madrid, p. 285-306.

Activitats

Activitat científica

- Comunicació de Díaz, M.; Piñol, L.; Teixell, I., “aproximació a les fases tardanes del circ romà de Tàrraco: l’amortització dels accessos a la summa cavea de la graderia septentrional”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*, organitzat per la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració de l’ICAC, l’Arquebisbat de Tarragona, el MHT, el MNAT, la RSAT, els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la URV, del 16 al 19 de novembre, Tarragona.
- Comunicació de Díaz, M.; Piñol, L.; Teixell, I., “Materials i tècniques constructives emprades en l’edificació del circ de Tàrraco”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*.
- Comunicació de Roig, J. F.; Menchon, J.; Teixell, I., “Resultats preliminars de les excavacions de la grada del circ al carrer Ferrers (any 2016)”, en el marc del *III Congrés internacional d’Arqueologia i Món Antic. Tarraco Biennial*.

Activitat de difusió i transferència

- 03/12/2016: Visita guiada de Macias, J. M., Muñoz, A., Teixell, I., “Jornada de portes obertes a la Sala de l’Exedra Romana de la Catedral de Tarragona – Museu Diocesà”, organitzada per l’ICAC i el MBT, Tarragona.

Serveis científicotècnics

Centre de documentació i biblioteca

El Centre de documentació i biblioteca de l'ICAC disposa d'un fons documental integrat per monografies, publicacions periòdiques, materials audiovisuals i bases de dades. Aquest fons ofereix també dues col·leccions úniques, el llegat del Dr. Pere de Palol, i la biblioteca i el llegat fotogràfic del Dr. Gustav A. Gamer.

Biblioteca de l'Institut.

Objectius

- Donar suport bibliogràfic a les diferents línies de recerca i ser un punt de referència per als investigadors.
- Gestionar i mantenir l'arxiu documental intern de l'Institut.
- Custodiar la informació científica generada pels investigadors.
- Custodiar els llegats bibliogràfics.
- Cooperar amb altres biblioteques de centres especialitats en arqueologia i establir sistemes d'intercanvi bibliogràfic.
- Difondre les publicacions entre els principals distribuïdors nacionals i internacionals.

Activitats

El **fons documental** el conformen **24.277** ítems, dels quals **322** han arribat durant l'any 2016.

Quant al **préstec**, durant el 2016 s'han realitzat **291** transaccions, un **63%** de les quals són peticions externes.

L'**arxiu històrico-administratiu** de l'Institut ha incrementat en un **9%** el nombre de documents, arribant als **29.431**.

L'Ajuntament d'Agullana i la Diputació de Girona van crear la **Beca de difusió de la figura del Dr. Palol** l'any 2013. Aquesta iniciativa ha permès l'ICAC difondre el fons del Dr. Palol d'una forma més àmplia i diversa. Ester Arché i Salellas, guanyadora de la I Beca, ha estat preparant al llarg de 2016 el seu treball, publicat a principis de l'any 2017. Soraya Belmonte Puertas, guanyadora de la II Beca, ha centrat el seu estudi en la família del Dr. Palol i la seva etapa gironina, consultant l'any 2016 **1.970** documents del fons i sol·licitant-ne la reproducció de **57**. A banda, altres investigadors han consultat materials referents al jaciment del Bovalar, a les pintures murals d'Empúries i sobre la relació epistolar del Dr. Palol amb els arqueòlegs Joan Maluquer de Motes, Jesús Carvallo i Joan Serra Vilaró. En total s'han consultat **2.353** documents i se n'ha sol·licitat la reproducció de **54**.

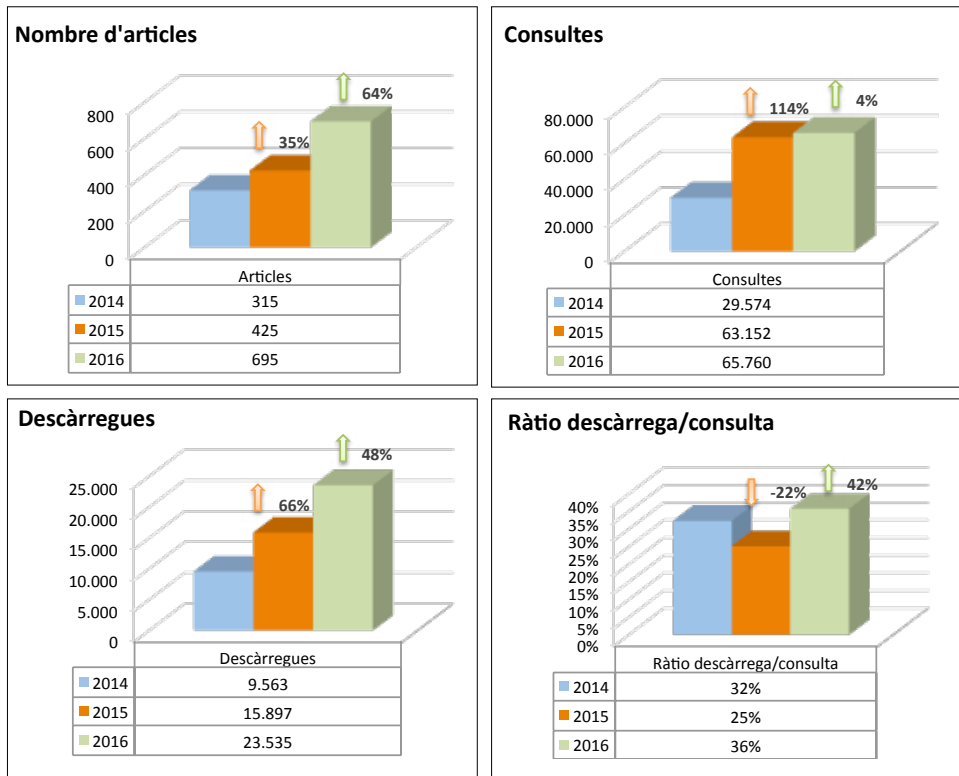
El 2016 s'han **intercanviat publicacions** amb **265** centres, fet que resulta fonamental per a incrementar el nostre fons bibliogràfic i augmentar la visibilitat de les nostres publicacions. La distribució total ha estat de **925** exemplars.

Accés obert, Recercat i el Portal de la Recerca de Catalunya

En la seva aposta per l'accés obert, l'Institut fa un pas més enllà, iniciant a finals de 2016 els contactes per incorporar l'ICAC al **Portal de la Recerca de Catalunya**, una plataforma pionera a l'Estat espanyol, que té per finalitat visualitzar i difondre des d'un lloc únic l'activitat investigadora que es duu a terme a Catalunya quant a investigadors, publicacions, grups i projectes de recerca. La incorporació serà efectiva al llarg de l'any 2017, sent l'ICAC un dels primers centres CERCA, presents al Portal.

Passats tres anys de la incorporació de l'Institut a **Recercat**, les dades són força positives. L'ICAC s'ha convertit en el 1r centre CERCA en nombre de documents, amb un total de **695**, i tant les dades de consultes com de descàrregues continuen en augment. El 2016 s'han rebut **65.760 consultes** i **23.535 descàrregues**, aconseguint una **ràtio** de descàrrega per consulta del **36%**.

Evolució de l'ICAC a Recercat 2014-2016

Unitat de Documentació Gràfica (UDG)

La documentació gràfica, entesa com la representació del fet arqueològic, independentment del format (dibuix o fotografia) o de la tècnica utilitzada, és un instrument bàsic per a la documentació de jaciments, monuments i materials arqueològics.

L'aparició de les noves aplicacions infogràfiques i de captura massiva de dades ha permès una especialització tècnica i un desenvolupament teòric i metodològic que la UDG ha anat aplicant a l'arqueologia, i és per això que la seva feina s'estructura en tres grans àrees: suport a la recerca, recerca i innovació, i docència.

Objectius

L'objectiu primari és el de cobrir les necessitats sobre documentació gràfica que es puguin generar dins l'ICAC i oferir, en segon lloc, aquests serveis a tercers.

De forma paral·lela s'estudien noves metodologies de treball i s'analitzen els diferents avenços tecnològics tant per millorar la productivitat i la qualitat de la feina feta com per explorar nous productes i serveis que serveixin per donar-li un valor afegit.

Una darrera línia d'investigació és l'aprofitament científic que es pot extreure dels productes gràfics generats: com aprofitar-los i saber-ne llegir la informació conceptual que contenen.

Activitats

Durant l'any 2016, la UDG ha treballat tant a Catalunya com a Aragó, Balears, València i Itàlia, i ha seguit col·laborant i oferint els seus serveis tant a diferents projectes vinculats a l'ICAC, com a d'altres institucions, empreses i particulars.

Entre les feines realitzades cal destacar dos encàrrecs de diferents administracions públiques:

La de la **Generalitat de Catalunya** a través de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural, que va encomanar a la UDG la documentació gràfica tridimensional i la realització del model 3D de la vil·la Romana dels Munts.

La del **Ministero dei beni e delle attività culturali e del turismo** del govern d'Itàlia, que va encomanar la continuació de la documentació gràfica i estudi arquitectònic de l'aqüeducte Celimontano, a Roma, en el seu tram de la via di S. Stefano Rotondo. Aquesta feina és un nou encàrrec que continua el ja realitzat l'any 2015. La UDG a Roma, durant el 2016, ha executat la primera fase de la documentació integral i estudi arquitectònic del Port Fluvial del Testaccio, que respon a un altre encàrrec del Ministeri italià.

A Aragó s'ha realitzat la topografia del poblat ibèric de Sant Antoni de Calaceit; a València s'ha responsabilitzat de la documentació gràfica de les excavacions de València la Vella, a Riba-roja del Túria; i a Balears s'ha continuat treballant a la basílica paleocristiana de Son Peretó i al jaciment de l'illa de Cabrera (Mallorca).

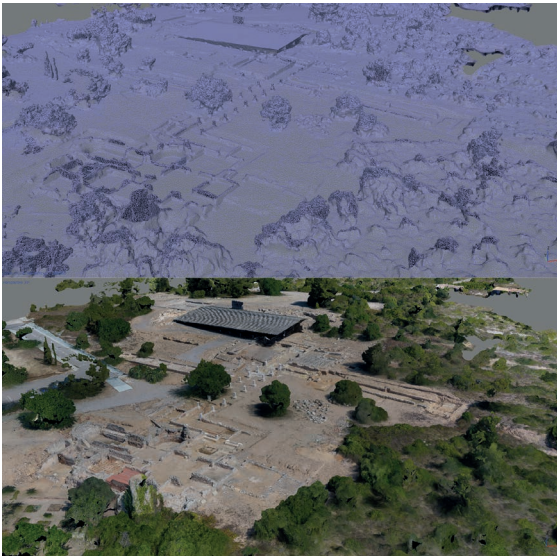
Pel que fa a docència ha continuat col·laborant amb l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura (ETSA) de la URV en l'assignatura *Representació i restauració virtual. Patrimoni i ciutat*, i ha impartit el seminari d'especialització en patrimoni arquitectònic *Tècniques de representació a partir de núvols de punts – 3D Reshaper*.

S'ha continuat la col·laboració amb el Departament de Ciències de l'Antiguitat de la UAB, en concret en els projectes de Iesso (Guissona, la Segarra) i de Puig Castellar (Biosca, la Segarra).

També s'ha continuat amb la col·laboració amb l'empresa Leica-Geosystems, líder europeu de sistemes de topografia i captura de dades, testant i valorant els seus productes. Cal destacar l'experiència realitzada amb la Back-Pack, el primer sistema Mobile Mapping personal que es comercialitza, que ha estat la primera en tot l'Estat espanyol.

S'ha de destacar, també, la coorganització de la I Jornada de dibuix i Arqueologia. ARQGraphos, amb l'Associació d'Arqueòlegs de Catalunya i la col·laboració del Museu d'Arqueologia de Catalunya, celebrada el 30 de juny. Aquesta és la primera trobada de reflexió sobre la situació actual del dibuix arqueològic i de tot el que l'envolta.

Pel que fa a divulgació cal esmentar la realització i publicació en el canal Youtube de l'ICAC de dos vídeos sobre les aportacions metodològiques que realitza la UDG dins el món de la documentació gràfica: *Escàner 3D del centre històric de Tarragona* i *3D Esglésies Sant Pere de Terrassa*.

Vista del model 3D de la vil·la de l'estat actual de la Vil·la dels Munts (Altafulla).

Documentant el subsòl del port romà del Testaccio (Roma).

Unitat d'Estudis Arqueomètrics (UEA)

L'arqueometria es basa en l'aplicació de les tècniques analítiques pròpies d'altres disciplines científiques (geologia, química, física, biologia, etc.) a l'estudi del patrimoni. Els últims anys ha anat agafant importància en el conjunt de la recerca arqueològica del nostre país. Actualment, els estudis arqueomètrics són imprescindibles per obtenir un tipus de dades que amplien de forma significativa la informació històrica que proporcionen els materials arqueològics. La caracterització de materials inorgànics ha estat un dels pioners, ja que aquests materials, sobretot ceràmics però també lapidis i metàl·lics, són els que més sovint perviuen en el registre arqueològic o com a suport de produccions artístiques.

L'actuació de la UEA es divideix en tres grans àrees: suport a la recerca, recerca i innovació, i docència.

Objectius

El suport a la recerca és l'objectiu principal de la UEA, i s'orienta a donar suport als arqueòlegs i oferir els seus serveis a institucions públiques, d'aquí i estrangeres, i a empreses privades relacionades amb la gestió del patrimoni, l'arqueologia o la restauració.

Paral·lelament, la Unitat du a terme projectes d'investigació relacionats amb el seu àmbit, i que proporcionen un coneixement millor dels materials inorgànics utilitzats en l'antiguitat. També treballa en l'optimització de les tècniques analítiques en la seva aplicació a materials arqueològics, i en l'experimentació de noves tècniques per valorar-ne la utilitat i rendibilitat arqueomètrica.

La Unitat participa en la docència avançada de manera habitual en el Màster en Arqueologia Clàssica (UAB-URV-ICAC) i també organitza, periòdicament, cursos especialitzats relacionats amb les tècniques arqueomètriques.

Activitats

En 2016 la UEA s'ha integrat dins del nou projecte de recerca de R+D+i "*Officinae lapidariae Tarraconenses*. Canteras, talleres y producciones artísticas en piedra de la Provincia Tarraconensis", dirigit per la Dra. D. Gorostidi (URV-ICAC), i ha col·laborat amb projectes de l'ICAC i amb equips de recerca d'altres institucions i universitats.

- Estudi fotogràfic i macroscòpic de suports epigràfics a Tarragona (MNAT), València (Centre Arqueològic de l'Almoina), Barcelona (magatzems del MUHBA) i Terrassa (Conjunt de les esglésies de Sant Pere), per encàrrec de la Dra. D. Gorostidi (ICAC-URV) amb la col·laboració de J. Ruiz y H. Feliu: mostreig de la pedrera de Louvie-Soubiron (Nova Aquitània, França) per completar el conjunt de mostres de referència de la UEA.
- La UEA ha treballat amb l'equip d'investigació "Arqueometria i Produccions Artístiques", en què la Dra. I. Rodà n'és la responsable (Grup de recerca MIRMED-GIAC): anàlisi petrogràfica de 6 mostres de reintegracions de peces dipositades al Museu d'Arqueologia de Catalunya-MAC, per encàrrec de la Dra. M. Claveria (UAB). Actualització analítica dels retrats imperials del MNAT (Tarragona).

- Projecte de recerca arqueològica al “Conjunt de les esglésies de Sant Pere de Terrassa. Vallès Occidental. Antiga Ègara”, dirigit pel Dr. J. M. Macias (ICAC): anàlisi de morters i materials lapidis en el complex episcopal de Terrassa (Barcelona).
- Projecte de recerca arqueològica al “Recinte de culte de la seu del *Concilium Prouvinciae Hispaniae Citerioris*. Tarragona (Tarragonès). (Tarraco, Hispània Citerior)”, dirigit pel Dr. J. M. Macias (ICAC): anàlisi de materials lapidis de Sant Fructuós i la Catedral de Tarragona (Tarragona).
- Projecte de recerca “Formes d’ocupació del territori i evolució del poblament a la Cessetània occidental durant la protohistòria (Ier mil·lenni aC)”, dirigit per la Dra. C. Belarte (ICREA-ICAC) i el Dr. J. Canela (ICAC), en col·laboració amb P. Loza C. Araujo i M. Marro (ICFO): prova de viabilitat a l’anàlisi EDX de denes de vidre y pedra. [En curs]
- Projecte de recerca “Graver dans le Marbre: Routes et Origine des Marbres Antiques d’Aquitaine et d’Espagne-ROMAE”, dirigit per la Dra. A. Gutiérrez (IRAMAT-CRP2A): anàlisi de mostres de referència de diverses pedreres gallegues i anàlisi de mostres arqueològiques per contrastar la seva procedència. [En curs]
- Projecte de recerca de R+D+i “Marmora Hispaniae. Explotación, uso y difusión de la caliza de Espejón en la Hispania romana”, dirigit per la Dra. Virginia García-Entero (UNED): anàlisi de mostres de referència de les pedreres d’Espejón i anàlisi de 7 mostres arqueològiques per contrastar la seva procedència. [En curs]

La Unitat ha participat en diverses reunions científiques amb un total de 8 intervencions:

- Coloquio internacional. Canteras antiguas de la península Ibérica. Mesa redonda: Cronología: de la explotación al uso (Madrid).
- Recontres de l’Archéologie en partenariat avec ARKAM (Narbona, França).
- VIII Reunión de Escultura Romana en Hispania (Córdoba-Baena).
- Seminari internacional. El uso de los materiales lapideos en la configuración del espacio en época romana (Tarragona).

La Unitat també ha impartit aquestes sessions de cursos:

- Cursos en el marc del Màster en Història i Patrimoni Cultural de l’Església (Facultat d’Història de l’Església Antoni Gaudí): “El cristianisme tardoantic a la Tarraconense (Catalunya, Llevant peninsular i Illes Balears) en el marc de la Hispània romana i visigòtica (segles III-VIII)” (I. Rodà).

La UEA ha realitzat o ha iniciat l’estudi per els següents informes per a tercers:

- Anàlisi d’un conjunt de 37 mostres de fragments escultòrics procedents de viles de l’entorn de Antequera, per encàrrec del Dr. J. Beltrán (Universidad de Sevilla).
- Anàlisi d’un conjunt de 7 mostres de fragments escultòrics procedents de Malaca, per encàrrec del Dr. J. Beltrán y P. Oliva (Universidad de Sevilla).
- Anàlisi d’un conjunt de 5 mostres de fragments escultòrics procedents del jaciment de *Lucentum*, per encàrrec de la Dra. B. Soler (Universidad de Murcia)
- Anàlisi de 2 mostres de tesselles elaborades en materials lapidis trobats en diversos contextos estratigràfics durant les campanyes de 2014 del jaciment de Puig Castellar (Biosca), per encàrrec del Dr. J. Pera (UAB).
- Anàlisi una mostra de marbre presa d’un epígraf trobat al jaciment romà de Valeria (Las Valeras, Conca), per encàrrec del Dr. Edmondson (York University) i H. Gimeno (Centro CIL II, Universidad de Alcalá).

- Anàlisi de 12 mostres lítiques d'un conjunt de peces trobades al jaciment romà de la Villa de Noheda (Villar de Domingo García, Cuenca), per encàrrec del Dr. M. A. Valero.
- Anàlisi de 10 mostres lítiques de diverses procedències dipositades al Museu Arqueològic Nacional-MAN (Madrid), per encàrrec del Dr. S. Vidal (MAN).
- Anàlisi de 3 mostres de marbre d'un conjunt escultòric trobat en el jaciment romà de Torrejones (Yecla, Múrcia), per encàrrec del Dr. J. M. Noguera (Universidad de Murcia).
- Anàlisi de 2 mostres de marbre trobades al jaciment romà de Pilar de la Legua (Almadén, Ciutat Real), per encàrrec de la Dra. M. Zarzalejos (UNED).
- Anàlisi de 4 tesselles i 15 mostres de morter trobades al jaciment romà de la Villa de Noheda (Villar de Domingo García, Cuenca), per encàrrec del Dr. M. A. Valero. [En curs]
- Anàlisi de 12 mostres de morters i pigments trobats en els jaciments romans de *Caesaraugusta* y *Bílbilis* (Saragossa), per encàrrec de la Dra. C. Guiral (UNED). [En curs]

Marbre bandejat de la pedrera de Louvie-Soubiron (Nova Aquitània, França).

Mostreig de pedestals trobats a Barcino (MUHBA).

Formació avançada

Màster en Arqueologia Clàssica

L'objectiu del màster és oferir als estudiants una formació metodològica i específica en les principals línies de recerca en arqueologia protohistòrica, grecoromana i de l'antiguitat tardana; centrades en els estudis de les societats mediterrànies antigues. Aquest màster té una càrrega de 90 crèdits ECTS i és organitzat per la UAB, la URV i l'ICAC.

El curs 2015-2016 va iniciar la formació amb una tercera promoció d'estudiants i al finalitzar-se, la Comissió de coordinació del Màster en Arqueologia Clàssica va avaluar 13 treballs de l'assignatura Treball de Fi de Màster (TFM).

Al curs 2016-2017 s'imparteix la quarta edició del pla d'estudis del Màster en Arqueologia Clàssica.

	Alumnes de 1r curs	Alumnes de 2n curs
2015-2016	13	17
2016-2017	12	15

Beques d'iniciació a la recerca (BIR)

Al 2016 l'ICAC ha concedit 8 beques d'iniciació a la recerca (BIR) a estudiants del Màster en Arqueologia Clàssica. L'objectiu d'aquestes beques és fomentar la seva formació avançada mitjançant la col·laboració en equips de recerca de l'ICAC i especialment reforçar la seva iniciació a la recerca a través del TFM. Les beques són pensades pels estudiants de 1r curs i són vigents fins a la presentació del TFM.

Doctorat en Arqueologia Clàssica i altres programes

La formació avançada té continuïtat en el Doctorat interuniversitari en Arqueologia Clàssica (URV-ICAC-UAB) coordinat per la URV. Els investigadors de l'ICAC, a més de dirigir tesis en el marc d'aquest programa en Arqueologia Clàssica, també en dirigeixen en el marc d'altres programes de doctorat aliens a l'Institut.

Tesis dirigides per investigadors de l'ICAC durant 2016	Tesis llegides	Tesis en curs	Total
Programa doctorat en Arqueologia Clàssica	4	22	26
Altres programes de doctorat	1	8	9
Total	5	30	35

Tesis doctorals llegides el 2016 dirigides per investigadors de l'ICAC

Nom i cognoms	Títol	Director/s
Victòria Cantarellas Sancho	Arquitectura i economia dels hàbitats rurals dels segles II-I aC a la Laietània	J. Guitart (UAB-ICAC) i P. Castanyer (MAC)
Ramon Ferré Anguix	D'Hibera a Dertosa. Ciutat i territori al baix Ebre entre els segles III a.n.E. i III d.n.E.	J. Diloli (URV) i R. Jàrrega (ICAC)
Carles Padrós Gómez	La implantació militar romana a Catalunya: caracterització d'espais militars al NE de la Citerior en època tardorepublicana (s. II-I a.n.E.)	J. Ruiz de Arbulo (URV-ICAC) i J. Principal (MAC)
Luciana Pocostales	Descripción y evolución de las fases de carbonato cálcico presentes en los enlucidos de cal en pasta pintados al fresco	I. Rodà (UAB-ICAC) i J. L. Prada (UAB-Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals)
Hernando Royo Plumed*	Mármoles de la Cordillera Pirenaica: afloramientos norpirenaicos y asociados al "Nappe des Marbres"	P. Lapuente (Unizar-ICAC)

*Tesi matriculada en un altre programa de doctorat aliè a l'Institut.

Tesis doctorals en curs dirigides per investigadors de l'ICAC

Nom i cognoms	Títol	Director/s
Amr Abdo	Alexandria in Classical Antiquity: A Topographical Reconstruction	C. Carreras (UAB) i J. Guitart (UAB-ICAC)
Raúl Aranda González	Explotación, usos y difusión de la caliza de Espejón durante la Antigüedad Tardía y la alta Edad Media en la península Ibérica	P. Lapuente (Unizar-ICAC) i V. García Entero (UNED)
Margaret Amundson	Comerç d'amfores romanes a l'illa de Menorca	J. Ruiz de Arbulo (URV-ICAC) i J. A. Remolà (URV-ICAC)
Julia Beltrán de Heredia*	La Basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor de Barcelona en el marco de la ciudad tardoantigua y altomedieval	F. Beltrán (Unizar), A. Puig (Ateneu Universitari Sant Pacià) i I. Rodà (UAB-ICAC)
Ricardo Blanco López	El pueblo peonio a través de las fuentes textuales: recogida y análisis crítico de las fuentes literarias y epigráficas griegas y romanas	J. Carruesco (URV-ICAC) i D. Gorostidi (URV-ICAC)

Cristiano Casà*	El vampiro romántico: El nacimiento de un mito moderno	J. Carruesco (URV-ICAC)
Dario Canino	Sintaxis del espacio de los complejos forenses de las ciudades de fundación romana en Italia y su influencia en el urbanismo de las fundaciones romanas en Hispania hasta época Julio-Claudia	J. Guitart (UAB-ICAC) i L. Migliorati (Sapienza-Università di Roma)
Dolors Codina	El món Funerari Bizantí a Egipte. El cas d'Oxirrinc	E. Subias (URV-ICAC)
Glòria Cot Reig*	<i>L'omphalos</i> i la dinàmica de l'espai a la Grècia arcaica	J. Carruesco (URV-ICAC), F. Hernández (UB) i P. Azara (UPC)
Xavier Gonzalo Arango	Dinàmiques en l'organització social i econòmica del territori de Tarragona en els segles VI-X	J. M. Macias (ICAC) i R. Martí (UAB)
Jordi Guàrdia Felip	Arqueologia urbana de <i>Iulia Libica</i>	J. Guitart (UAB-ICAC) i O. Olesti (UAB)
Román B. Hereter Pascual*	El comercio de las especias orientales desde la Antigüedad a las Cruzadas	R. Járrega (ICAC)
Julia Janicka	The Iconography of the Tyrrhenian Group	J. Carruesco (URV-ICAC)
Anne-Laure Grevey*	Objets et techniques. Aux origines de la métallurgie du fer en Méditerranée occidentale (IXe-VIIe s. av. n. è.): circulations, échanges et emprunts. Premiers résultats	E. Gailledrat (CNRS) i M. C. Belarte (ICREA-ICAC)
Ada Lasheras González	El suburbi portuari de <i>Tarraco</i> a l'Antiguitat tardana (segles III-VIII)	J. A. Remolà (MNAT-ICAC) i J. Ruiz de Arbulo (URV-ICAC)
Jesús Martínez Fernández	Dinámicas del poblamiento rural y del territorio en zonas del noroeste de la cuenca del Duero entre época romana y la Alta Edad Media a través de la arqueología del paisaje	J. M. Palet (ICAC) i E. Ariño (USAL)
Anna Moya Oller	La formació monacal a la <i>Tarraconense</i> (s. IV-VII). Una perspectiva arqueològica i historicosocial	J. Ruiz de Arbulo (URV-ICAC) i M. Pérez (ICAC)
Marta Nicolás Muelas	La iconografía del coro y el espacio público en la Grecia antigua	J. Carruesco (URV-ICAC)

Maria Núria Otero Herráiz	Estudi dels patrons de poblament a la llergècia occidental durant la protohistòria	C. Belarte (ICREA-ICAC) i I. Fiz (URV-ICAC)
Maria Jesús Ortega Pérez	Anàlisi territorial de l'Horta, el Camp de Túria i la Ribera (València): estudi arqueomorfològic, ocupació del territori i dinàmiques del paisatge a la Plana de València	J. M. Palet (ICAC) i H. A. Orenge (University of Cambridge)
Tania Polonio Alaminó	Geoarqueología y dinámica de paisajes culturales altimontanos: estudio micromorfológico, formas de ocupación y pastoralismo en los Pirineos orientales	J. M. Palet (ICAC) i M. Berguedà (SERP-UB)
Marc Prades Painous	Territori i paisatge a la Terra Alta durant la Protohistòria. Anàlisi dels models d'ocupació entre els segles VIII i I a.n.E	J. M. Palet (ICAC) i J. Diloli (URV)
Alessandro Ravotto*	La muralla de <i>Barcino</i>	I. Rodà (UAB-ICAC)
Francesc Rodríguez Martorell	El comerç mediterrani a la Tarraconesis a les portes de l'Islam (segles VII-VIII dC)	J. M. Macias (ICAC) i M. À. Cau (ICREA-UB)
Josep Ros Mateu	Les fundacions romanes de Iesso, Aeso i Ilerda. Estudi dels antecedents i l'establiment de nous assentaments urbans en un espai indígena	J. Guitart (UAB-ICAC)
Julio César Ruiz Rodríguez	Paisajes epigráficos de la <i>Tarraco</i> tardorrepública y altoimperial: las inscripciones públicas y sus contextos topográficos originales	D. Gorostidi (URV-ICAC)
Maitte Salagaray García*	Paleopatología dental de una muestra esquelética de <i>Tarraco</i> (siglo I-VIII d. C.)	J. Giné (Hospital Joan XXIII), J. M. Macias (ICAC) i R. Bueno (UIC)
Federica Satta*	Las estrategias de comunicación digital en el museo participativo y modelo aplicativo: la presencia web 2.0 de los museos de Tarragona	A. Salcedo (URV) i I. Fiz (URV-ICAC)
Isabel Serres	Los Palacios Omeyas. La construcción del arte Islámico. Escenografía del poder	R. Mar (URV-ICAC)
Patricia Terrado Ortuño	<i>Portus tarraconenses</i> . Aproximació als ports marítims de la província Tarraconensis	J. Ruiz de Arbulo (URV-ICAC) i D. Gorostidi (URV-ICAC)

*Tesi matriculada en un altre programa de doctorat aliè a l'Institut.

Publicacions

Comitè editorial

Juan Manuel Abascal
Universitat d'Alacant

José María Álvarez Martínez
Museo Nacional de Arte Romano, Mèrida

Carmen Aranegui
Universitat de València

Achim Arbeiter
Georg-August-Universität Göttingen, Alemanya

Jean-Charles Baltz
Université Paris-Sorbonne (Paris 4), França

Francesco D'Andria
Università del Salento, Itàlia

Ella Hermon
Université Laval, Quebec, Canadà

Rosa Plana-Mallart
Université Paul-Valéry Montpellier 3, França

Lucrezia Ungaro
Sovrintendenza Capitolina, Direzione Musei, Itàlia

Susan Walker
Ashmolean Museum, Oxford, Regne Unit

Publicacions pròpies

Joan Sanmartí i Nabil Kallala (dir.) i M. Carme Belarte (ed.): *Althiburos II. L'aire du capitole et la nécropole méridionale*: études. Documenta, 28.

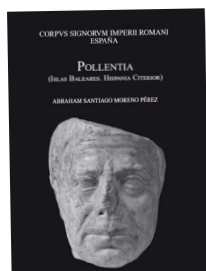
Ana Delgado i Marina Picazo: *Los trabajos de las mujeres en el mundo antiguo. Cuidado y mantenimiento de la vida*. Hic et Nunc, 8.

Eva Subías: *La decoració arquitectònica de l'església de la fortalesa al nord-oest d'Oxyrhynchos (Pemdjé)*. Trama, 3.

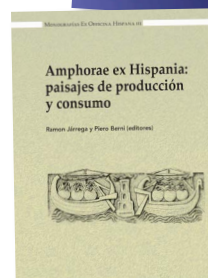

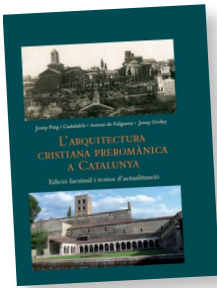
Coedicions

Abraham Santiago Moreno Pérez: *Pollentia (Islas Baleares. Hispania Citerior)*. Col·lecció Corpus signorum imperii Romani (CSIR). Espanya, vol. I, fascicle 6.

Ramon Jàrrega i Piero Berni (ed.): *Amphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo*. III Congreso internacional de la Sociedad de Estudios de la Cerámica Antigua (SECAH) - Ex Officina Hispana (Tarragona, 10-13 de diciembre de 2014). Coedició amb la SECAH. Col·lecció Monografías Ex Officina Hispana, III.

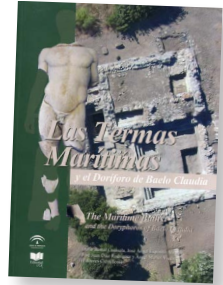

Josep Puig i Cadafalch, Antoni de Falguera i Josep Goday: *L'arquitectura cristiana preromànica a Catalunya. Edició facsímil i textos d'actualització.* Edició a cura de Josep Guitart, Montserrat Pagès, Isabel Rodà i Josep M. Sans i Travé. Coedició amb: Institut d'Estudis Catalans, Departament de Cultura i Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Col·laboracions

Bernal, Darío; Expósito, José Ángel; Díaz, José Juan; Muñoz, Ángel (ed. científics): *Las termas marítimas y el Doriforo de Baelo Claudia.* Publicat per la Universidad de Cádiz.

Activitats científiques

- Col·loqui internacional **Canteras antiguas de la Península Ibérica**. Organitza la Casa de Velázquez i l'ICAC hi col·labora. Madrid, 8-9 de febrer.
- Conferència **Provinciae minores. Urbanismo y admistración de las provincias alpinas (Alpes Graiae, Poeninae, Cottiae, Maritimae)**, a càrrec de Ricardo González Villaescusa. Organitzen la URV i l'ICAC. Tarragona, 15 de febrer.
- III Seminari de Protohistòria Mediterrània **Creences i més enllà en època Ibèrica: El món de la mort i el culte a les coves**. Organitza la URV i l'ICAC hi col·labora. Tarragona i l'Espluga de Francolí, 5-6 d'abril.
- Seminari d'Arqueometria i epigrafia **Noves tendències en la recerca?** Organitzat en el marc del Màster en Arqueologia Clàssica (URV-UAB-ICAC). Tarragona, 11 d'abril.
- Seminari interdisciplinari d'epigrafia romana **De la cantera al contexto de exhibición: movilidad de personas y soportes epigráficos en la Hispania romana**. Organitzen la Universitat de Cantabria, la Universidad de Zaragoza, la URV i l'ICAC. Santander, 27 de maig.
- I Jornada de dibuix i Arqueologia **ARQgraphos**. Organitzen l'Associació d'Arqueòlegs de Catalunya i l'ICAC. Barcelona, 30 de juny.
- Jornada **Catalunya i les noves tendències en cartografia històrica**. Organitzen la Societat Catalana d'Estudis Històrics, el Centre d'Història Contemporània de Catalunya i l'ICAC. Barcelona, 3 d'octubre.

II Seminari internacional La conservació i restauració en l'arqueologia, el 2 de desembre a l'ICAC.

- VIII Reunió internacional d'Arqueologia de Calafell **La metal·lúrgia del ferro i la formació de les societats complexes a la Mediterrània occidental (1er mil·lenni aC)**. Organitzen l'Ajuntament de Calafell, la UB, el MAC i l'ICAC. Calafell, del 6-8 d'octubre.
- Congrés **Cronometrías para la historia de la Península Ibérica**. Organitza la UAB i l'ICAC hi col·labora. Barcelona, 17 al 19 d'octubre.
- Seminari **Amphorae ex Hispania. Estudio de los centros de producción. Problemas metodológicos**. Organitzen la Universidad de Sevilla i l'ICAC. Sevilla, 18 d'octubre.
- Seminari internacional **Arqueologia i ciutadania, la funció social de l'arqueologia**. Organitza l'ICAC. Tarragona, 27 d'octubre.
- Seminari internacional **El uso de los materiales lapídeos en la configuración del espacio público en época romana**. Organitza l'ICAC. Tarragona, 3-4 de novembre.
- **XI Fòrum Auriga**. Organitza la revista *Auriga* i l'ICAC hi col·labora. Vic, 5-6 de novembre.
- Seminari internacional **Visions del patrimoni enològic: el vi a l'antiga Grècia i a l'actualitat**. Organitza el MAC, l'IRPC, el Centre Iberia Graeca i l'ICAC. Barcelona, 11 de novembre.
- III Congrés internacional d'Arqueologia i Món Antic: Tàrraco Biennial **La glòria del circ. Curses de carros i competicions circenses. In memoriam Xavier Dupré i Raventós**. Organitza la Fundació Privada Mútua Catalana amb la col·laboració del MHT, el MNAT la RSAT, el Departament de Cultura de la Generalitat, la URV i l'Arquebisbat de Tarragona i l'ICAC. Tarragona, 16-19 de novembre.
- II Seminari internacional **Ciutats mediterrànies: l'espai i el territori**. Organitzen l'IEC i l'IEMed amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona, la Fundació ICREA i l'ICAC. Barcelona, 23-25 de novembre.
- Seminari d'Arquitectura Romana **Técnicas edilicias de los teatros Romanos de Hispana. Organitzen l'IAM, la UAM, la Universidad de Sevilla i l'ICAC**. Mérida, 29-30 de novembre.
- II Seminari internacional **La conservació i restauració en l'arqueologia: una eina per a la recerca i la divulgació**. Organitza l'ICAC. Tarragona, 2 de desembre.
- Simposi **El viaje de las piedras. Diálogo artístico-político con el paisaje monumental del pasado**. Organitza la UCM i l'ICAC. Tarragona, 19 de desembre.

Difusió i transferència

- Activitats teòriques i pràctiques en el marc del projecte didàctic **Solcant la història** adreçat a alumnes d'educació especial. Organitza l'escola Solc, el Camp d'Aprenentatge i l'ICAC i la revista *Fet a Tarragona* hi col·labora. Tarragona, curs acadèmic 2015-2016.
- Activitats diverses en el marc del Parc Arqueològic i de Natura **Mons Observans, assentament romà Can Tacó-Turó d'en Roina**, on destaquem l'exposició Fotografies esfèriques del jaciment i la Setmana de la Ciència. Organitzen l'Ajuntament de Montmeló i l'Ajuntament de Montornès del Vallès i l'ICAC hi col·labora. Montmeló-Montornès del Vallès, gener-desembre.
- Curs de cultura clàssica **Odissea** (5a edició). Organitza l'APLEC i l'ICAC hi col·labora:
 - Concurs en línia, febrer.
 - Lliurament de premis, 27 de maig.
- Curs de formació per a professors **Menjar i beure a l'Antiguitat**. Organitzen el Camp d'Aprenentatge de Tarragona i l'ICAC. Tarragona, 22-27 de febrer.
- Portes obertes i inauguració de la museïtzació del **Parc arqueològic del jaciment de Puig Ciutat (Oristà, Osona)**. Organitzen l'Ajuntament d'Oristà, el Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, l'associació GIRA, la empresa SOT i Actium, el MAC, la UB i l'ICAC. Oristà, 12 de març.
- III Seminari sobre epigrafia i societat a Tàrraco **Un catapuls a Tarracona?**. Organitzat en el marc del Màster en Arqueologia Clàssica (URV-UAB-ICAC). Tarragona, 14 de març.
- **Xerrada** amb els alumnes de Batxillerat i quart d'ESO de l'Institut Sant Pere i Sant Pau de Tarragona. Organitzat per l'ICAC. Tarragona, 30 de març.
- Conferència **Siglas y marcas lapidarias en época romana. Una aproximación a su problemática**, a càrrec de Begoña Soler. Organitza l'ICAC. Tarragona, 12 d'abril.
- Seminari **Arqueología e Historia del Arte, disciplinas hermanas: un recorrido histórico y nuevas perspectivas**. Organitzat en el marc del Màster en Arqueologia Clàssica (URV-UAB-ICAC). Tarragona, 29 de març-3 de maig.
- En el marc de la XVIII edició del festival romà **Tàrraco Viva** (Tarragona, 16-29 de maig)
 - VI Passejada arqueològica: el teatre romà de Tàrraco. Organitzen l'ICAC i l'APLEC. Tarragona, 20 i 27 de maig.
 - IX Cicle de Documentals Arqueològics. Organitzen l'ICAC i el FICAB. Tarragona, 25-27 de maig.
 - Estand institucional en la XIV Fira internacional de museus i jaciments arqueològics d'època romana. Organitza Tàrraco Viva i hi participen l'ICRPC, l'IPHES i l'ICAC en el marc del programa SUMA. Tarragona, 25-29 maig.
- **CERCA Conference 2016**. Organitza la Institució CERCA i l'ICAC hi participa. Barcelona, 8 de juny.

- **Festa de la Ciència, Tecnologia i Innovació.** Organitzat per l'Institut de Cultura de Barcelona i l'ICAC hi participa. Barcelona, 18 i 19 de juny.
- Presentació del projecte **Solcant la història** en el marc de les III Jornades de pràctiques de referència per l'èxit escolar. Organitzat pel departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i l'ICAC hi participa. Tarragona, 4-5 de juliol.
- X Curs d'arqueologia de Guissona. **Ciutat Romana de Iesso.** Organitzen el Patronat d'Arqueologia de Guissona, la UAB, l'IEC i l'ICAC. Guissona, 4 al 15 de juliol.
- I Curs pràctic d'arqueologia cristiana i visigoda **Excavació al jaciment de Valencia "La vella"**. Organitzen l'Ajuntament de Riba-roja de Túria i l'ICAC. Riba-roja de Túria, 31 de juliol-19 d'agost.
- Exposició **El vi grec. De l'antiguitat als cellers catalans actuals.** Organitzen el MAC, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'ICRPC i l'ICAC. Barcelona, 29 de setembre-29 de gener de 2017.
- Exposició **El monestir de Cabrera. Segles V a VIII dC.** Organitza l'Ajuntament de Palma i l'ICAC hi col·labora i l'ICAC hi col·labora. Palma, 4-30 d'octubre.
- Jornada de portes obertes a la sala de l'**Exedra romana del Claustre de la Catedral de Tarragona (Museu Diocesà de Tarragona)**. Organitza la Catedral de Tarragona, el Museu Diocesà de Tarragona, el MBT i l'ICAC. Tarragona, 3 de desembre.

Inauguració de l'exposició El vi grec al Museu Arqueològic de Catalunya, coorganitzada per l'ICAC.

Distincions

Premi Carles Miralles d'experiències docents al projecte didàctic *Solcant la història* en el marc dels XXIV Premis Auriga. Organitza la revista *Auriga*.

Presència als mitjans de comunicació

225 aparicions en premsa escrita i digital, ràdio i televisió.

Archeonea, butlletí electrònic de l'ICAC: 12 números publicats, del número 53 al 64. En català i en castellà.

Toquem pedra, espai quinzenal de divulgació de l'arqueologia clàssica a Tarragona Ràdio: 20 programes emesos, del número 45 al 64, amb participació de 40 experts. En línia.

Gravació del programa *Toquem pedra* de Tarragona Ràdio.

**Institut Català
d'Arqueologia Clàssica**

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Coneixement**

**UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI**

Institució
CERCA
Centres de Recerca
de Catalunya

campus
d'excel·lència
internacional
catalunya sud

ICREA

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Institut Català d'Arqueologia Clàssica
Plaça d'en Rovellat, s/n - 43003 Tarragona
Telèfon: 977 24 91 33 - Fax: 977 22 44 01
www.icac.cat / info@icac.cat

**Centres de recerca
de Catalunya**